

2019
15-17
November
Ankara
Turkey

ABSTRACT BOOK

**International Symposium on
Academic Studies in Educational
and Social Sciences Studies**

www.essemp.com

7th International Symposium on Academic Studies in Educational and
Social Sciences

December 15-17, 2019, Ankara, Turkey

PRESENTATIONS ABSTRACT BOOK

VII. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Akademik Çalışmalar
Sempozyumu

15-17 Kasım, 2019, Ankara, Türkiye

SUMUMLAR ÖZET KİTABI

ISBN: 978-605-7736-25-3

Publishing Director / Yayın Yönetmeni: Muhammet Özcan

Editor / Editör: Prof. Yıldırım ATAYETER, Ph. D.- Prof. Zafer
GÖLEN, Ph. D.

Cover Design / Kapak Tasarımı: İbrahim ÖZKAN

ASOS YAYINEVİ

1st Edition / 1.baskı: November 2019

Address / Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-
4/MERKEZ/ELAZIĞ

Mail: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

Instagram: <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>

Twitter: <https://twitter.com/Asosyayinevi>

KURULLAR / BOARDS

PRESIDENT OF ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Yıldırım ATAYETER, Süleyman Demirel University, Turkey

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Mehmet Yavuz ERLER, Ondokuz Mayıs University, Turkey

Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey

Prof. Dr. Redzep SKRIJELJ, Novi Pazar State University, Serbia

Prof. Dr. Serbo RASTODER, Montenegro University, Montenegro

Assoc. Prof. Dr. Harun ŞAHİN, Akdeniz University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Oqtay GULIYEV, Azerbaijan State Economics University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Ruhi İNAN, Balıkesir University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Tamila SEİTYAGYAYEVA, Tavria National University, Ukraine

Assoc. Prof. Dr. Yüksel Akay UNVAN, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Turkey

SCIENCE AND REFEREE COMMITTEE

Prof. Dr. Aleksandar KADIJEVIC, Belgrad University, Serbia

Prof. Dr. Alena ČATOVIĆ, Sarajevo University, Bosnia and Herzegovina

Prof. Dr. Anisora POPA, Galati Danurea De Jos University, Romania

Prof. Dr. Damir MATANOVIĆ, Osijek University, Croatia

Prof. Dr. Ema MILJKOVIC, Belgrad University, Serbia

Prof. Dr. Mehmet ALİ ÜNAL, Pamukkale University, Turkey

Prof. Dr. Mehmet Yavuz ERLER, Ondokuz Mayıs University, , Turkey

Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Ordu University, Turkey

Prof. Dr. Redzep SKRIJELJ, Novi Pazar State University, Serbia

Prof. Dr. Rıza KARAGÖZ, Ondokuz Mayıs University, Turkey

Prof. Dr. Sabina BAKŠIĆ, Saraybosna University, Bosnia and Herzegovina

Prof. Dr. Serbo RASTODER, Montenegro University, Montenegro

Prof. Dr. Yıldırım ATAYETER, Süleyman Demirel University, Turkey

Prof. Dr. Zafer GÖLEN, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey

Prof. Dr. Zehra GÖRE, Necmettin Erbakan University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Ahmet AYIK, Atatürk University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Burcu AVCI AKBEL, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Bülent Cercis TANIRTANIR, Van Yüzüncü Yıl University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Faruk KALAY, Van Yüzüncü Yıl University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Harun ŞAHİN, Akdeniz University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. İsmail AVCI, Balıkesir University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Nihada DELIBEGOVIĆ DZANIĆ, Tuzla University, Bosnia and Herzegovina

Assoc. Prof. Dr. Oqtay GULIYEV, Azerbaijan State Economics University, Azerbaijan

Assoc. Prof. Dr. Ruhi İNAN, Balıkesir University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Sevilay ÖZER, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Songül ÇEK, Sinop University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Tamila SEİTYAGYAYEVA, Tavria National University, Ukraine

Assoc. Prof. Dr. Tuğrul ÖZCAN, Ordu University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Yüksel Akay UNVAN, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Cemile Burcu KARTAL, Atatürk University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Deniz ALCA, Karabük University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Dimitar V. ATANASSOV, Bulgarian Academy Sciences, Bulgaria

Asst. Prof. Dr. Elif ÇİL, Ordu University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Ezgi ÖREN, Atatürk University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Hacer ASLAN KALAY, Van Yüzüncü Yıl University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Hakan AKYURT, Giresun University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Hare KILIÇASLAN, Karadeniz Teknik University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Reza BEHDARI, Islamic Azad University-Tehran, Iran

Asst. Prof. Dr. R. Gökem AYTİMUR, Gazi Osman Paşa University, Turkey

Asst. Prof. Dr. Selahattin YAKUT, Yozgat Bozok University, Turkey

Dr. Hatixhe AHMEDI, Kosova State Archive, Kosovo

Dr. Hasan BELLO, Albanian History Institute, Albania

Dr. Roxana COMAN, Bucharest Municipal Museum, Romania

İçindekiler / Contents

KURULLAR / BOARDS	I
Türkiye’de Özbekistan Tarihi, Ekonomisi, Kültürü ve İki Ülke Arasındaki İlişkiler Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar (1991-2018)	1
Türkiye’de Türkmenistan Tarihi, Ekonomisi, Kültürü ve İki Ülke Arasındaki İlişkiler Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar (1991-2018)	3
Azerbaycan’ın Lozan Konferansına Alınmamasının Nedeni İle İlgili	5
Türkiye’de Yatırım Teşvikleri	8
Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Göre Hazırlanmış Mali Tablolarda 19 Diğer Dönen Varlıklar Hesap Grubunun Bir İşletmenin Piyasa Değerine Etkisi	10
Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Göre Hazırlanmış Mali Tablolarda 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Edişleri Hesabı’nın Bir Firmanın Piyasa Değerine Etkisi.....	12
Bankacılık Sektöründe Kobi'lerin Rolü ve Önemi.....	14
Yabancı Banka Katılımının Türk Bankacılık Sistemine Etkileri	15
Ülkelerin Siber Güvenlik Stratejilerinin Eğitim ve Farkındalık Bağlamında İncelenmesi	17
Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinin Fiziki Planlama Çalışmaları Açısından Değerlendirilmesi	18
Salda Gölü Havzası’nın Genel Jeomorfolojisi.....	21
Sosyal Bilgiler Derslerinde Gezi Gözlem Yönteminin Öğrenci Günlükleri Açısından Değerlendirilmesi.....	23
Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitaplarında Geçen Tarihi Coğrafya Unsurları Üzerine Bir Araştırma.....	25
Abdülvehhâb’a Atfedilen Bir Yûsuf u Züleyhâ Mesnevisi.....	26
Klasik Türk Edebiyatında Yazma Eser Bilgisi	27
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ve Eğitim Teknolojisi Lisansüstü Programlarının Karşılaştırılması.....	28
Çocukların Resim Çalışmalarına Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaklaşımlarının İncelenmesi	30

9-17 Yaş Arasındaki Çocukların Algıladıkları Anne Tutumlarının İncelenmesi	33
Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği Özelliklerinin İncelenmesi	35
Öğretmenlerin Değerler Eğitimi Hakkındaki Görüşleri: Afyonkarahisar Örneği.....	36
İlköğretim 8. Sınıf Fen Bilimleri Dersindeki Biyoteknolojiyle İlgili Kavramların Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği	38
Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi	39
Okullarda Yaşanan Akran Zorbalığının Nedenlerine ve Müdahale Yöntemlerine İlişkin Okul Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri.....	42
Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı (Src2) Sürücü Mesleki Yeterlilik Sınavlarına Ait Bir Başarı Testi Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	44
Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Sosyal Bilimler Alanında Yapılan Çalışmalarla İlgili Farkındalıkları Üzerine” Bir İnceleme.....	47
Marshall-Lerner Koşulunun Geçerliliği: Türkiye-Almanya Dış Ticareti Üzerine Bir Uygulama	49
Türkiye - Avrupa Birliği Dış Ticaretinde Tarife Dışı Engellerin Etkisi: Meyve İhracatı Üzerine Bir Uygulama.....	51
Cumhuriyetçi Eğitim Anlayışı	53
Milletlerin Karakteri Var mıdır’	55
Spinoza: Kural Koyan Değil Rehberlik Eden Bir Metodoloji.....	57
Renaming the Characters in the Medieval Romances of England	59
Ortaçağ İngiltere’sindeki Edebi Metinleri İçeren El Yazmalarında Dil ve Kültür Algısı	60
Yığın Kültür Kuramı ve Kentleşme.....	62
Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınırların Ötesinde Farklı Disiplin Kaynaklarının Kullanımı.....	63
Kadın Tüketicilerin Giyim Tercihlerini Yönlendiren Giysiye İlişkin Etkenler	64

Koroların Bireyin Gelişimine Katkısı Paralelinde Toplumsal Yaşama Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme.....	67
Okul Müzik Eğitiminde Kullanılan Türk Halk Ezgilerinin Kodály Yöntemi Doğrultusunda İncelenmesi.....	68
Postmodern Fotoğrafta Kişisel Tarihin Yeniden Üretimi: Gillian Wearing'ın Albüm Serisi.....	70
Enflasyonun Ekonomik Büyüme Üzerindeki Eşik Etkisi: Türkiye Örneği .	72
Threshold Effect of Inflation on Economic Growth: The Case of Turkey	72
Maliye ve Para Politikasının Enflasyona Etkileri: Türkiye Üzerine Bir İnceleme.....	74
Yükseköğretimde Kayıtlı Öğrencilerin Ekonomik Profili Üzerine Bir Araştırma.....	75
İmâmiyye Mezhebi İmâmet Teorisinin İcmâ' Delili Özelinde Usûl-i Fıkıhtaki İzdüşüm	77
Kadim İrfân Geleneğinin Kritik Zamanlardaki Mücadelecî Dili	79
Nidâî'nin Manzûme-i Tıbb Adlı Eserindeki Tasavvufî Unsurlar	81
Yeni Dini Hareketler ve Kurtuluş Öğretisi.....	83
Antalya İlinde İkamet Eden Seçmenlerin Siyasî Görüşleri ve Oy Verme Davranışlarına Etki Eden Faktörler Üzerine Bir İnceleme.....	85
Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi..	87
Arabulucular İçin İletişim Eğitiminin Değerlendirilmesi	89
Başlat (Ready Player One) Filmi Örneğinde, Sanal Gerçeklikle (Vr) Birlikte, Beden - Zihin Dualizminde Yeni Boyut: “bedenlileşme”	91
Etkinlik Yönetimi'nde Sosyal Medya'nın İşlevi Üzerine Bir Araştırma	92
Halkla İlişkiler Yöntemi Olarak Kamu Diplomasisinden Twitter Diplomasisine: Barış Pınarı Harekâtında Trump'ın “Tİ-Diplomasi” Çalışmaları	94
İkinci Ekran: Siyasal İletişimde Sosyal Medyanın Kullanımı.....	96
İnsanın Taşrası: Yumurta Filminin Göstergebilimsel Analizi.....	98
Instagram Fenomeni 2.0: Yeni Nesil Kanaat Önderleri Olarak Dijital Karakterler.....	100

Komedi Sinemasında Postmodern Anlatı: "Pek Yakında" Filminin Analizi	103
Türk Sinemasında Sendikalaşma Süreci ve Meslek Tanımlarının Belirlenmesi.....	105
Dramaterapinin Down Sendromlu Bireylerin Sosyal ve İletişim Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Katkısı.....	107
Türkiye’de Polis Adliye Muhabirliği ve Mesleki Pratikleri	109
Eğitim 4.0 Bağlamında Eğitim Hizmetlerinde Değişim ve Dönüşüm.....	110
Mesleki ve Teknik Eğitim Hizmetlerinde Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi	113
Ifrs Adaptasyonunun Türkiye'deki Muhafazakâr Muhasebe Üzerine Etkileri	115
Türkiye’de Katılım Bankacılığı.....	118
6. Sınıf Öğrencilerinin Ondalık Gösterim Konusundaki Kavramsal ve İşlemsel Bilgilerinin Strateji Tercihlerine Etkisi.....	121
Fen Bilgisi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Çevre Tutum Düzeyleri	123
Fen Öğretiminde Öğrenen Merkezli Sınıf Ortamının Oluşturulmasında Paydaşlar: Öğretmen ve Öğrenciler	125
Fizyoloji Deneyleri Kapsamında Alternatif Bir Değerlendirme Yöntemi: Tga Çalışma Yaprakları.....	126
Öğretmen Adaylarının Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	128
Matematik Öğretmenlerinin Görsel İspat Becerilerinin İncelenmesi ...	130
Pedagogik Formasyon Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Etik Tutumları ..	131
Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre “Maddenin Tanecikli Yapısı Ve Saf Maddeler” Konusuna Yönelik Başarı Testi Geliştirme: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması	133
İçsel Pazarlama Uygulamalarının İş Kazası Geçiren Çalışanlar Tarafından Değerlendirilmesi.....	134
Türkiye’de Ergenlere Yönelik Yayımlanan Ölçeklerin Ölçek Geliştirme Aşamalarının İncelenmesi	136

Yusuf Akçura	138
İsrail Dış Politikasının Etno-Dinsel Temelleri	140
Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Dersini Alan Lisans Öğrencilerinin Öz Yeterlik İnançları	143
Lisans Öğrencilerinin Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Dersine Karşı Tutumları Ve Okuma Kaygıları	144
Farklı Fakültelerde Okuyan Öğretmen Adaylarının Bireysel İnovasyon Yeterlik Düzeyleri	145
Kazakistan Ekonomisindeki Kobi'lerin Yeri ve Sorunları	147
Lars Von Trier'in "takıntılı" Seri Katilini Psikanalitik Bir Yaklaşımla Kavramak: the House That Jack Built/ Jack'in Yaptığı Ev.....	149
Türkiye'deki Kadın Filmleri Festivalleri Örneğinde "Kadın Filmi" Olgusu Üzerine Bir Değerlendirme.....	150
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin, Bölüm Tercihlerinde Etkili Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma ..	151
Talim-i Benat İsimli Eserin Eğitim Tarihi Açısından Değerlendirilmesi ..	154
Tekstil Tasarımı Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerdeki Konuların İncelenmesi	155
Tekstil Tasarımındaki Nesneli Bezemelerin İncelenmesi	157
Kadın Suçluluğunu Feminist Yaklaşım Açısından Değerlendirme	159
Kültür ve Yapının Siyasal Rejimlerin Oluşumundaki Etkisi: Ortadoğu Ülkelerinde Demokrasi Kültürü Üzerine Gözlemler.....	161
Lise Öğrencilerinin Siber Zorbalığı ve Siber Mağduriyeti Üzerine Bir Çalışma	162
Sosyal Medya Bağımlılığının Lise Öğrencilerinin Ders Başarılarının Etkisi Üzerine Bir Çalışma	164
Orta Sınıfların Kültürel Sermaye Aktarımlarının Sosyolojik İncelenmesi	166
Türkiye'de Eğitimin Geleceği: Üniversite Kontenjanları ve Demografik Eğilimler Bağlamında Sosyolojik Bir Analiz	168
5-6 Yaş Grubu Çocuklarda Görülen İstenmeyen Davranışların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	169

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen ve Matematik Temelli Derslerdeki Akademik Başarılarının İncelenmesi	171
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Düzeyleri ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi.....	173
Alternatif Turizm Çeşitlerinin Turizm Potansiyeline Etkisine Yönelik Bir Araştırma.....	175
Could a Transformational Leader Enhance Employee Commitment' a Study On Hotel Employees in Bodrum.....	177
Edebi Miras Turizminin Destinasyon Pazarlamasındaki Rolü: Kavramsal Bir İnceleme.....	178
Uzay Turizmi ve Kazakistan'ın Uzay Turizmi Alanındaki Potansiyeli.....	179
Türkçe Öğretmenlerinin Dil Becerilerini Geliştiren Zekâ Oyunları İle İlgili Görüşleri.....	181
Referandumların Demokratik Gerilemedeki Rolü: Doğu Avrupa Örnekleri	183
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerde İdeal İkinci Dil (D2) Benliği ...	184
Okul Öncesi Çocukların Eğitiminde Oyunun Önemi ve Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri	186
Evliya Çelebi'de Ülgün, Bar, Budva ve Kotor Şehirleri.....	188
Yugoslavya SFC'nin Parçalanışı Sürecinde Kosova Çerkezlerinin Rusya Federasyonu'na Dönüşü	189

Sözlü Sunum

Türkiye’de Özbekistan Tarihi, Ekonomisi, Kültürü ve İki Ülke Arasındaki İlişkiler Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar (1991-2018)

Prof. Dr. Mehmet Okur¹

Özet

Sovyetler Birliğinin dağılması ise şüphesiz Türk kamuoyu ve ilmi çevreler için yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Zira bu olay Türkiye’de unutulmuş bir dünyayı, milyonlarca Türkün bulunduğu, Anadolu ve Avrupa’daki Türklerin de atalarının yaşadığı bir coğrafyayı yeniden ortaya çıkarmıştı. Türk Hükümeti ve Türk akademik çevreleri bu sürece hazırlıksız yakalanmalarına rağmen Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri, derin devlet yönetimi tecrübesinden hareketle her bir Türk Cumhuriyeti ile siyasî, ekonomik ve eğitim-kültür alanında işbirliği antlaşmaları imzalamış, bu işbirliğini geliştirecek kurum ve kuruluşlar oluşturmuşlardır. 1992’de kurulan “Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA)”, 1993’de kurulan “Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi (TÜRKSOY)” ve 2007’de kurulan “Yunus Emre Enstitüsü” bu alanda çalışma yapan kurumların başında gelmektedirler. Türk cumhuriyet ve topluluklarıyla başlatılan bu işbirliği süreci çok sayıda öğrenciye Türkiye’de yükseköğrenim görme imkânı sağlarken, Türk akademik çevrelerinde de Türkiye dışındaki Türk topluluklarının tarih, dil, kültür ve ekonomik yapıları ile yakından ilgilenmeye, bu konularla ilgili eğitim-öğretimin çeşitli aşamalarında ders olarak programlara dâhil edilmeye, başta yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere akademik araştırmalar yapılmaya başlandı. Bu çalışmaların büyük çoğunluğu üniversitelerin Sosyal Bilimler Enstitülerine bağlı İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Türk Dili ve Edebiyatı, Eğitim ve Tarih Anabilim Dallarında yapılmıştır. Özbekistan’ın bağımsızlık sonrası döneminin yoğun olarak işlendiği bu çalışmalarda özellikle bu ülkenin demografik ve kültürel yapısı,

---

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, okur25@yahoo.com.

sosyo-ekonomik, siyasal ve anayasal durumu ile ikili ilişkiler ve eğitim konular üzerinde durulduğu dikkati çekmektedir. 15-17 Kasım 2019 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenecek olan VII. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Akademik Çalışmalar Sempozyumu’nda sunulacak olan bu bildiride yukarıda kısa bir özetini verdiğimiz Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında Özbekistan üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların genel bir değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Özbekistan, Lisansüstü, Kültür, Tarih.

**Türkiye’de Türkmenistan Tarihi, Ekonomisi, Kültürü ve İki
Ülke Arasındaki İlişkiler Üzerine Yapılan Lisansüstü
Çalışmalar (1991-2018)**

Prof. Dr. Mehmet Okur¹

Özet

Sovyetler Birliğinin dağılması ise şüphesiz Türk kamuoyu ve ilmi çevreler için yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Zira bu olay Türkiye’de unutulmuş bir dünyayı, milyonlarca Türkün bulunduğu, Anadolu ve Avrupa’daki Türklerin de atalarının yaşadığı bir coğrafyayı yeniden ortaya çıkarmıştı. Türk Hükümeti ve Türk akademik çevreleri bu süreçte hazırlıksız yakalanmalarına rağmen Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri, derin devlet yönetimi tecrübesinden hareketle her bir Türk Cumhuriyeti ile siyasî, ekonomik ve eğitim-kültür alanında işbirliği antlaşmaları imzalamış, bu işbirliğini geliştirecek kurum ve kuruluşlar oluşturmuşlardır. 1992’de kurulan “Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı (TİKA)”, 1993’de kurulan “Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi (TÜRKSOY)” ve 2007’de kurulan “Yunus Emre Enstitüsü” bu alanda çalışma yapan kurumların başında gelmektedirler. Türk cumhuriyet ve topluluklarıyla başlatılan bu işbirliği süreci çok sayıda öğrenciye Türkiye’de yükseköğrenim görme imkânı sağlarken, Türk akademik çevrelerinde de Türkiye dışındaki Türk topluluklarının tarih, dil, kültür ve ekonomik yapıları ile yakından ilgilenmeye, bu konularla ilgili eğitim-öğretimin çeşitli aşamalarında ders olarak programlara dâhil edilmeye, başta yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere akademik çalışmalar yapılmaya başlandı. Bu çalışmaların büyük çoğunluğu üniversitelerin Sosyal Bilimler Enstitülerine bağlı İşletme, İktisat, Eğitim, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dallarında yapılmıştır. Türkmenistan’ın bağımsızlık sonrası döneminin yoğun olarak işlendiği bu çalışmalarda özellikle bu ülkenin demografik ve kültürel yapısı, sosyo-ekonomik, siyasal ve anayasal durumu, dış ticaret, ulaşım ve doğalgaz ile ikili ilişkiler ve eğitim konular üzerinde durulduğu dikkati çekmektedir. 15-17

---

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, okur25@yahoo.com.

Kasım 2019 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenecek olan VII. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Akademik Çalışmalar Sempozyumu’nda sunulacak olan bu bildiride yukarıda kısa bir özetini verdiğimiz Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında Türkmenistan üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların genel bir değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Türkmenistan, Lisansüstü, Kültür, Tarih.

Azerbaycan'ın Lozan Konferansına Alınmamasının Nedeni İle İlgili

Prof. Dr. Sani Hacıyev¹

Özet

Lozan Konferansı Türkiye'nin İtilaf Devletleri ile ilişkilerini ve Boğazlar Sorununu çözmek amacı ile düzenlense de, burada her bir devletin hedefleri vardı. 20 Kasım 1922 yılında Lozan konferansına Güney Kafkasya'nın sürgündeki hükümetleri o cümleden Azerbaycan heyeti, Fransa'nın yardımı ile katılmak istemişlerdir. Fakat Lloyd Corc ve Lord Curzon, kendi topraklarında hâkim olmayan sürgündeki hükümetlerin temsilcilerinin konferansa davet edilemeyeceği konusunda ısrarcı idiler. Yani, söz konusu devletlerin çıkarlarının Lozan'da savunulması Rusya'ya bırakılmıştır. Tüm itirazlara rağmen Lozan'da tartışılan konuları dikkat merkezinde tutmak ve Azerbaycan'la ilgili konferans heyetlerini bilgilendirmek amacıyla Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin Dışişleri Bakanı Alimerdan Bey Topçubaşov, 1923 yılının başlarında Lozan'a gelmişti. Topçubaşov Türkiye'nin hükümet liderleri ile irtibata geçerek Kafkasya'nın sürgündeki hükümet temsilcilerinin kendileri ile her türlü işbirliğine razı olduklarını bildirmiştir. Hatta Azerbaycan temsilcisi Topçubaşov ve Gürcistan temsilcisi Çhenkeli, Türkiye heyetinin başkanı ve Dışişleri Bakanı İsmet İnönü'ye ortak mektupla başvurmuş, Kemalistlerin Kafkasya halklarının milli bağımsızlık harekâtına dostane yaklaşımlarını rica etmiş, karşılığında Azerbaycan ve Gürcistan'ın sürgündeki hükümetlerinin Kars Antlaşmasını tanıyacaklarını bildirmişler. Aslında Kafkasya'nın sürgündeki hükümetlerinin temsilcilerinin Lozan'a alınmamasının başka nedenleri vardı. İlk önce Cenova ve Lahey Konferanslarının sonuçsuz kalmasında Azerbaycan'ın sürgündeki hükümetinin takındığı sert tutum önemli rol oynamış ve İngiltere'yi ciddi şekilde rahatsız etmişti. İngiltere hükümeti olayların Lozan'da tekrarlanmasını istemiyordu. Azerbaycan'ın sürgündeki hükümet temsilcilerinin Lozan'a katılımı sorunu Rusya'nın da itirazı ile karşılaşmıştı. Lenin Çiçerin'den hangi yolla olursa olsun

Kafkasya'nın sürgündeki hükümet temsilcilerinin Lozan'a alınmasını engellemesini talep etmiştir. Türkiye'de milli bağımsızlık harekâtının başarıyla sonuçlanmasını kabul etmek zorunda kalan Avrupa devletleri Doğu'da - bu kez Kafkasya'da başka bir milli harekât ocağının yaranmasını istemiyorlardı. Ayrıca Sovyet Rusyası ile ilişkileri bozmak istemeyen İngiltere ve Fransa, Azerbaycan'ın Sürgündeki Hükümetlerinin Lozan'a katılmasını her açıdan engellemeyi başardılar. Sonuçta Doğu Sorununda kendi çıkarları olan Azerbaycan, uluslararası görüşmelerin dışında kaldı.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycanlı Göçmenler, Cenova, Lahey, Lozan, Topçubaşov

On the Reason Why Azerbaijan Was Not Allowed to Participate in Lausanne Conference

Abstract

The governments of the South Caucasus in exile, including Azerbaijan's representatives wanted to join Lausanne Conference started on November 20, 1922. However, Lord Curson insisted that representatives of the governments in exile that do not control their own areas cannot be invited to the conference. That's to say, as the Soviet government was established in Azerbaijan, Georgia and Armenia, Russia was commissioned to defend these states' interests in Lausanne. Despite these objections, in order to inform the representatives of the conference Topchubashov who had been the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Azerbaijan at the end of December of 1922 came to Lausanne. Keeping in touch with the leaders of Turkey's government Topchubashov stated that representatives of the Caucasus government in exile were willing to cooperate with them. In fact, another reason was at the bottom of that the representatives of the Caucasus governments in exile were not allowed to join Lausanne conference. Firstly, the strong position of Azerbaijan government in exile had played a major role in the ineffectiveness of Genoa and the Hague Conferences and Britain was seriously concerned about it. British government did not want the events to be repeated in Lausanne. Russia met the participation of representatives of the Azerbaijan government in exile in Lausanne with discontent. The European countries forced to accept the situation with the end of national-liberation movement in Turkey with victory were not interested in the origin of another

hotbed of national movement in the East - this time in the Caucasus. Moreover, England and France did not want with the Soviet Russia to become worsen, by all means were able to prevent Azerbaijan government in exile to participate in Lausanne. As a result, Azerbaijan which had its own interests in the East, remained outside the international negotiations.

Keywords: The Azerbaijani Immigrants, Genoa, the Hague, Lausanne, Topchubashov.

Türkiye’de Yatırım Teşvikleri

Ma. Enes Yüce¹- Prof. Dr. Tolga Ulusoy²

Özet

Yatırım teşviklerinin, devletin sağladığı maddi destekler ve yardımlarla, hedeflenen ekonomik ve sosyal amaçlara ulaşmak için çok önemli bir enstrüman olduğu ve ülke içerisinde bölgesel farkları gidermek, yeni istihdam alanları sağlamak, refah seviyesini arttırmak ve tüketicilere ucuz, daha kaliteli mal ve hizmet sunmak, Ar-Ge çalışmalarını desteklemek, kaynak kullanımında adaleti sağlamak için büyük bir öneme haiz olduğu anlaşılmaktadır. Devletin vermiş olduğu yatırım teşvikleri; amaçlarına, veriliş aşamalarına, kaynaklarına, veriliş şekillerine, kapsamlarına ve kullanılan araçlara göre gruplandırılabilen; gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin yatırım teşvik amaçları doğrultusunda farklı uygulanabilmektedir. Türkiye’de uygulanan yatırım teşviklerinin ise genel olarak vergi indirimi, vergi muafiyeti ve vergi istisnaları ile finansal fonlardan ve yatırım desteklerinden oluştuğu görülmektedir. Yatırım teşvikleri bir ülkenin iktisadi kalkınmadaki en önemli aracıdır. Ülkemizde de yatırım teşvikleri yoluyla birçok ekonomik kazanım elde edilmiştir. Ancak yatırım teşviklerinin bölgesel farklılıkları gidermede tam olarak etkili olamadığı görülmekte, yapısal sorunlar, siyasi ve toplumsal durumlar nedeniyle kaynak, fon ve destek sağlama da tarafsızlık ilkesine uygun olmayan durum ve koşulların da meydana geldiği anlaşılmaktadır. Bu çalışma ile Osmanlı döneminden günümüze; yatırımlara yönelik verilen teşviklerin tarihsel evrimi ve gelişimi araştırılmış, hangi dönemde ne tür teşvikler verildiği incelenmiş, teşviklerin amaç ve özelliklerine dair bilgiler sunulmuş, yatırım teşviklerinin iktisadi düşüncelerdeki yeri ve önemine vurgu yapılmıştır. Aynı zamanda yatırım teşviklerinin çok güçlü bir sistem, yönetim, yönetişim ve bürokratik altyapı vasıtasıyla aktarıldığı ABD ve özellikle Avrupa’da, uygulanan yatırım teşviklerine değinilmiş ve yatırım teşvikleri yoluyla ekonomik başarı elde etmiş ülke örneklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yatırım Teşvikleri, Teşvik, Teşvik Belgesi, Kümelenme

---

¹ Kastamonu Üniversitesi, enes16280@gmail.com.

² Kastamonu Üniversitesi, tolgaulusoy06@yahoo.com.

The Investment Incentives in Turkey

Abstract

Investment incentives are a very important instrument for achieving the targeted economic and social goals with the financial support and aid provided by the state and to eliminate regional differences within the country, to provide new employment areas, to increase the welfare level and to provide consumers with cheap, better quality goods and services. It appears to be of great importance to support ge studies and to ensure justice in resource use. Government investment incentives; can be grouped according to their objectives, stages of delivery, sources, modes of delivery, scope and means used; developed and developed countries in line with the investment incentives can be applied differently. The general investment incentive tax cuts implemented in Turkey, it is observed that tax exemptions and tax exemptions and financial support consists of funds and investments. Investment incentives are the most important instrument in a country's economic development. In our country, many economic gains have been achieved through investment incentives. However, it is seen that investment incentives are not fully effective in eliminating regional disparities, and it is understood that due to structural problems, political and social conditions, there are situations and conditions that do not comply with the principle of impartiality in providing resources, funds, and support. With this study; historical evolution and development of the incentives given to investments have been researched, which kind of incentives have been given, the purpose and characteristics of the incentives have been presented and the place and importance of investment incentives in economic thought have been emphasized. At the same time, the investment incentives applied in the USA and especially in Europe where investment incentives are transferred through a very strong system, management, governance, and bureaucratic infrastructure are mentioned and examples of countries that have achieved economic success through investment incentives are mentioned.

Keywords: Investment Incentives, Incentive, Incentives Certificate, Clustering

Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Göre Hazırlanmış Mali Tablolarda 19 Diğer Dönen Varlıklar Hesap Grubunun Bir İşletmenin Piyasa Değerine Etkisi

Ma. Enes Yüce¹- Prof. Dr. Tolga Ulusoy²

Özet

Ülkemizde 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren finansal tabloların hazırlanmasında ve sunulmasında Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nın uygulanması öngörülmüştür. Çalışmanın giriş bölümünde UFRS ve TFRS hakkında bilgilendirme yapılmış ve bu standartlarının önemi vurgulanmıştır. Bunun neticesinde çalışmamızda Diğer Dönen Varlıklar Hesap Grubu Tek Düzen Hesap Planı Çerçevesinde ele alınmıştır. Hesap grubu kalemleri hakkında bilgi verilmiş ve daha iyi anlaşılması için her bir kalem örneklerle açıklanmıştır. Çalışmanın model bölümünde ise beş şirket seçilmiş ve bu şirketlere ait finansal raporlardan alınan ilgili hesap grubu tutarları ve yine bu şirketlerin resmi internet sitelerinden alınan piyasa değerleri ile grafikler oluşturulmuş ve bu grafikler neticesinde hesap tutarı ve piyasa değeri arasındaki ilişki yorumlanmıştır. Çalışmanın sonucunda; dört şirkete ait finansal raporlardaki Diğer Dönen Varlıklar Hesap Grubuna ait tutarlar incelendiğinde, ilgili hesap grubunun Dönen Varlıklar içerisinde çok küçük bir yere sahip olmasından ötürü ve bir şirketin piyasa değeri üzerinde herhangi bir etki gösteremeyecek kadar küçük sayısal değerleri yansıtmamasından ötürü şirket piyasa değeri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı gözlemlenmiştir. Çalışmada yer alan son şirkete ait grafikler incelendiğinde ise hesap tutarı ve piyasa değeri verilerinin aynı yönlü ivmeler gösterdiği gözlemlenmiş ve bu hareketliliğin nedeninin etkileşim hesapları olduğu belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diğer Dönen Varlıklar, Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Piyasa Değeri

---

¹ Kastamonu Üniversitesi, enes16280@gmail.com.

² Kastamonu Üniversitesi, tolgaulusoy06@yahoo.com.

Impact of 19 Other Current Assets Account Groups On An Entity's Market Value in Financial Statements Prepared in Accordance With International Financial Reporting Standards

Abstract

In our country, it is envisaged that the Turkish Financial Reporting Standards will be applied in the preparation and presentation of financial statements as of January 1, 2013. In the introduction section of the study, information was given about IFRS and TFRS and the importance of these standards was emphasized. As a result of this, the other current assets account group is covered within the framework of the uniform chart of accounts. In the modeling part of the study, five companies were selected and graphs were prepared with the relevant account Group amounts taken from the financial reports of these companies and the market values taken from the official websites of these companies and the relationship between the account amount and market value was interpreted as a result of these graphs. As a result of the study, when the amounts of other current assets account Group in the financial reports of four companies are examined, it is observed that the group of accounts has no effect on the market value of the company because it has a very small place in the current assets and because it reflects numerical values that are too small to have. When the graphs of the last company included in the study were examined, it was observed that the account amount and market value data showed the same directional acceleration and that interaction accounts were the cause of this mobility.

Keywords: Other Current Assets, Turkish Financial Reporting Standards, Market Value

**Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Göre
Hazırlanmış Mali Tablolarda 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve
Onarım Hak Edişleri Hesabı'nın Bir Firmanın Piyasa Değerine
Etkisi**

Ma. Kaan Berk Dalahmetoğlu¹- Prof. Dr. Tolga Ulusoy²

Özet

Türkiye’de muhasebe sistemine yön veren kanun ve mevzuatların Uluslararası muhasebe sistemine göre farklı uygulamalar doğurması finansal tablo kullanıcılarının sıkıntı yaşamasına neden olmaktaydı. Şirketler, finansal durumunu gösteren finansal tablolarını Uluslararası Finansal Raporlama standartlara uygun şekilde düzenleyerek yatırımcı ve diğer tablo kullanıcıları açısından anlaşılır, karşılaştırılabilir ve şirket bilgilerine ulaşmasını kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Ulusal ve uluslararası yatırımcılar, Türkiye’deki halka açık şirketlerin finansal durumunu Borsa İstanbul (BİST)’den yakından takip etmelerine olanak sağlamıştır. İşletmelerin piyasa değerleri finansal piyasalarda önemi gittikçe artan konulardan biri olmuştur. İşletmelerin piyasa değerine etki eden çeşitli faktörler mevcuttur. Bu çalışmada, Kamu Aydınlatma Platformu’ndan inşaat sektöründe (inşaat işleri bir yıldan uzun süren) faaliyet gösteren örnek firmaların kullanılmakta olduğu 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Edişleri kaleminin etkisi incelenmektedir. Çalışmanın sonucunda 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Edişleri hesap grubu ile işletmenin piyasa değeri arasında piyasa değerini etkileyen diğer faktörler göz önüne alındığında doğrudan pozitif yönde bir ilişki olduğu söylenemez. Yalnız diğer faktörler göz ardı edildiğinde hak edişlerin artması halinde işletmenin elinde iş olduğu ve alanında aktif olarak faaliyette olduğu sonucuna varılarak piyasa değerinde artışın yaşanabileceğine dair sonuçlara ulaşılmıştır.

---

¹ Kastamonu Üniversitesi, kaanberkdalahmetoglu@gmail.com.

² Kastamonu Üniversitesi, tolgaulusoy06@yahoo.com.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Edişleri Hesabı, Piyasa Değeri

**The Effect of a 35 Contract Progress Income Account On the
Market Value of a Company On Financial Statements
Prepared in Accordance With International Financial
Reporting Standards**

Abstract

The law and regulations guiding the accounting system in Turkey to lead to different applications according to the international accounting system were to cause distress experienced users of financial statements. The company's financial statements are prepared in accordance with International Financial Reporting Standards to provide clear, comparable and easy access to company information for investors and other table users. National and international investors, the financial condition of public companies in Turkey Istanbul Stock Exchange (BIST) has enabled the well to follow closely. The market value of enterprises has become an increasingly important issue in financial markets. There are several factors that affect the market value of businesses. This study examines the impact of the 35 * Contract Progress Income item from the Public Disclosure Platform (KAP) where sample firms operating in the construction sector (construction works lasting more than one year) are used. As a result of the study, it cannot be said that there is a direct positive relationship between the Account Group-35 and the market value of the enterprise considering the other factors affecting the market value. It is concluded that if the 35-Progress Income increase when the other factors are ignored, it is concluded that the business is in the hands of the business and that it is actively operating in the field.

Keywords: International Financial Reporting Standards, 35 Contract Progress Income, Market Value

Bankacılık Sektöründe Kobi'lerin Rolü ve Önemi

Assoc. Prof. Dr. Yüksel Akay Ünvan¹

Özet

Son yıllarda küresel ekonominin gelişmesiyle birlikte, KOBİ'lerin ülke ekonomisindeki yeri ve payı da giderek artmaktadır. Bu anlamda, KOBİ'ler yarattıkları büyüyen istihdam potansiyeli ile birlikte, yatırım, ihracat, krediler ve vergi kalemi içindeki paylarını da yükseltmektedirler. Bu araştırmada, bankaların çeşitli ekonomik krizler sonrası ülke ekonomisinin en önemli unsuru haline gelen KOBİ'lere verilen desteğin sebepleri ve KOBİ'lere olan etkilerine yer verilmiştir. 2001 yılıyla beraber ortaya çıkan KOBİ Bankacılığı kavramı, verilen destekler, uluslararası düzenlemeler ve kurumların sağladığı imkânlar doğrultusunda KOBİ'lerin mümkün oldukça güçlenmesinde öncül olunmuştur. KOBİ'lerin oluşturduğu müşteri profilinin bankaların KOBİ Bankacılığına yönelmesinde etkin rolü olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kobi, Kobi Bankacılığı, Bankacılık Sektörü

The Role and Importance of Smes in the Banking Sector

Abstract

With the development of the global economy in recent years, the role and share of SMEs in the national economy is growing. In this sense, SMEs are increasing their share in investment, exports, loans and tax items along with the growing employment potential they create. In this research, the reasons of the support given to the SMEs, which became the most important element of the country's economy after various economic crises, and their effects on the SMEs were discussed. The concept of SME Banking, which emerged in 2001, has been pioneered in strengthening SMEs as much as possible in line with the supports, international regulations and facilities provided by institutions. The customer profile of SMEs has been found to play an active role in the direction of banks towards SME Banking.

Keywords: Sme, Sme Banking, Banking Sector

---

¹ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, akay.unvan@gmail.com.

Yabancı Banka Katılımının Türk Bankacılık Sistemine Etkileri

Assoc. Prof. Dr. Yüksel Akay Ünvan¹

Özet

Son yıllarda uluslararası finansal piyasalar, dünyadaki finansal gelişmelerin etkisiyle yeniden şekillenmektedir. Küreselleşme ile birlikte finansal piyasaların serbestleşmesi ve gelişen teknoloji, bankacılık sektörünü de etkilemiştir. 1980'den sonra, finansal serbestleşme ile birlikte birçok ülke finansal piyasalarını yeniden yapılandırmış ve yabancı sermayenin yerel pazarlara girişindeki engelleri kaldırmıştır. Bu düzenlemeler yabancı bankaların ulusal bankacılık sektörüne girişini olumlu yönde etkilemiştir. Bu çalışmada, yabancı bankaların Türk bankacılık sistemine etkileri ele alınmıştır. Özellikle 1980'den sonra, Türkiye'deki finansal serbestleşme süreciyle birlikte, yabancı banka girişlerinin Türk bankacılık sektöründeki etkileri analiz edilmiştir. Yabancı banka katılımı; yeni sermaye girişi, teknolojik gelişmeler ve sektörde artan rekabet gibi olumlu etkilere sahiptir. Aynı zamanda, yerli bankaların yabancı bankalarla rekabet etmedeki zorlukları ise olumsuz etkiler arasında sayılabilir. Yapılan çalışmalar ışığında, Türk bankacılık sektörüne dâhil olan bankaların sektördeki rekabeti artırdığı ve bunun sonucunda verimliliğe olumlu katkıda bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Sermaye, Finansal Serbestleşme, Yabancı Banka, Türk Bankacılık Sistemi

The Effects of Foreign Bank Participation On the Turkish Banking System

Abstract

In recent years, international financial markets are reshaped by the effects of financial developments in the world. With the globalization, the process of liberalization of financial markets and the developing technology have affected the banking sector. After 1980, with the financial liberalization, many countries reconstructed

---

¹ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, akay.unvan@gmail.com.

their financial markets and removed barriers of foreign capital entry to local markets. These regulations positively influenced the foreign bank entry to national banking sector. In this study, the effects of foreign banks to the Turkish banking system was discussed. Particularly after 1980, with the financial liberalization process in the Turkey, the effects of foreign bank inflows in Turkish banking sector were analyzed. Foreign bank inflows have positive effects such as capital inflows, technological developments and increased competition in the sector. At the same time, the difficulties of domestic banks in competing with foreign banks are among the negative effects. In the light of the studies, it was observed that the banks included in the Turkish banking sector increased the sector's competition and as a result contributed positively to productivity.

Keywords: Foreign Capital, Financial Liberalization, Foreign Bank, Turkish Banking System

Ülkelerin Siber Güvenlik Stratejilerinin Eğitim ve Farkındalık Bağlamında İncelenmesi

Ma. Fikri Güneş¹- Doç. Dr. Demet Somuncuoğlu Özerbaş²-

Özet

Günümüz teknolojisinde sürekli ve hızlı bir şekilde ilerlemeler olması, kullanım alanlarının artması ve çeşitlenmesi ile beraber teknolojinin insan hayatının her alanına daha fazla nüfuz ettiği yadsınamaz bir gerçektir. Teknolojinin insan hayatına her yönden getirdiği kolaylıkların yanında bazı dezavantajları da bulunmaktadır. Siber güvenlik bu dezavantajların başında yer almaktadır. Her yıl devletler yüzlerce siber saldırıya maruz kalmakta ve sonucunda çok yüksek maddi zararlara uğramaktadırlar. Sürekli artan siber saldırılardaki iç güvenlik açıkları, vatandaşların ulusal güvenliğini, ekonomisini ve günlük yaşamını sürekli olarak tehdit etme eğilimindedir. Bu tehditler ülkeleri tedbirler almaya ve siber güvenlik stratejileri uygulamaya yönlendirmiştir. Bu çalışmada ülkelerin siber güvenlik stratejileri eğitim ve farkındalık bağlamında incelenerek, Türkiye'nin gelecek yıllarda hazırlayacağı siber güvenlik stratejilerine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Araştırma için doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında 85 ülkeye ait stratejiler incelenmiş ve arasından eğitim ve farkındalık eylem planına sahip olan 43 strateji seçilmiştir. Yapılan analizlerin sonucunda eğitim ve farkındalık amacıyla yapılan çalışmalar ve yaklaşımlar arasındaki farklılıklar ortaya konmuştur. Bu çalışmalar ve farklılıkların, Türkiye'nin siber güvenlik stratejisinin eğitim ve farkındalık eylem planına olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca Türkiye'nin eylem planında olmayan ve yararlı olabilecek maddeler öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Siber Güvenlik, Eylem Planı, Eğitim, Farkındalık

---

¹ Gazi Üniversitesi, fikri.gunes@gazi.edu.tr.

² Gazi Üniversitesi, demets@gazi.edu.tr.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinin Fiziki Planlama Çalışmaları Açısından Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Dr. Çağan Alevkayalı¹

Özet

Mekânsal ve fiziki planlama yaklaşımları iç içe geçmiş kavramlardır. Fiziki planlama; mekânda gerçekleştirilen sosyo-ekonomik faaliyetlerin düzenlenmesi, sıralanması ve açıklanması süreçleri şeklinde tanımlanmaktadır. Fiziki planlamanın tasarlanma sürecinde doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının yaygınlaşması ve çevre kirliliğinin önlenmesi yani ekonomik kalkınmanın güçlenmesi hedeflenmektedir. Mekânsal teknolojilerin gelişmesiyle birlikte fiziki planlamanın çok boyutlu yapısının yönetilmesindeki karar verme süreci hızlanmış, kolaylaşmış ve esneklik kazanmıştır. Ancak buradaki çok kriterli karar sistemlerinin gelişmesi avantajlar sunmasının yanında bazı dezavantajlar da barındırmaktadır. Örneğin amaç dışı kriterlerin kullanılması, önceliklendirme sürecinde koruma-kullanma anlayışından uzaklaşılması ve problemlerin alansal sınırlar düzeyinde ele alınarak derinlemesine çözümler üretilmemesi şeklinde sıralanmaktadır. Bu çalışmanın amacı "dergipark" kapsamında yayınlanmış Coğrafi Bilgi Sistemleri tabanlı Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) metodlarından yararlanılan fiziki planlama çalışmaları sonucunda ortaya çıkan belirsizliklerin değerlendirilmesidir. Dergipark üzerinde yapılan taramalar kapsamında 2002-2018 yılları arasında ÇKKV yöntemlerinin kullanıldığı 60 akademik yayın içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Yapılan çalışmaların önemli bir kısmı tarıma uygun veya belirli bir tarımsal ürünün yetiştirilmesine uygun alanların tespit edilmesine dayandığı görülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında değerlendirmeye alınan parametreler incelendiğinde eğim ve yükselti kriterlerinin sıklıkla kullanılmıştır. Bunlar ve benzer kriterlerin amaca uygunluğu konusunda bazı tereddütler olduğu dikkat çekmektedir. Örneğin yerleşmeye uygun alan seçiminde eğim önem taşıyan bir kriter iken yükselti

---

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Coğrafya Bölümü, caganalevkayali@sdu.edu.tr.

parametresi göz ardı edilmesi çalışmanın geçerliliğinde önemli bir etki yaratmamaktadır. Sonuç olarak ÇKKV yöntemlerinin kullanılarak arazi uygunluk düzeylerinin belirlendiği çalışmaların fiziksel planlama açısından zaman tasarrufu sağladığı, amaca uygun kriterler seçildiği takdirde yüksek doğruluk taşıyan sonuçlar verdiği görülmektedir. Öte yandan incelemeye alınan çalışmalarda aynı kriterler kullanılarak farklı arazi kullanım türlerine yönelik uygunluk düzeylerinin belirlenmeye çalışılması bu konudaki uygulamaların barındırdığı dezavantajların başında gelmektedir. Ayrıca planlanan alanlara ait sosyo-ekonomik değerlendirmelerin kültürel düzeyde detaya indirgenememesi yöntemin diğer bir dezavantajını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemleri, Çok Kriterli Karar Verme, Arazi Uygunluk, Fiziki Planlama

Evaluation of Geographical Information Systems Based Multi-Criteria Decision Methods in the Terms of Physical Planning

Abstract

Spatial and physical planning approaches are intertwined concepts. Physical planning is defined as the process of sorting, explaining and organizing the socio-economic activities that performed. The aims of designin physical planning are expanding the sustainable use of natural resources, preventing environmental pollution and strengthen economic development. The decision-making process in managing the multi-dimensional structure of physical planning has accelerated, simplified and gained flexibility with the development of spatial technologies. However, the development of multi-criteria decision systems here presents advantages as well as disadvantages. The aim of this study is to evaluate the uncertainties arising from physical planning studies using Geographical Information Systems based Multi-Criteria Decision Making (MCDM) methods published under "Dergipark". In the researches conducted on "Dergipark", 60 publications using MCDM methods between 2002-2018 were evaluated by content analysis. Findings indicate that a significant portion of the studies is based on the identification of areas suitable for agriculture or for the cultivation of a particular agricultural product. The slope and elevation criteria were frequently used when these studies considered. In this study, slope and elevation criteria were preferred among the parameters used in determining the

suitability levels. For example, the slope is an important criterion in the selection of a suitable area for settlement while the elevation parameter does not have a significant effect on the validity of the study. As a result, the studies that determine the land suitability by using MCDM methods provide time-saving and give high accuracy results if suitable criteria were selected. On the other hand, using the same criteria to determine the suitability levels for different types of land use is an important disadvantage of these applications. In addition, another disadvantage of the method is the socio-economic assessments of the planned areas cannot be reduced to detail at the cultural level.

Keywords: Geographical Information Systems, Mutti Criteria Decision, Land Use Suitability, Physical Planning

Salda Gölü Havzası'nın Genel Jeomorfolojisi

**Prof. Dr Yıldırım Atayeter¹-Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Tokgözlü²
YL. Öğr. Nedime Güreli³**

Özet

Salda Gölü Havzası, Akdeniz Bölgesi'nin Göller Yöresi sınırları içerisinde yer alan Burdur İli'nin, Yeşilova İlçe 'sinde yer almaktadır. Havzanın kapladığı alan 21.846 ha' dır. Salda Gölü yüzeyinin bu havza içerisinde kapladığı alan ise 4,435 ha' dır. Saha hakkında daha önce yapılmış çalışmalarda bu havzanın genel jeomorfolojisine ait daha detaylı bir çalışmanın bulunmaması nedeni ile ve özellikle de bu eksikliğin giderilmesine bir katkı sunmak amacıyla bu çalışma hazırlanmıştır. Salda Gölü Havzası'nın genel jeomorfolojisini ortaya koymak için hazırlanan bu çalışmada, geleneksel ve modern araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır ve sahanın genel jeomorfolojisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Saha hakkında gerekli literatür çalışması yapılmıştır. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü ve Harita Genel Komutanlığı' dan temin edilen 1/25.000 ölçekli topografya ve jeoloji haritaları üzerinden CBS ortamında sahanın karakteristik özellikleri belirlenmiştir. Daha sonra arazi çalışması ile elde edilen veriler birbirine entegre edilmiştir. Salda Gölü Neojen sonunda oluşmuş tektonik kökenli bir göldür. Havzanın en yüksek kesimi Tınaz Tepe (2079 m) ve en alçak kesimi Salda Gölü yüzeyidir (1139 m). Havzanın ortalama yükseltisi 1316 m' dir. Bu değerlere göre saha yüksek bir reliefte sahiptir. Çalışma sahamızda jeomorfolojik şekiller üç başlıkta incelenmiştir. Bunlar; Yüksek Topoğrafya, Platolar ve Salda Gölü Yakın Sahasıdır. Sahada jeomorfolojik açıdan incelenmeye değer birçok şekil oluşmuştur. Bu şekiller arasında flüvyal örneklerden, karstik şekillere kadar birçok oluşum dikkati çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Salda Gölü, Havza, Jeomorfoloji, Coğrafi Bilgi Sistemleri

---

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, yatayeter@sdu.edu.tr.

² Süleyman Demirel Üniversitesi, ahmettokgozlu@sdu.edu.tr.

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, nedime.gureli@gmail.com.

General Geomorphology of Salda Lake Basin

Abstract

Salda Lake Basin is located in Yeşilova District of Burdur Province, which is located in the Lakes Region in the Mediterranean Region. The area covered by the basin is 21.846 ha. The area is covered by Salda Lake in this basin is 4,435 ha. This study was prepared since there is no more detailed study on the general geomorphology of this basin in the previous studies about the field and in particular to contribute to the elimination of this deficiency. This study was prepared because there is no detailed study on the general geomorphology of this basin in the previous studies about the field and in particular to contribute to the elimination of this deficiency. In this study, which was prepared to reveal the general geomorphology of Salda Lake Basin, traditional and modern research methods were used together and the general geomorphology of the site was tried to be revealed. Necessary literature studies have been made about the field. The characteristics of the site were determined in GIS environment by means of 1 \ 25.000 topography and geology maps obtained from General Directorate of Mineral Research and Exploration and General Command of Mapping. After that, the data which is obtained by field study were integrated to each other. Salda Lake is a tectonic lake formed at the end of Neogene. The highest part of the basin is Tınaz Tepe (2079 m) and the lowest part is Salda Lake surface (1139 m). The average elevation of the basin is 1609 m. According to these values, the field has a high relief. In our study, geomorphological shapes are examined under three topics. These are; High Topography, Plateaus and Salda Lake. There are many shapes in the field that are worthy of examination in terms of geomorphology. Among these shapes, many formations from fluvial specimens to karstic shapes draw attention.

Keywords: Salda Lake, Basin, Geomorphology, Geographical Information Systems

Sosyal Bilgiler Derslerinde Gezi Gözlem Yönteminin Öğrenci Günlükleri Açısından Değerlendirilmesi

**Prof. Dr Yıldırım Atayeter¹-Ra. Onur Yayla²
Instructor Uğur Tozkoparan³**

Özet

Sosyal bilgiler dersleri bünyesinde coğrafya, tarih gibi temel disiplinlerin yer edinmesinden ötürü öğrencilerin bu derslerin içeriğinde yer alan önemli ayrıntıları ve değerleri yerinde gözlem yöntemi ile görmeleri öğrencilerde hatırdaki kalıcılık, etkili öğrenme, kişisel gelişim, kendine güven, sosyalleşme gibi kişisel özelliklerde gelişmeler sağladığı görülmektedir. Bu araştırma Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında gerçekleştirilmiş olan “Hayaller İçin İlk Adım” isimli projenin uygulaması sonucunda elde edilen veriler üzerinde çalışılmıştır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler derslerinde gezi gözlem yönteminin öğrencilerin derse karşı bakış açılarını ve gezi gözlem yönteminin etkililiğini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya Burdur ili Taşkapı Ortaokulundan 30 öğrenci katılmıştır. Araştırmada verilerin analiz edilmesinde doküman inceleme yöntemi aşamalarıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarında gezi gözlem yönteminin öğrencilerin derse karşı ilgi ve tutumlarının artırdığını, öğrencilerin bu yöntem ile derslerde söz edilen konuların somutlaştırıldığını ve görerek öğrenme sağlayarak hatırdaki kalıcılığın arttığı gibi sonuçlara varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Gezi Gözlem Yöntemi, Burdur.

Evaluation in Terms of Student Daily Trip and Observation Method in Social Studies Courses

Abstract

---

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, yataayer@sdu.edu.tr.

² Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, onuryayla29@gmail.com.

³ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ugurtozkoparan@gmail.com.

Social studies courses include basic disciplines such as geography and history. Therefore, it is seen that students see important details and values in the content of these courses by observing on-site method, and they provide improvements in personal characteristics such as retention, effective learning, personal development, self-confidence and socialization. This research was carried out on the data obtained as a result of the implementation of the project called "Hayaller İçin İlk Adım" which was realized by the Youth and Sports Ministry within the scope of Youth Projects Support Program. The aim of this research is to determine the students' perspectives of the trip observation method in social studies lessons and the effectiveness of the trip and observation method. In the research, document analysis method which is one of the qualitative research methods was used. 30 students from Taşkapı Secondary School in Burdur participated in the study. In the study, document analysis method was used to analyze the data. In the results of the study, it was concluded that the trip and observation method increased the students' interest and attitudes towards the course, the students' concretization of the subjects mentioned in the lessons with this method and the retention by providing visual learning increased.

Keywords: Social Studies, Trip and Observation Method, Burdur

Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Ders Kitaplarında Geçen Tarihi Coğrafya Unsurları Üzerine Bir Araştırma

**Prof. Dr. Yıldırım Atayeter¹-Ma. Mustafa Arslan²,
Ma. Tuncay Sakar³**

Özet

Tarihi Coğrafya, Coğrafya biliminin önemli alt dallarından birisidir. Bunun yanında Tarihi Coğrafya eğitim-öğretim konuları için de önem arz etmektedir. Tarihi Coğrafya'nın bu öneminden dolayı, ülkemizin geleceğinin teminatı olan öğrencilerimizin, eğitim-öğretim faaliyetlerinin ve materyallerinin içeriklerinin bu hususlar dikkate alınarak hazırlanması gerekmektedir. Bu nedenle geliştirilecek ve hazırlanacak içeriklere bir katkı sağlaması amacıyla, bu çalışmada Tarihi Coğrafya konularının Sosyal Bilgiler dersindeki önemi üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda bu konuya örnek olarak 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Sosyal Bilgiler derslerinde okutulan Sosyal Bilgiler 7. sınıf ders kitabında “Türk Tarihinde Yolculuk” ünitesinde işlenen konuların içerisinde bulunan Tarihi Coğrafya hususları örnek konu olarak ele alınmıştır. Araştırmamız neticesinde Sosyal Bilgiler ders kitabı “Türk Tarihinde Yolculuk” ünitesi içerisinde Tarihi Coğrafya unsurlarına yer verilen konular, bölümler olduğu kadar, büyük önem arz etmesine rağmen Tarihi Coğrafya unsurlarının bulunmadığı kısımlarda tespit edilmiştir. Türk Tarihinde Yolculuk ünitesindeki tarihi coğrafya hususları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Tarihi Coğrafya, Coğrafya, Tarih

---

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, yatayeter@sdu.edu.tr.

² MEB., Antalya Bilim ve Sanat Merkezi, mustafaarslan@live.at.

³ MEB., Burdur Bilim ve Sanat Merkezi, tuncay.sakar@hotmail.com.

Abdülvehhâb’a Atfedilen Bir Yûsuf u Züleyhâ Mesnevisi

Asst. Prof. Dr. Aysun Çelik¹

Özet

Klasik Türk edebiyatı aşk, âşık, maşuk ekseninde varlık gösteren kadim bir edebiyattır. Bugünün hikayesi ile romanının bir nevi karşılığı olan mesnevi nazım şekli ile edipler; Leylâ İle Mecnûn, Yûsuf u Züleyhâ, Hüsrev ü Şîrîn gibi beşerî aşkı ifade eden ve Gül ü Bülbül, Şem ü Pervâne gibi mecazi aşkı temsil eden pek çok aşk kıssası kaleme almışlardır. Bunların içinde dinî kaynağı bulunan ve yaşanmış olması ilahi kelimeler ile de tasdik edilen aşk hikâyesi, Kur’ân’da da zikrolunan Yûsuf u Züleyhâ kıssasıdır. Bu kıssa, İslam edebiyatlarında manzum ve mensur olmak üzere pek çok kez işlenmiştir. Yûsuf u Züleyhâ’nın Türk edebiyatındaki manzum örneklerinden biri de Süle Fakih’in yazdığı Yûsuf u Züleyhâ mesnevisidir. Eserin bugün pek çok yazma nüshası bulunmaktadır. Topkapı Sarayı Müzesi Yazma Eserler Kütüphanesi’nde H. 813 numarada kayıtlı olan ve Abdülvehhâb adlı bir kimseye atfedilen Yûsuf u Züleyhâ metni ile Süle Fakih’in eseri arasında önemli benzerlikler ve alıntılar görülmektedir. Bu çalışmada Abdülvehhâb’a atfedilen Yûsuf u Züleyhâ mesnevisinin Süle Fakih’in aynı adlı eseriyle bağlantısı üzerinde durulacak; mezkûr eserin şekil ve muhteva özellikleri tanıtılarak müellifi ve/veya müstensihisi hakkındaki tespitlerimiz ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Süle Fakih, Abdülvehhâb, Yûsuf u Züleyhâ.

---

¹ Hacettepe Üniversitesi, aysuncelik@hacettepe.edu.tr.

Klasik Türk Edebiyatında Yazma Eser Bilgisi

Asst. Prof. Dr. Aysun Çelik¹

“Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğüne bağlı 28 kütüphanede toplam 170.028 cilt yazma eser bulunmaktadır. Kütüphanelerden başka, Milli Kütüphane Başkanlığında 25.000 ve Kültür Bakanlığına bağlı müzelerde de 30.000 kadar yazma eser bulunmaktadır. Diğer kurumlar ve şahıslarda bulunan yazma eserlerle beraber Türkiye genelinde 300.000 cildin üzerinde yazma eser bulunduğu tahmin edilmektedir. Bu sayının, ciltlerin birden fazla eseri (risaleyi) ihtiva ettiği düşünüldüğünde 600.000 civarında eserin mevcut olması” (<https://www.ktb.gov.tr/>) kuvvetle muhtemeldir. Bugün kütüphanelerde bulunan yazma eserlerin önemli bir kısmı, edebî metinleri ihtiva etmektedir.

Bu çalışma, temelde; “Eski Türk Edebiyatı” sahasında lisansüstü çalışma yapacak öğrencilerimize, “el yazması” eserlerle ilgili ön ve asgari bilgiyi edindirme amacını taşımaktadır. Buna bağlı olarak çalışmada, klasik Türk edebiyatımızın ana kaynağı olan yazma eserlerin şekil ve muhteva özellikleri üzerinde durulmuş; bu kıymetli kitaplarda, ilaç tarifinden doğum tarihine, minyatürden büyü tekniklerine, hat numunelerinden ebru örneklerine kadar yer bulan muhtelif notlar ve görseller tanıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, lisansüstü eğitim, yazma eser.

---

¹ Hacettepe Üniversitesi, aysuncelik@hacettepe.edu.tr.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ve Eğitim Teknolojisi Lisansüstü Programlarının Karşılaştırılması

Ma. Melek Ayyayla Püsküllü¹-Inst. Dr. Nevriye Yazçayır²

Özet

Bu çalışmanın amacı, kapsamaları açısından birbirlerine yakın olan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) ve Eğitim Teknolojisi (ET) lisansüstü programlarının karşılaştırılarak değerlendirilmesidir. Betimsel araştırma modeline göre tasarlanmış olan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden de doküman incelemesi çalışması yapılmıştır. Dokümanlar, bölümlerin Ağustos 2018’de Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne bildirdikleri ve Gazi Üniversitesi web sayfasında “Bilgi Paketi”nde yer alan BÖTE ve ET lisansüstü programlarıdır. Çalışmada bu programlar, bir eğitim programının temel boyutları olan hedef, içerik, eğitim durumları ve sınama durumlarına göre karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Araştırmada verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; hedefler boyutunda, her iki programda da benzer olarak akademik çalışma, kavramlar bilgisi, öğretim tasarımı ve materyal geliştirmeye dair kazanımlara yer verildiği görülmektedir. BÖTE’de ET’den farklı olarak, bilgi yönetimi, eğitsel uyarlanabilir sistemler, eğitsel yazılımlar, eğitsel oyunlar, iş yeri ortamları, okullarda bilgi teknolojileri kullanımına dair kazanımlara da yer verilmiştir. İçerik boyutunda; aynı isimde ve benzer içeriklerde derslerin olduğu, aynı isimde olmasına rağmen bazı derslerin içeriklerinin farklı olduğu, bunların yanı sıra program hedeflerine paralel olarak farklı derslere de yer verildiği görülmektedir. Eğitim durumları boyutunda, her iki programda da derslerin genellikle yüzyüze verildiği; anlatım, soru-cevap, araştırma-inceleme ve uygulama yöntem ve tekniklerine yer verildiği görülmektedir. Sınama boyutunda, programlarda değerlendirmelerin genel olarak ödev, uygulama ve projelerle yapıldığı görülmektedir. Programlar eğitim programlarını geliştirme

---

¹ Gazi Üniversitesi, m_ayyayla@hotmail.com.

² Gazi Üniversitesi, yazcayir@gmail.com.

süreçleri açısından değerlendirildiğinde ise BÖTE programının hedef boyutunun daha uygun olduğu değerlendirilmekle birlikte her iki programın da program geliştirme ilkelerine uygun hazırlanmadığı anlaşılmaktadır. Sonuç olarak BÖTE lisansüstü programları ET lisansüstü programlarından daha açık hedef ve içeriklere sahip olsalar da, BÖTE'nin eğitim teknolojisi gibi kapsamlı bir alanı tek başına karşılaması yeterli görülmemektedir. Eğitim teknolojisi alanının hedeflerinin ve konu alanlarının net bir şekilde belirlenmesi ve alanın ihtiyaçlarını karşılayan lisansüstü programlarının eğitim programları geliştirme ilkelerine de uygun olarak yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Böte, Eğitim Teknolojisi, Lisansüstü Eğitim, Eğitim Programı, Lisansüstü Eğitim Programı, Program Karşılaştırma, Program Değerlendirme

Çocukların Resim Çalışmalarına Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaklaşımlarının İncelenmesi

Prof. Dr. Ümit Deniz¹-Dr. Vedat Bayraktar²

Özet

Öğretmenlerin, çocukların yaptıkları resimlere olan yaklaşımları, onların sanata yönelik tutum ve algılarının yanı sıra estetik bilinçlerini, ruhsal yönden sağlıklı bir yapıya sahip olmalarını da etkilemektedir. Bu nedenle araştırma, öğretmen adaylarının çocukların yaptıkları resim çalışmalarına yönelik yaklaşımlarının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma nicel desenlerden tarama modelinde planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalında farklı sınıflarda öğrenim gören 279 okul öncesi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan Genel Bilgi Formu ve Bolattaş Gürbüz ve Deniz (2017) tarafından geliştirilen “Beğenme/Övgü, Araştırmacı/Sorgulayıcı, Düzeltici ve Eğitici/Geliştirici” olmak üzere 4 alt boyut ve toplam 24 maddeden oluşan “Çocuk Resimlerine Yönelik Yaklaşımları Belirleme Aracı: Öğretmen Formu” kullanılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda; beğenme/övgü alt boyutunda cinsiyet, mezun olunan lise, ailede görsel sanatla ilgili mesleği olma, ikamet ettiği yer, anne öğrenim düzeyi, anne çalışma durumu, baba çalışma durumu, ders alma durumu değişkenleri ile anlamlı fark bulunmazken; sınıf ve yaş değişkenlerinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmacı/sorgulayıcı alt boyutunda cinsiyet, yaş, sınıf, mezun olunan lise, ailede görsel sanatla ilgili mesleği olma, anne öğrenim düzeyi, anne çalışma durumu, baba çalışma durumu, ders alma durumu değişkenlerinde anlamlı fark bulunmazken; ikamet ettiği yer değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur. Düzeltici alt boyutunda cinsiyet, yaş, mezun olunan lise, ailede görsel sanatla ilgili mesleği olma, ikamet ettiği yer, anne öğrenim düzeyi, baba

---

¹ Gazi Üniversitesi, sea_edu2003@yahoo.com,

² Gazi Üniversitesi, vbayraktar75@gmail.com.

çalışma durumu, ders alma durumu değişkenlerinde anlamlı bir fark bulunmazken; sınıf değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur. Eğitici/geliştirici alt boyutunda cinsiyet, yaş, mezun olunan lise, ailede görsel sanatla ilgili mesleği olma, ikamet ettiği yer, anne öğrenim düzeyi, baba çalışma durumu, ders alma durumu değişkenlerinde anlamlı fark bulunmazken; sınıf değişkeninde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Resim, Okul Öncesi Öğretmen Adayı Yaklaşımları

Examination of Preschool Teacher Candidates' Approaches to Children's Painting Works

Abstract

Teachers' approach to children's paintings, as well as their attitudes and perceptions towards art, affect their aesthetic consciousness and have a spiritually healthy structure. For this reason, the research was conducted to determine the approaches of teacher candidates towards the painting activities of children. The research was planned in the screening model of quantitative designs. The sample of the study consists of 279 preschool teacher candidates who are studying in different classes in Preschool Education Department of Gazi University, Faculty of Education, Gazi University in 2018-2019 academic year. Including General Information Form prepared by the researchers as a data collection tool and Bolattaş Gürbüz and Deniz (2017) "Liking / Praise, Researcher / Questioner, Corrector and Trainer / Developer" it is used "Tool for Determining Approaches to Children's Pictures: Teacher Form" which consist of 4 sub-dimensions and a total of 24 items. The data obtained were analyzed using SPSS program. As a result of the research; while there was no significant difference in the sub-dimension of liking / praise, with the variables of gender, high school graduation, being a profession related to visual art in family, place of residence, mother education level, mother working status, father working status, taking lessons; there was a significant difference in grade and age variables. While there was no significant difference gender, age, class, high school graduation, visual arts profession in the family, mother's education level, mother's working status, father's working status, taking lessons in investigator / interrogator sub-dimension; a significant difference was found in the variable of residence. While there was no

significant differences in the variables of gender, age, high school graduation, being a profession related to visual art in the family, place of residence, mother's education level, father's working status and taking lessons in the corrective sub-dimension; a significant difference was found in the class variable. While there were no significant differences in the variables of gender, age, high school graduated, being a profession related to visual art in the family, place of residence, education level of the mother, working status of the father and the status of taking courses in the developer sub-dimension; A significant difference was found in the class variable.

Keywords: Preschool Education, Drawing, Preschool Teacher Candidates' Approaches.

9-17 Yaş Arasındaki Çocukların Algıladıkları Anne Tutumlarının İncelenmesi

Dr. Vedat Bayraktar¹- Prof. Dr. Ayşe Dilek Öğretir²

Özet

Araştırmada, 9-17 yaş arasındaki çocukların algıladıkları anne tutumlarının çocuk cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, anne ve baba çalışma durumu, anne ve baba öğrenim düzeyi değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma tarama modelinde planlanmıştır. Çalışma grubunu 9-17 yaşında 233 kız ve 191 erkek olmak üzere 424 çocuk oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Sümer ve Güngör (1999) tarafından geliştirilen “Çocuk Yetiştirme Stilleri Ölçeği” (ÇYSÖ) ve “Genel Bilgi Formu” uygulanmıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tek anlamlı bir farklılığın olup olmadığını test etmek için bağımsız gruplarda t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi kullanılmıştır. Belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere Scheffe testinden yararlanılmıştır. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, anne kabul/ilgi boyutunda cinsiyet, anne çalışma durumu anne öğrenim düzeyi değişkenlerinde anlamlı bir fark bulunmazken; çocuk yaş, kardeş sayısı, baba çalışma durumu ve baba öğrenim düzeyi değişkenlerinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Denetim/kontrol boyutunda cinsiyet, kardeş sayısı, baba çalışma durumu ve baba öğrenim düzeyi değişkenlerinde anlamlı bir fark görülmezken; çocuk yaş, anne çalışma durumu ve anne öğrenim düzeyi değişkenlerinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, Anne Tutumu, Çocuk Yetiştirme Stilleri

---

¹ Gazi Üniversitesi, vbayraktar75@gmail.com.

² Gazi Üniversitesi, dilekogretir@gmail.com.

Investigation of Perceived Mother Attitudes of Children Between 9-17 Years Old

Abstract

The aim of the study was to investigate the perceived maternal attitudes of children between the ages of 9-17 old in terms of variables such as child gender, age, number of siblings, THE mother and father working statuses and the mother and father education levels. The research was planned in accordance with the screening model. The study group consisted of 424 children at age of the 9-17 years old including 233 girls and 191 boys. As a data collection tool, the “Child Raising Styles Scale” that was developed by Sümer and Güngör (1999) and the General Information Form were used. The data were analyzed by SPSS program. In order to test whether there is a single significant difference in data, the independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) test were used. The Scheffe test was used to determine which groups caused the significant difference. In statistical calculations, the significance level was determined as $p < 0.05$. As a result of the research, there were significant differences in the variables of gender, maternal working status and maternal education level in terms of the mothers' acceptance / attention dimension. There were significant differences in the variables of child age, number of siblings, father working status and father education level in terms of the mothers' acceptance /attention dimension.. There were no significant differences in the variables of gender, number of siblings, father's working status and father's education level in terms of controlling dimension. . The research found significant differences between the variables of child age, mother working status and mother education level at the controlling dimension.

Keywords: Adolescence, Maternal Attitude, Child Raising Style

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği Özelliklerinin İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Mehmet Koçyiğit¹-Ra. Hakan Bayırlı²

Özet

Bu araştırmanın temel amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâ öğrenci liderliği özelliklerini tespit etmek ve alt amacı da Koçyiğit ve Karadağ (2017) tarafından geliştirilen "Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği Ölçeği"nin geçerlik ve güvenilirliğini sınamaktır. Bu çalışma nicel, betimsel bir tarama araştırmasıdır. Çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenimine devam eden öğretmen adaylarından küme örnekleme yöntemi ile seçilen 421 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma verileri Koçyiğit ve Karadağ (2017) tarafından geliştirilen "Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. İlk olarak kullanılan ölçeğin geçerlik ve güvenirlik bakımından sınaması yapılmış ve daha sonra toplanan veriler üzerinde istatistiki analizler gerçekleştirilmiştir. Betimsel istatistikler olarak yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma gibi hesaplamalar yapılırken hipotez testleri olarak verilerin dağılımındaki normallik esasına göre fark testlerinden uygun olanlar kullanılmıştır. Bu kapsamda ilk olarak veriler üzerinde doğrulayıcı faktör analizi ve güvenirlik sınaması yapılmıştır daha sonra ise öğretmen adaylarının duygusal zekâ öğrenci liderliği özellikleri tespit edilerek bu özelliklerinin bölüm, sınıf, cinsiyet gibi değişik demografik değişkenlere göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda, uyum indeksleri ölçeğin iyi ile mükemmel arası uyum gösterdiğini ortaya koymuştur. Yapılan güvenirlik analizi neticesinde ölçek geneli için Cronbach's Alpha katsayısı .91 olarak bulunmuştur. Diğer analizler ise henüz tamamlanmamış olup devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi Öğrencileri, Duygusal Zekâ Öğrenci Liderliği, Öğrenci Liderliği, Liderlik.

---

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mkocyiigit@aku.edu.tr.

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, hbayirli@aku.edu.tr.

Öğretmenlerin Değerler Eğitimi Hakkındaki Görüşleri: Afyonkarahisar Örneği

**Ra. Hakan Bayırlı¹-P.H.d. Cand. Okan Doruk²
Asst. Prof. Dr. Aysel Tüfekçi Akcan³**

Özet

Bu araştırmanın amacı çeşitli kademelerde ve branşlarda görev yapmakta olan öğretmenlerin değerler eğitiminin uygulanışı konusunda deneyimleri ve bu deneyimlere bağlı görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırma kapsamında, öğretmenlerin değerler eğitiminin uygulanışı konusundaki deneyimleri ve bu deneyimlere bağlı görüşlerinin incelenmesi temel nitel araştırma yaklaşımına göre planlanmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin değerler eğitimi konusundaki görüşlerini ve deneyimlerini öğrenebilmek amacıyla amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme tekniklerinden tipik durum örnekleme ve maksimum çeşitlilik kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın katılımcılarını Afyonkarahisar’ da 5 yıldır yürütülmekte olan değerler eğitimi projesine katılım gösteren, proje yürütücülerinin de aralarında olduğu farklı branş ve öğretim kademesinden 10 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın amaç ve alt amaçlarına uygun olarak, araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış ve katılımcılar yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sonucu elde edilen veriler öncelikle kodlanmış daha sonra elde edilen kodlar gözden geçirilip kategoriler oluşturulmuştur. Son olarak kategoriler temalar altında sunulmuş ve doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırmanın bulgularında öğretmenlerin değerler eğitimi toplumumuzda ve kültürümüzde gerçekleşen değişimlerden dolayı gerekli gördükleri, öğretmenlerin değerler eğitimi sırasında değer öğretimi yaklaşımlarından en çok telkin ve eylem/davranış yoluyla öğrenme yaklaşımlarını kullandıkları ve yapılan değer eğitimi etkinliklerin öğrenciler üzerinde olumlu etki bıraktığını ifade

---

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, hbayirli@aku.edu.tr.

² Gazi Üniversitesi.

³ Gazi Üniversitesi.

ettikleri tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra bazı öğretmenlerin değer öğretimi sırasında ödül kullanımının öğrenciler üzerinde olumsuz etki bırakacağını ifade ettikleri görülmüştür. Araştırmada öğretmenlerin aile kaynaklı, çevre kaynaklı, pedagojik kaynaklı ve öğretmen kaynaklı sebeplerden dolayı değerler eğitiminde zorluklar yaşadıkları tespit edilmiştir. Araştırmanın bulguları ışığında öğretmenlerin değerler eğitimine karşı motivasyonlarını arttırmak amaçlı çalışmaların yapılması önerisinde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Öğretmen Görüşleri, Değer Eğitiminde Ödül Kullanımı, Afyonkarahisar Değerler Eğitimi Projesi

İlköğretim 8. Sınıf Fen Bilimleri Dersindeki Biyoteknolojiyle İlgili Kavramların Öğrenciler Tarafından Anlaşılabilirliği

Burçin Atasoy¹-Prof. Dr. Tahir Atıcı²

Özet

Yapılan çalışmanın amacı, ilköğretim sekizinci sınıf müfredatında bulunan biyoteknoloji konusuyla ilgili kavramların öğrenciler tarafından anlaşılabilirliğini incelemektir. Yarı deneysel desenin kullanıldığı bu çalışmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinin merkez ilçelerinde bulunan Maltepe Ortaokulu ve Ulu Önder Ortaokulunda öğrenim gören 100 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan biyoteknoloji bilgi anketi aracılığı ile toplanmıştır. Kullanılan veri toplama aracının cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0,737 olarak hesaplanmış ve güvenirliğinin yeterli seviyede olduğu belirlenmiştir. Elde edilen verileri analiz etmek için bağımsız iki örnek T-testi (Independent-Samples T-Test) kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini her iki okulda gelişigüzel (rastgele) örneklem yöntemi ile oluşturulmuştur. Biyoteknoloji konusu her iki okulda da öğretim programında konu için önerilen soru cevap, tartışma gibi yöntem ve tekniklerle işlenmiştir. Gruplara veri toplama aracı konu işlendikten sonra son test şeklinde uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20 programında analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; cinsiyet açısından karşılaştırıldığında anlamlı bir fark görülmemiştir. Farklı bölgelerde bulunan okullardaki öğrencilerin biyoteknoloji kavramlarını anlama konusunda anlamlı bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir. Ayrıca biyoteknoloji bilgi anketinden elde edilen öğrenci cevapları incelendiği zaman öğrencilerin biyoteknoloji konusunda eksik ve yanlış bilgilere sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyoteknoloji; Biyoteknoloji ve Genetik Mühendisliği, İlköğretim 8. Sınıf Öğrencileri, Bağımsız İki Örnek T-Testi.

---

¹ brcn.tsy@gmail.com.

² tatici@gmail.com.

Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi

Dr. Elif Akdemir¹-Ma. Ayşe Baş Gönül²

Özet

Müzik eğitimi, çocukların kendilerini ifade etmelerine, doğaya ve hayata bakış açılarının gelişmesine, müzik kültürlerinin oluşmasına katkı sağlar. Müzik öğretiminde kullanılan birçok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden biri de son yıllarda ülkemizde uygulanmaya başlanan Preschool Prodigies Erken Dönem Müzik Eğitimi yöntemidir. Bu araştırmanın amacı Preschool Prodigies müzik eğitimi yönteminin farklılıklarını, derse etkilerini ve öğrencilerin müziksel gelişimlerine katkılarını, geleneksel yaklaşımla karşılaştırarak sunmaktır. Bu amaca ulaşmak için araştırmada nitel araştırma desenlerinden karşılaştırmalı durum çalışması kullanılmıştır. İki farklı grup ve uygulamanın değerlendirilmesi desene uygun şekilde karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Araştırmada elde edilen veriler Zonguldak merkeze bağlı özel bir anaokulunda öğrenim görmekte olan 5 yaş grubu çocuklardan oluşan iki ayrı gruptan elde edilmiştir. Gruplardan birinde Preschool Prodigies müzik eğitimi yöntemi, diğesinde ise geleneksel yaklaşıma (öğretmen merkezli) dayalı öğretmen merkezli müzik öğretimi yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada veriler araştırmacının gözlem formları, doküman incelemesi ve öğrencilerle gerçekleştirilen görüşme notlarıyla elde edilmiştir. Preschool Prodigies müzik öğretisi uygulanan grubun, geleneksel yaklaşımla yapılan müzik öğreniminin uygulandığı gruba göre müzik bilgisi yönünden daha etkin olduğu saptanmıştır. Preschool Prodigies müzik öğretisi uygulanan grupta öğrencilerin geleneksel yöntemle göre notaları öğrendiği saptanmıştır. Preschool Prodigies müzik öğretisinde aktif uygulanan her notayı temsil eden ziller kullanılmış, geleneksel yöntemde ritim aletleri kullanılmıştır. Preschool Prodigies yönteminde kullanılan ziller sayesinde çocuklar ezgi oluşturma ve bir müzik aletini çalabilme becerisine ulaşmıştır. Bu durum öğrencilerin özgüvenlerini ve derse olan ilgilerini olumlu etkilediği

---

¹ Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, akdemirelif@gmail.com.

² Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, aysebas88@hotmail.com.

saptanmıştır. Bu araştırma Preschool Prodigies müzik eğitimi yönteminin yaygınlaşmasında ve bu alanda yapılacak araştırmalara örnek olabilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Eğitim, Okul Öncesi

Comparative Analysis of Music Education Methods

Abstract

Music education contributes to the expression of children, their development of viewpoints to nature and life, and the formation of musical cultures. There are many methods used in music teaching. One of these methods is Preschool Prodigies Early Music Education method which has been applied in our country in recent years. The aim of this study is to present the differences of Preschool Prodigies music education method, the effects of the course and the contribution of students to the musical development by comparing it with the traditional approach. In order to achieve this aim, comparative case study, one of the qualitative research designs, was used in the study. The evaluation of two different groups and applications are presented comparatively according to the design. The data obtained from the study were obtained from two separate groups of children aged 5 years who were studying in a private kindergarten in Zonguldak. Preschool Prodigies music education method was used in one group and teacher centered music teaching method based on traditional approach. The data were obtained from the researcher's observation forms, document review and interview notes with the students. Preschool Prodigies music teaching group was found to be more effective in terms of music knowledge than traditional group music education. In the Preschool Prodigies music group, it was determined that the students learned the notes according to the traditional method. Preschool Prodigies used cymbals representing every note actively practiced in music teaching, and the traditional method used rhythm instruments. Thanks to the cymbals used in the Preschool Prodigies method, children have the ability to create melodies and play a musical instrument. This situation positively affected the students' self-confidence and interest in the lesson. This research may be an example for the expansion of Preschool Prodigies music education method and the researches in this field.

Keywords: Music, Education, Preschool

Okullarda Yaşanan Akran Zorbalığının Nedenlerine ve Müdahale Yöntemlerine İlişkin Okul Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri

Assoc. Prof. Dr. A. Faruk Levent¹-Ma. Gülşah Aksoy²

Özet

Bu araştırmanın amacı okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin akran zorbalığı, akran zorbalığının nedenleri ve akran zorbalığına müdahale etme yöntemlerine yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum deseniyle yürütülen bu çalışmanın verileri 18 okul yöneticisi ve 20 öğretmen ile yüz yüze görüşme ve yarı yapılandırılmış formlar kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma sonucu elde edilen veriler nitel araştırma yöntemleri doğrultusunda kodlanarak temalar altında toplanmış ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan görüşmelerde okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin birçoğunun akran zorbalığını “aralarında güç dengesizliği olan aynı yaş grubu çocukların birbirine yapmış olduğu fiziksel, sözel ve psikolojik baskı” olarak tanımladıkları görülmüştür. Öğretmenlerin küçük bir kısmı zorbalık davranışının tekrar ettiğini ifade ederken, okul yöneticileri ise zorbalık davranışının tekrar etmesinden hiç bahsetmemişlerdir. Katılımcılar okullarda yaşanan akran zorbalığının nedenlerinin aileden, öğrencinin psikolojik rahatsızlıklarından, öğrencinin yaşadığı çevre ve maruz kaldığı medya yayınlarından, okula ilişkin durumlardan kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Katılımcılar okullarında akran zorbalığını önlemek için öğrenci, veli ve öğretmen seminerleri düzenledikleri, okulda zorbalık davranışı olabilecek yerlerde yetişkin denetiminin arttırıldığını, olası zorba ve mağdur öğrencileri sosyal-kültürel faaliyetlere yönlendirdiklerini bildirmişlerdir. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin akran zorbalığına müdahale ederken akran zorbalığına katılan öğrencilerle konuşma ve velilerini bilgilendirme, okul rehberlik servisine yönlendirme ve zorba öğrenciyi Öğrenci Davranış Değerlendirme Kuruluna sevk etme gibi yöntemler izlediklerini bununla beraber

---

¹ Marmara Üniversitesi, faruklevent@gmail.com.

² MEB., gaksoy46@gmail.com.

okulun akran zorbalığını önleme ve müdahale etmeye yönelik özel bir politikasının olmadığı ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Akran Zorbalığı, Müdahale Yöntemleri, Okul Yöneticisi, Öğretmen

The Opinions of School Administrators and Teachers About the Reasons and Intervention Methods of Peer Bullying in Schools

Abstract

The aim of this study is to examine the opinions of school administrators and teachers on the issues of peer bullying, the reasons of peer bullying and methods of intervention for peer bullying. The data of this study, which was carried out with qualitative research methods, was obtained from 18 school administrators and 20 teachers with face-to-face interviews and semi-structured forms. The data obtained as a result of the research were coded in accordance with qualitative research methods, were grouped under themes and were subjected to content analysis. In the interviews, it was observed that most of the school administrators and teachers defined peer bullying as “physical, verbal and psychological pressure made by children with power to their less powerful peers”. While a small number of teachers stated that the bullying behavior was repeated, school administrators never mentioned the repetition of bullying behavior. Participants stated that the reasons of peer bullying in school were the family, psychological disturbances of the students, the environment where the students live, exposure to certain media contents and issues related to school. Participants reported that they organized student, parent and teacher seminars in order to prevent peer bullying in their schools, that adult supervision was increased where bullying behavior was possible, and that potential bullies and victims were directed to social-cultural activities. School administrators and teachers adopted strategies such as talking with bullies, informing their parents, referring them to counseling services and to behavioral assessment committee in the school. They stated that they did not have a specific policy to prevent and intervene with peer bullying in the school.

Keywords: Peer Bullying, Intervention Methods, School Administrator, Teacher.

Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı (Src2) Sürücü Mesleki Yeterlilik Sınavlarına Ait Bir Başarı Testi Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Ma. Abdullah Süslü¹-Dr. Şule Ötken²

Özet

Bu çalışmanın amacı, Özel Ulaştırma Hizmetleri Mesleki Eğitim ve Geliştirme Kurslarında eğitimlerini almış olan kursiyerlere, Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı (SRC2) Sürücü Mesleki Yeterlilik sertifikalarını düzenlemek üzere Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı (SRC2) sınavlarında kullanılan çoktan seçmeli sorulardan oluşan bir başarı testi geliştirmektir. Başarı testine ait maddelerin güvenirlik ve geçerlik çalışmalarını yapmak amacıyla hazırlanan deneme formu 200 kişiye uygulanmıştır. Pilot uygulama sonucunda elde edilen veriler üzerine, maddelerin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için madde ayıricılık gücü indeksleri ve maddelerin ölçütleri ortalama değer düzeyleri hesaplanmıştır. Madde ayıricılık gücü indekslerinin belirlenmesinde; korelasyona dayalı analiz ve iç tutarlılık ölçütüne (t-testi) dayalı analiz teknikleri kullanılmıştır. Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı (SRC2) Sürücü Mesleki Yeterlilik sertifikalarını düzenlemek üzere kullanılan başarı testinin psikometrik özelliklerinin belirlenmesinde güvenirlik ve geçerlik çalışmalarına yer verilmiştir. Son olarak nihai uygulama yapılmış ve doğrulayıcı analizler kullanılarak yapı doğrulanmıştır. Çalışma sonuçlarına sunumda yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı, Başarı Testi, Güvenirlik ve Geçerlik

---

¹ MEB., a_suslu@msn.com.

² MEB., sule.ayyildiz@hotmail.com.

Sözlü Sunum

BURDUR MERKEZ İLÇEDE OKULLAŞMA (1923-1950)*

Burdur Central District Schooling (1923-1950)

Prof. Dr. Zafer Gölen¹-Ma. Tuncay Sakar²

Özet

Bu çalışmada Burdur gibi eğitimde önemli adımlar atmış bir şehrin eğitim geçmişini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmış, betimsel nitelikte tarama modelinde bir araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Çalışmada başta arşiv belgeleri olmak üzere birinci elden kaynaklar tespit edilerek incelenmiş, diğer kaynak eserler taranarak konular kronolojik sıra içerisinde ele alınmıştır. Araştırmada dikey ve yatay yaklaşım ile birlikte ortaya koyma, tanımlama, açıklama, gibi çeşitli teknikler uygulanmıştır. 1923'te Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte yeni Cumhuriyet'in en büyük hedefi ülkenin geri kalmışlığının sebebi olarak görülen cahilliğe yok etmektir. Bu hedef daha Mili Mücadele bitmeden 27 Ekim 1922'de Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk tarafından Bursa'da Şark Tiyatrosu'nda öğretmenlere açıklanmış ve onlardan ülkeyi karanlıktan aydınlığa çıkarmaları istenmiştir. Cumhuriyetle birlikte tam bir eğitim seferberliği başlamıştır. Tebliğde Türkiye Cumhuriyetinde genel eğitim sisteminin Burdur'a yansması, Burdur'da açılan okullar, bu okullarda görev yapan öğretmenler ve öğrenci sayıları tespit edilmiş; bu sayılar 1923 öncesi verilerle karşılaştırılarak gelişmeler takip edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Burdur, Eğitim, Öğrenci, Öğretmen, Tarih

Abstract: In this study, it is aimed to examine the educational background of Burdur which has taken important steps in education. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used and descriptive survey model was determined as a research approach. In the study, first-hand sources, especially archival documents, were identified and examined, and other source works were scanned and the subjects were handled in chronological

---

* Bu makale Prof. Dr. Zafer Gölen'in danışmanlığında yürütülen Tuncay Sakar'ın Burdur Eğitim Kurumları (1850-1950) adlı tezinden üretilmiştir.

¹ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, zgolen@gmail.com.

² MEB., Burdur Bilim ve Sanat Merkezi, tuncay.sakar@hotmail.com.

order. In the research, various techniques such as revealing, defining, explaining with vertical and horizontal approach have been applied. In 1923, with the proclamation of the republic, the greatest aim of the new Republic was to eliminate ignorance, which was seen as the cause of the country's backwardness. This target was announced to the teachers at the Oriental Theater in Bursa by the Great Leader Mustafa Kemal Atatürk on 27 October 1922 before the end of the War of Independence and they were asked to bring the country from the dark to the light. An educational mobilization started with the Republic. In the study, Burdur effect of the Republic of Turkey on the general education system, the schools opened in Burdur, the number of serving teachers and students in these schools have been identified; these numbers were compared with the data before 1923 and developments were tried to be followed.

Keywords: Burdur, Education, Student, Teacher, History

**Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında
Sosyal Bilimler Alanında Yapılan Çalışmalarla İlgili
Farkındalıkları Üzerine” Bir İnceleme**

Prof. Dr. Zafer Gölen¹- P.H.d. Cand. Zuhall Kondu²

Özet

Atatürk, tarih araştırmalarıyla çok yakından ilgilenmiş ve milli tarihimizi oluşturmak için kurum ve kuruluşlar kurulmasına, Türk Tarih Tezi ve Güneş Dil Teorisi gibi tezler ortaya atılmasına öncülük etmiştir. Ayrıca Cumhuriyet’in ilk yıllarındaki değişimlerle beraber vatan sevgisi ve millet olma bilinci, ulaşılacak istenen hedeflere uygun olarak ders kitaplarında yer almış, müfredat programlarında Cumhuriyet vatandaşının sahip olması gereken bilgi, beceri ve değerler doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır. Bu çalışmada ulusal kimliğin inşasında önemli rol oynayan tarih, dil, coğrafya, arkeoloji, antropoloji ve beden terbiyesi alanlarında Cumhuriyet’in ilk yıllarında yapılan çalışmalar ile ilgili öğretmenlerin farkındalıklarını belirlemek için bir anket uygulanmış ve sonuçları değerlendirilmiştir. Bu anket çalışmasına Burdur merkez ve merkez köylerde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 10 Sosyal Bilgiler öğretmeni katılmıştır. Likert tipi ankette 4 derecelendirme yapılmıştır. Katılımcılara Cumhuriyet’in ilk yıllarındaki eğitim, tarih, dil, arkeoloji, antropoloji ve beden terbiyesi alanlarından oluşan 19 soru sorulmuştur. Katılımcıların cevaplarına bakılarak Cumhuriyet’in ilk yıllarında özellikle dil, arkeoloji ve antropoloji alanlarında farkındalık düzeylerinin diğer alanlara oranla daha az olduğu sonucuna ulaşılmış, bu yönde değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Türk Tarih Tezi, Güneş Dil Teorisi, Sosyal Bilgiler.

**A Study On Awareness Of Social Studies Teachers On Social
Sciences In The Early Years Of The Republic**

---

¹ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, zgolen@gmail.com.

² MEB., Isparta Bilim ve Sanat Merkezi, zuhal_kondu@hotmail.com.

Abstract

Atatürk got involved personally with researches in history and in order to form our national history, he led to the establishment of establishment of institutions and organizations and the introduction of theses such as *Turkish History Thesis* (Türk Tarih Tezi) and *Sun Language Theory* (Güneş Dil Teorisi). Besides, with the changes in the early years of the Republic, patriotism and the consciousness of being a nation were included in the textbooks in accordance with the objectives to be achieved and changes were made in the curriculum programs in line with the knowledge, skills and values that the Republican citizen should have. In this study, a questionnaire was applied to determine the awareness of teachers about the studies carried out in the first years of the Republic in the fields of history, language, geography, archaeology, anthropology and physical training which played an important role in the construction of national identity. Ten social studies teachers working in schools affiliated to the Ministry of National Education in central and central villages of Burdur participated in this survey. 4 ratings were carried out in Likert type questionnaire. Participants were asked 19 questions in the early years of the Republic, which included education, history, language, archaeology, anthropology and physical training. By looking at the answers of participants, it was concluded that in the first years of the Republic, the level of awareness especially in language, archaeology and anthropology was lower than the other areas; in addition to these, further evaluations were made in this connection.

Key Words: Education, Turkish History Thesis, Sun Language Theory, Social Studies

Marshall-Lerner Koşulunun Geçerliliği: Türkiye-Almanya Dış Ticareti Üzerine Bir Uygulama

Ra. Onur Ceylan¹-Prof. Dr. Mehmet Alagöz²

Özet

Dış ticaret açığı özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin makroekonomik istikrarı açısından sürekli izlenen bir ekonomik göstergedir. Denkleştirme politikası araçları içerisinde döviz kurunun rolüne iktisat yazınında yer veren akademik çalışmalar 1920'lere kadar geriye gitmektedir. Yapılan çalışmalar neticesinde Alfred Marshall ve P. Abba Lerner tarafından ileri sürülen devalüasyonun etkili olabilmesi için ihraç ve ithal mallarının talep esnekliklerinin birden büyük ya da eşit olması olarak ifade edilen Marshall-Lerner koşulu iktisat literatüründeki yerini almıştır. Sonrasında bu alanda yapılan çalışmalar gelişen ampirik analiz araçlarının da etkisiyle döviz kuru ile dış ticaret arasındaki ilişkileri hem ikili dış ticaret ilişkileri açısından hem de toplulaştırılmış dış ticaret etkisi açısından farklı açılardan yaklaşımlarla yapılmıştır. Türk Lirası'nda son dönemde yabancı paralar karşısında meydana gelen yüksek değer kayıplarının dış ticaret üzerinde etkisine yönelik yapılan çalışmalar farklı dönemleri incelemeleri ve esinlendikleri çalışmalardan kaynaklı kurulan birbirinden ayrı modeller sebebiyle birbiri ile çelişen bulgulara ulaşmıştır. Bu bakış açısından hareketle çalışmada Türkiye'nin ülkeler itibarıyla dış ticaret rakamlarında çoğunlukla ilk sırada yer alan Almanya ile dış ticaretinde döviz kurunun etkisi ARDL(Gecikmesi Dağıtılmış Otoregresif Model) eş bütünleşme testi yaklaşımı ile analiz edilecektir. Bu kapsamda çalışmada 1996-2018 dönemine ilişkin veriler kullanılarak literatürde incelenen çalışmalardan daha geniş bir dönem ele alınmış olup, konuya ilişkin literatüre katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret Açığı, Döviz Kuru, Ardl Modeli, Dış Ticaret Politikası

---

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, onurceylan@kmu.edu.tr.

² Selçuk Üniversitesi, malagoz@selcuk.edu.tr.

Validity of Marshall-Lerner Condition: An Application for Turkey-Germany Trade

Abstract

Foreign trade deficit is an economic indicator that is monitored constantly especially for in terms of macroeconomic stability of developing countries such as Turkey. In economics literature, papers investigating the role of currency regarding equalization policies go back in 1920s. Marshall-Lerner condition which implies that total elasticity of imported and exported goods must be equal or more than 1 for devaluation policy to be successful in removal of external deficit has been accepted in literature of economics. Afterwards, with the help of empiric technique improvements, studies had been emerged investigating the relationship between currency rate and external trade via different approaches. Recent studies concerning high depreciation of the Turkish liras against US dollar find contradictory results due to time differences and different models. In this context; effect of the currency in Turkey's foreign trade with Germany where mostly occupies top position compared to other countries is analyzed using ARDL (Autoregressive Distributed Lag) co-integration test. It is aimed to make contribution to the related literature by examining a longer period of time (1996-2018) compared to the previous studies.

Keywords: Foreign Trade Deficit, Currency, Ardl Model, External Trade Policy.

Türkiye - Avrupa Birliği Dış Ticaretinde Tarife Dışı Engellerin Etkisi: Meyve İhracatı Üzerine Bir Uygulama

Ra. Onur Ceylan¹-Prof. Dr. Mehmet Alagöz²

Özet

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)'nün dış ticareti serbestleştirmeye yönelik girişimleri neticesinde tarifelerin dış ticaret politikası içerisinde giderek önemini yitirdiği konu ile ilgilenen tüm çevreler tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bununla birlikte özellikle son yaşanan ekonomik krizle birlikte dünya ticaretinin neredeyse 1929 buhranı kadar daralması tarife dışı araçların ticareti engelleme gücünün uluslararası alanda dikkat çekmesine yol açmıştır. Teknik engelleri ve sağlık amacıyla uygulamaya konulduğu ileri sürülen teknik olmayan engelleri kapsayan ve literatürde görünmez engeller olarak da bilinen politika araçları özellikle gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkelere olan ticaretini etkilemektedir. Özellikle tarım ürünlerine yönelik uygulamalar tarım ihracatının azalmasına ya da bilgi eksikliğini gidermesi, kalite gibi yarattığı pozitif dışsalıklar nedeni ile artmasına neden olmaktadır. Türkiye'nin en önemli dış ticaret ortağı olan Avrupa Birliği (AB) de görünmez engelleri sıklıkla kullanmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan tarife dışı engeller veri tabanındaki son bilgilere göre AB toplamda 371 adet teknik engel ve hayvan ve bitki sağlığı önlemlerini uygulamaya koymuştur. Türkiye bu uygulamalardan etkilenmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre tarım ürünleri içerisinde Türkiye AB'ne en fazla yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveleri ihraç etmektedir. Bu kapsamda çalışmada uygulanan tarife dışı engeller içerisinde görünmez engeller olarak ifade edilen uygulamaların söz konusu ürün ihracatı üzerindeki etkisi çoklu regresyon ve Advalorem Eşdeğeri yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Tarife Dışı Engeller, Görünmez Engeller, Dış Ticaret Politikası.

---

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, onurceylan@kmu.edu.tr.

² Selçuk Üniversitesi, malagoz@selcuk.edu.tr.

Effect of Non-Tariff Measures On Turkey-Eu Trade: An Application for Fruit Export

Abstract

It is an accepted fact by the all individuals or organizations concerned about the issue that tariffs have been losing its importance in foreign trade policy as a result of initiatives of World Trade Organization (WTO) to liberalize external trade. However; contractions of the world trade during the last global crisis as much as almost the same occurred in 1929 crisis caused the power of non-tariff measures attract international attention about trade restriction. Political instruments also known as invisible barriers in the literature which cover technical and non-technical measures affect especially trade of developing countries. Impositions regarding agri-food products cause either decrease of agri-food exports or increase it because of positive externalities created by the regulations such as quality and incomplete information. European Union which is the most important trade partner of Turkey imposes invisible barriers constantly. According to the data obtained from non-tariff measure database developed by the United Nations, the EU have imposed 371 technical barriers to trade and sanitary and phytosanitary measures. Turkey is affected from those regulations. The most exported agricultural product of Turkey to the EU is edible fruit and nuts according to the data obtained from Turkish Statistical Institute. In this framework; in this study the effect of regulations named invisible barriers within non-tariff measure applications on product in question is analyzed using multiple regression analysis and Ad-Valorem equivalent.

Keywords: Export, Non-Tariff Measures, Invisible Barriers.

Cumhuriyetçi Eğitim Anlayışı

Prof. Dr. Aslı Yazıcı¹-Prof. Dr. Sedat Yazıcı²

Özet

Siyasal sistemlerle eğitim arasındaki ilişki eğitim felsefesi çalışmalarında yaygın olarak ele alınmış olmasına karşın cumhuriyetçi eğitim anlayışı yeterince işlenmemiş bir konudur. Oysa cumhuriyetçilik kimi ülkelerde farklı siyasal ideolojiler ile birlikte karma bir yöntem olarak ortaya çıksa da kendine özgü yönetim, özgürlük ve yurttaşlık anlayışına sahip bir ideolojidir. Cumhuriyetçiliğin ayırt edici özelliği, tahakkümsüzlük olarak özgürlük, baskı ve zorbalığın önlenmesi, güç dengesi, siyasi katılım, karma yönetim anlayışı ve yasa yapma sürecine katılım biçimlerinin sağlanması gibi pratik ve düşünlerde kendini gösterir. Cumhuriyetçi bir yönetimde eğitim bu doğrultuda gerekli olan bilgi ve becerileri geliştirip yeşertecek bir eğitim anlayışını yansıtır. Bu nedenle klasik düşünürler, doğrudan eğitim felsefesi konusunda bir eser vermemiş olmalarına karşın siyasal yapının tesisi ve istikrarı için eğitime özel önem vermişlerdir. Bu çerçevede Aristoteles eğitimin bir ulusal ve kamu sorunu olması gerektiğini, eğitimle ilgili yasalar koyulmasını önerir. Klasik cumhuriyetçilerden Montesquieu ise eğitimin bütün gücüyle arandığı yönetimin cumhuriyet yönetimi olduğunu savunur. Bu bildiride klasik siyaset felsefesi düşünürlerine dayanarak cumhuriyetçi eğitimin diğer ideolojilerin eğitim anlayışlarından farkı ve ayırt edici özellikleri ortaya konacaktır. Bu amaçla özellikle Aristoteles'in görüşleri esas alınarak cumhuriyetçilikte eğitimin amaçları, yurttaşlık anlayışı ve değerler eğitimi konuları ele alınıp tartışılacaktır. Bildirinin bir diğer amacı, Rousseau'nun doğalcı eğitim anlayışı ile cumhuriyetçi yurttaşlık arasında görülen bir tutarsızlığa işaret etmektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Felsefesi, Cumhuriyetçilik, Aristoteles, Rousseau

---

¹ Bartın Üniversitesi, ayazici@bartin.edu.tr.

² Bartın Üniversitesi, syazici@bartin.edu.tr.

Republican Conception of Education

Abstract

Although the relationship between political systems and education has been widely discussed in philosophy of education studies, the republican understanding of education is not sufficiently studied. However, whereas republicanism has emerged as a mixed governmental system in some countries, it is an ideology with a unique understanding of governance, freedom and citizenship. The distinctive feature of Republicanism manifests itself in practices and ideas such as freedom of oppression, prevention of oppression and nondomination, balance of power, political participation, understanding of mixed governance, and the provision of forms of participation in the law-making process. Education in a republican state reflects an understanding of education that aims at developing necessary knowledge and skills. Although classical thinkers did not dedicated a separate work on the philosophy of education, they gave particular importance to education for the establishment and stability of the political structure. Within this framework, Aristotle proposes that education should be a national and public issue and that laws should be put into effect. Montesquieu, one of the classical republicans, argues that the administration in which education is sought with all its power is the republican administration. In this presentation, the differences and distinguishing features of republican education from other ideologies' understanding of education based on classical political philosophers will be presented. For this purpose, the aims of education in republicanism, citizenship understanding and values education will be discussed and explored, especially based on Aristotle's views. Another purpose of the paper is to point out an inconsistency between Rousseau's naturalist understanding of education and his republican conception of citizenship.

Keywords: Philosophy of Education, Republicanism, Aristotle, Rousseau

Milletlerin Karakteri Var mıdır?

Prof. Dr. Sedat Yazıcı¹- Prof. Dr. Aşlı Yazıcı²

Özet

Bir toplumun veya milletin karakteri olup olmadığı ya da varsa diğer milletlerden ne gibi farklılık gösterdiği sorusu Antikçağdan günümüze ilgi olmuş bir meseledir. İnsan ruhunda akıl, tutku ve istek olmak üzere üç yeti veya meleke olduğunu savunan Platon, iyi bir yaşamın bu üç unsurun birlikteliğinden ve uygun ölçüdeki karışımından ortaya çıktığını savunur. Bir kişinin karakteri bu üç unsurun birbirine göre gelişimine ve bir yetinin diğerleri üzerine hâkimiyetine göre belirlenir. Platon, aynı zamanda ne kadar devlet şekli varsa o kadar insan karakteri olduğunu ileri sürer. Milletlerin karakteri meselesi İbni Haldun, Hume, Montesquieu ve Kant gibi klasik düşünürlerin eserlerinde de yer almıştır. Milletlerin karakterinin çeşitli erdem ve erdemsizliklerle meziyet ve kusurların karmasından meydana geldiğini belirten Montesquieu İspanyolların iyi niyetleriyle, Çinlilerin çalışkanlık ve kazanç düşkünlükleriyle ün saldıgını anlatır. Felsefi olarak bir kişinin karakteri, “başkalarının ve kendisinin mutluluğunu etkileyen konulardaki ilgi ve bağlılığını, özellikle de ahlâki seçim konusunda, onun normal düşünce ve eylem kalıbı” olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımında yer alan unsurlar arasında karakterin ilgi ve bağlılık ile normal bir düşünce ve eylem kalıbı olması yer alır. Buna göre, birey için söz konusu olan bu ilgi ve bağlılık düşünce ve eylem kalıbı milletler için de geçerli midir? Bu soru, klasik felsefecilerin yanı sıra, yirminci yüzyılda sosyal bilimcilerin de ilgisini çekmiştir. 1930-1950’ler arasında sosyal antropologlar ulusal karakter konusunu kültür ve kişilik çerçevesinde ele alarak yoğun bir şekilde incelemişlerdir. Konunun psikologlar tarafından ele alınışı daha sonraki dönemlerde ortaya çıkmıştır. Bu inlemelerde temel kavramsal ayrımlardan biri ulusal karakterin basmakalıp inançlardan (stereotypes) farklılığını göstermek olmuştur. Günümüzde sosyal psikologların ulusal karakteri incelemeleri kişilik özellikleri ölçme araçları kullanılarak

---

¹ Bartın Üniversitesi, syazici@bartin.edu.tr.

² Bartın Üniversitesi, ayazici@bartin.edu.tr.

uygulamalı çalışmalarla sürdürülmektedir. Bu bildirinin amacı karakter konusunun tarihsel olarak incelenme yöntem ve yaklaşımlarını tanıtmaktır. Bu tanıtımda bazı yöntemsel sorunlar tespit edilerek karakterin basmakalıp stereotip inançlardan ayırt edilmesi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karakter, Milletlerin Karakteri, Stereotip İnançlar

Do Nations Have Character'

Abstract

The question of whether a society or a nation has a character or how it differs from other nations, if any, is an issue of interest from the Antiquity to the present day. Plato argues that there are three powers in the human soul: mind, passion and desire. He argues that a good life emerges from the combination of these three elements and the appropriate mixture. Plato sees certain connection between the structure of the state and the characters of individuals. The question of the character of nations is also embedded in the works of classical thinkers such as Ibn Khaldun, Hume, Montesquieu and Kant. Between the 1930s and 1950s, social anthropologists studied the issue of national character within the framework of culture and personality. The issue was discussed by psychologists in later periods. One of the main conceptual distinctions in these discussions has been to show the difference of national character from stereotypes. Today, social psychologists' national character studies are carried out through applied studies using personality traits. The aim of this paper is to introduce the methods and approaches to the historical study of character. In this presentation, some methodological problems will be identified and the character will be distinguished from stereotypical beliefs.

Keywords: Character, National Character, Stereotypes

Spinoza: Kural Koyan Değil Rehberlik Eden Bir Metodoloji

Dr. Ayşe Gül Çıvgın¹

Özet

Büyük ölçüde modern bilimlerin, özellikle de doğa biliminin başarılarından, bilimsel yöntemlerle kaydedilen gelişmelerden etkilenen ve bilimlerdeki kesinlik ve doğruluğu felsefe alanında da elde etmek isteyen modern filozoflar, bu amaç doğrultusunda öncelikle metodoloji arayışında olmuşlardır. Söz konusu arayış ise çoğunlukla izlenmesi gereken kuralların ya da ilkelerin neler olduğunun belirlenmesiyle çözüme kavuşturulmaya çalışılmıştır. Metot olmaksızın yapılan her türlü araştırmanın karanlıkta el yordamıyla yol bulmaya çalışmaktan başka bir şey olmadığını düşünen Bacon, olgulara tekabül eden genel önermelere, nedenlerin bilgisine ulaşmayı sağlayacak tümevarım metoduna hangi kuralların izlenmesi neticesinde erişilebileceğini ayrıntılı bir biçimde ele almıştır. Descartes, insanın zihninin neyi konu edinirse edinsin, hep bir ve aynı kalan temel bir yapıya sahip bulunduğunu, bu nedenle de bilgide esas önemli olanın doğru yöntemin izlenmesi olduğunu vurgulamış, bunun için de izlenmesi kolay olan ve dört kurallardan oluşan bir metot öğretisi geliştirmiştir. İnsan zihnini ve onun üstün mutluluğunu anlamaya götürecek en iyi yolu bulmak gerektiğini söyleyen Spinoza ise belli kuralların izlenmesi neticesinde doğruya ya da bilgiye ulaşılabilirliğinden ziyade, insanın bilme ve düşünme faaliyetinin doğasının sorgulanmasını sağlayan bir metot arayışından yana olmuştur. Bir başka deyişle onun metodolojisi her şeyden önce insan zihninin doğasını, zihnin bilme ve düşünme faaliyetinin kaynak ve sınırlarının incelenmesini gerekli kılmaktadır. Zira bu incelemenin kendisi metottan başka bir şey değildir. İşte bu çalışmada Spinoza'nın Anlama Yetisinin Düzeltilmesi Üzerine İnceleme adlı eseri eksenin de onun kural koyucu veya buyurucu bir metot öğretisi değil, insanın farkı algılama tarzlarının ve şeyleri farklı temsil düzeylerinin olabildiğine dikkat çeken, bu bağlamda zihnin neye ve nasıl yönlendirilebilmesi gerektiği konusunda bir rehberlik eden bir metodoloji geliştirdiği, böylece doğru

---

¹ Bartın Üniversitesi, ag.civgin@gmail.com.

düşünmenin bizzat doğru metodun kendisi olarak karşımıza çıktığı öne sürülmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metot, Zihin, Bilgi, Düşünme.

Renaming the Characters in the Medieval Romances of England

Dr. Hulya Taflı Duzgun¹

Abstract

Medieval romances of England are usually interested in name. There are many factors to do with the themes of romance, of which the most important is broadly philosophical. Medieval romance reflects the debate between factuality and fictionality in the Middle Ages. Naming plots of fiction seem to take as their broadest setting the philosophical inquiry into names. This is the reason why such philosophical issues affect the way writers and audiences read naming practice in romance, although it is also possible that changes in naming practice, in the rest of life, has some reflex in fiction. In this respect, medieval romances of England seem to use a similar technique in describing the characters first and naming them afterwards and it may not appear that the names mentioned in the romances are a matter of inconsistency. Each part seems to be consistent in structure when studied in relation with medieval romances and also with the geographical setting. This paper will examine whether or not medieval romances of England are unusual examples in their portrayal of the names in order to show their geographical setting in a better light.

Anahtar Kelimeler: Middle Ages, Literature, Romance, Renaming, Geographical Setting

---

¹ Erciyes University, hulyatafli@gmail.com.

Ortaçağ İngiltere'sindeki Edebi Metinleri İçeren El Yazmalarında Dil ve Kültür Algısı

Dr. Hulya Taflı Duzgun¹

Özet

İngiltere’de hangi dil kullanılır diye sorulduğunda cevap olarak akla İngilizce gelmektedir. Ancak Ortaçağ İngiltere’sinde bu sorunun cevabını bulabilmek karmaşıktır. Ortaçağ Angevin dönemindeki İngiltere krallarının İngilizce bilmiyor olması ayrı bir tartışma konusu iken erken ortaçağ döneminde yaşayan Bede, İngiltere’de beş farklı dilin (Eski İngilizce, Britanyaca, İrlandaca, Galce ve Latince) kullanıldığından bahsetmiştir. Bede’den yaklaşık yedi yüz yıl sonra yaşayan Thomas Polton ise İngilizce, Galce, İrlandaca, Gasconca ve Keltçe İngiltere’nin dilleridir diye belirtmiştir. İngiltere’deki edebi metinleri içeren el yazmaları incelendiğinde ise bu durum daha da karmaşıktır. Örneğin Bede’in yaşadığı dönemde Eski-Norse dilinde el yazmaları mevcut olduğu halde Bede bu durumdan bahsetmemiştir. Benzer şekilde Polton’da Anglo-Norman dilinde yazılan el yazmalarına rağmen bu dilin varlığından bahsetmemiştir. Bede ve Polton kendi dönemlerinde kullanılan bazı dillere değinmeseler de Ortaçağ’da İngiltere’de kullanılan diller çeşitlilik göstermektedir. On dördüncü yüzyıla kadar İngiltere’de İngilizcenin kullanımı ihmal edilerek kilisede ve dini metinlerde Latince ana dili gibi kullanılmış, Fransızca ve ardından Norman istilasını ile birlikte Normanların Anglo-Norman dili, (on dördüncü yüzyılın sonlarında İngilizcenin yeniden prestij kazanmasına kadar), kullanılmıştır. Bir başka deyişle Norman istilasını öncesinde İngiltere’de kullanılan dil Eski İngilizce iken, istila sonrasında Ortaçağ Fransızcasını ve Anglo-Normanlar’ın Fransızca’dan uyarladıkları Anglo-Norman dili kullanılmıştır ve on dördüncü yüzyıla kadar dil olarak İngilizce ve İngiliz milliyetçiliği önem arz etmemiştir. İngiltere’de Latince, Fransızca ve Anglo-Norman gibi farklı dillerin olması, kültürel etkileşimi artırmaya çalışmış, zamanla ortak bir dil olarak İngilizcenin kullanılması gerekli hale gelmiştir. Özellikle de on dördüncü yüzyıldaki el yazmalarında Latincenin,

---

¹ Erciyes Üniversitesi, hulyatafli@gmail.com.

Fransızcanın, Anglo-Norman dilinin ve İngilizcenin kullanıldığı görülmüştür. Bu çalışmada Ortaçağ İngiltere'sindeki el yazmaları incelenerek el yazmalarının içerisindeki metinlerdeki çok dillilik ve buna bağlı ortaya çıkan çok kültürlülük irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ortaçağ, İngiliz Edebiyatı, El Yazmaları, İngilizce, Latince, Fransızca, Anglo-Norman

Yığın Kültür Kuramı ve Kentleşme

Assoc. Prof. Dr. Filiz Güven¹

Özet

İlk dönem ve geç döneme özgü geleneğin sözlü ve yazılı varlık aşaması kentsel, teknolojik seri üretim sonrası farklı bir bağlama taşınmıştır. Bağlamda yaşanan bu değişim, özellikle 21. Yüzyılın, kültürler arası çizgiler konusunda bilinçli bir toparlanmanın yaşandığı bir dönem olmasını sağlamıştır. Ulusal düzlemde kültürün, kimliklerin tanımlayıcısı olması ve topluluğun ya da milletin kült inançlarının hayata geçtiği bir alanı oluşturması toparlanma ihtiyacının gerçek sebebini açıklayabilir. Bilinçli bir toparlanma, bir kültürü diğerinden ayırma konusunda faydalı olsa da kültürlerin ne ölçüde bir etkileşim, katılım ya da dönüştürülemez farklılıklar içerisinde olduğunu gösterme boyutunda yeterli değildir. Öte yandan bugün çağdaş kentlerin farklı kitlelerin karışımı/yığını haline gelmesi ve bu süreçte yeni bir bağlamanın başlaması, sadece kültürlerin özgünlüğünü tehdit etmekle kalmayıp kentsel ortak değerleri de tehlikeye sokmaktadır. Çünkü gerçekte tehdit altında olanın, kültürün özgünlüğünden daha ziyade insanlığın ortak yönleri olduğu unutulmamalıdır. Özellikle büyük kentlerde evrensellik ve geleneksellik arasında var olan savaş, kültürün dönüştürülemez parçalarını daha da güçlendirirken evrensel ortak değerleri zayıflatmaya başlamaktadır. Ek olarak topluluğun farklı topluluklarla karşılaşması, başlangıçta özerk görünen değerleri, tek parça olmaktan çıkarıp çok parçalı bir yapıya dönüştürebilir. Tüm bunlardan hareketle çalışma, çağdaş kent alanlarında bağlamlarını terk etmiş kültürel davranışları ve bu davranışları geliştiren bireyleri/toplulukları, yığın kültür kuramı ve oluşan yeni sosyal yapı çerçevesinde kültürel bellek, kimlik ve kentleşme çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Yapı, Kentleşme, Kimlik, Yığın Kültür Kuramı

---

¹ Sinop Üniversitesi, filiz__guven@hotmail.com.

Görsel Sanatlar Eğitiminde Sınırların Ötesinde Farklı Disiplin Kaynaklarının Kullanımı

Inst. Dr. Muhammet İnceağaç¹

Özet

Eğitimde disiplinlerarası yaklaşım genel olarak ele alındığında, birbirinden farklı alanların ya da branşların ortak konuların kaynaştırıldığı görülmektedir. Aslında amaç, edinilmesi gereken kazanımın farklı disiplinler ile desteklenerek zenginleştirilmesi ve ortak noktaların bütünleşik olarak sunulmasıdır. Bu doğrultuda görsel sanatlar alanı birçok farklı disiplin ile bağdaştırılabilirliği yüksek sayılabilecek bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer bir ifadeyle görsel sanatlar eğitimi pek çok konuyu içerisinde barındırabilecek geniş kapsamlı bir disiplin alanıdır. Bu çalışmada görsel sanatlar disiplininin etkileşim kurabileceği diğer alanlar ele alınarak, sınırların ötesinde farklı disiplin kaynaklarının kullanımı üzerinde durulmuş ve konuyla ilgili alan yazın araştırılmıştır. Sonuç olarak görsel sanatlar eğitiminde farklı disiplin kaynaklarının kullanımının öğrenme üzerinde etkili olduğu, bununla birlikte amaçlara ulaşılabilmesi ve kazanımların sağlanabilmesi gibi pek çok yönden öğrenme ortamına fırsat sağladığı düşünülebilir. Bu nedenle disiplinlerarası yaklaşıma dayalı farklı disiplin kaynaklarının görsel sanatlar eğitiminde kullanılabileceği ve uyarlanabilirliği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Görsel Sanatlar Eğitimi, Disiplinlerarası Sanat Eğitimi, Farklı Disiplin Kaynakları.

---

¹ Kastamonu Üniversitesi, muhammet_inceagac@hotmail.com.

Sözlü Sunum

Kadın Tüketicilerin Giyim Tercihlerini Yönlendiren Giysiye İlişkin Etkenler

Emine KOCA¹ Seher KESKİN²

Özet

İnsan için yaşamın temel gereksinimlerinden biri olan giyim, zaman içinde sözsüz bir iletişim dili olarak sosyal statünün bir sembolü haline gelmiştir. Günümüzde ise bu işlevlerinin de ötesinde değer kazanarak, kişiliğin ve yaşam tarzlarının yansıması olarak görülmektedir. Giyim tarzları ve onu oluşturan giysilere atfedilen bu değerlerin, başkalarından farklı ve kendine özgü giysi tercihleri olan bilinçli tüketici kitlesinin talepleri doğrultusunda oluştuğu bilinen bir gerçektir. Tüketici taleplerini karşılamaya çalışan giyim ve moda sektörü giysilerde her açıdan çeşitliliğe yönelmiş ve bu durum tüketicilerin giysi satın alma davranışlarında pek çok etkenin rolünü artırmıştır. Giyinme konusunun erkeklere oranla kadın tüketicilerin için daha önem arz ettiği dikkate alındığında, kadınların giysi tercihlerini yönlendiren pek çok etken olduğu ve bunların belirlenmesinin hem kadın tüketiciler, hem de üreticiler açısından önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu düşünceden hareketle yapılan araştırmada, kadın tüketicilerin giysi tercihlerini etkileyen etkenlerin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle gerekli literatür taraması yapılmış ve araştırma verilerini elde etmek için, Ankara'da yaşayan kadın tüketiciler arasından rastlantısal olarak seçilen 267 kadına araştırmacılar tarafından hazırlanan ölçme aracı uygulanmıştır. Elde edilen veriler Sosyal Bilimler İstatistik Paketi (SPSS 18.00) kullanılarak analiz edilmiş ve tüketicilerin demografik özellikleri ile giysi tercihlerini yönlendiren etkenler arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan ki kare testi sonuçları $p < ,05$ anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda, kadın tüketicilerin önemli bir çoğunluğunun ihtiyaçları olduklarında alışveriş merkezlerinden

---

¹ Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü emine.koca@hbv.edu.tr

² Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi seherkeskin.0203@gmail.com

giysi satın aldıkları ve giysilerinin markalı olmasına önem vermedikleri, giysi tercihlerini yönlendiren etkenlerin ilk sırasında ise vücutlarını güzel gösterecek giysilerin yer aldığı belirlenmiştir. Bunu sırasıyla giysinin kombine edilebilme özelliği, hareket serbestisi ve kumaş dokusu gibi etkenlerin izlediği gözlenmiştir. Araştırma, kadın tüketicilerin giysi satın alma sürecinde giysilerden beklentilerini ortaya koyarak üreticilere yol gösterici olması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Giysi, moda, tüketici, kadın

Factors Affecting Women Consumers' Clothing Preferences

Emine KOCA³   Seher KESKİN⁴

Abstract

Clothing is seen as a reflection of personality and lifestyles. The values attributed to the styles of clothing and the garments that make up it are formed in line with the demands of the conscious consumer who have different and unique clothing preferences. The clothing and fashion sector, which is trying to meet consumer demands, has diversified in every aspect of garments and this has increased the role of many factors in the buying behavior of consumers. Considering that dressing is more important for women consumers than men, it is seen that there are many factors that direct women's clothing preferences and it is important for both women consumers and producers to identify them.

In this study, it is aimed to determine the factors affecting the clothes preferences of women consumers. For this purpose, firstly the necessary literature review was conducted and 267 women randomly selected among the female consumers living in Ankara were used to obtain the research data prepared by the researchers. The data obtained were analyzed by using the Social Sciences Statistics Package (SPSS 18.00) and the chi-square test results were interpreted at $p < 0.05$ significance level in order to determine whether there was a relationship between the demographic

---

³ Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli University Faculty of Arts and Design
Department of Fashion Design emine.koca@hbv.edu.tr

⁴ Ankara Hacı Bayram Veli University Graduate School of Education, Graduate
Student seherkeskin.0203@gmail.com

characteristics of the consumers and the factors leading the clothes preferences.

As a result of the research, it was determined that a significant majority of women consumers buy clothes from shopping centers when they need them and they do not attach importance to branding their clothes. This was followed by factors such as the combinability of the garment, freedom of movement and fabric texture, respectively. The research is important in terms of guiding producers by revealing the expectations of female consumers from garments in the process of buying clothes.

Keywords: Clothing, fashion, consumer, women

Koroların Bireyin Gelişimine Katkısı Paralelinde Toplumsal Yaşama Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Asst. Prof. Dr. Aykut Önder Sarıçiftçi¹

Özet

Bu çalışmada koroların bireyin gelişimine katkısı ve bunun paralelinde toplumsal yaşama etkileri araştırılmıştır. Korolar, birlikte tek ya da çok sesli eserleri seslendirmek üzere bir araya gelmiş insan topluluklarıdır. Koro, en doğal, en kolay ve en çabuk oluşan müzik topluluğudur. Bu nedenle tüm Dünya’da en çok ve en sık rastlanan bir olgudur. Tüm toplumlarda genel olarak en etkin ve en yaygın müzik topluluğu durumundadır. Koronun en doğal, en kolay ve en çabuk oluşan müzik topluluğu oluşu, müzik ile ister çocuk olsun, ister amatör olarak ilgilenen olsun isterse meslek olarak seçmiş kişiler olsun, çeşitli dernekler ve sivil toplum kuruluşları çatısı altında bir araya gelerek tek ya da çok sesli eserleri söylemek üzere toplanmalarına ve çalışmalarına yol açmıştır. Koro eğitimi ile bireye öğretilen bilgiler, kazandırılan olumlu davranışlar vasıtasıyla bireyin ruhsal yönden doyumu artabileceği, toplumsal yaşantıya daha iyi adapte olabileceği, olumsuzlukların üstesinden gelme konusunda yardımlaşma geleneğinin devamına katkı sağlayabileceği ve mutlu birey mutlu çevre mutlu toplum oluşmasına büyük katkı sağlayabileceği sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koro, Koro Eğitim, Gelişim

---

¹ Pamukkale Üniversitesi, sciftci@pau.edu.tr.

Okul Müzik Eğitiminde Kullanılan Türk Halk Ezgilerinin Kodály Yöntemi Doğrultusunda İncelenmesi

Teacher Ceyda Bakkalbaşı¹-Prof. Dr. Ahmet Serkan Ece²

Özet

Neredeyse tüm dünya ülkelerince kabul gören Kodály Yaklaşımı, ülkemizde en az uygulanan müzik özel öğretim yöntemlerinden biridir. Kodály Yaklaşımı, müziksel okuma-yazma eğitiminden önce müziksel işitme eğitiminin verilmesi gerektiğini belirterek anadil yaklaşımı ile birlikte halk ezgilerinin müzik öğretiminde kullanılmasını önermektedir. Bu şekilde gerçekleştirilecek müzik öğretiminin çok daha kolay ve kalıcı olacağını savunmaktadır. Ülkemizde ise müziksel okuma-yazma odaklı bir müzik eğitimi sürdürülmeye çalışılmakta, işitme eğitimi göz ardı edilmektedir. Türk Halk Ezgilerimiz ise müziği öğretmek ve öğrenmek için temel bir araç olarak değil yalnızca bir materyal olarak kullanılmaktadır. Bu çalışma, Kodály Yaklaşımının, okul müzik eğitimimizde kullanılan Türk Halk Ezgileri ile birlikte kullanılıp kullanılamayacağını incelemek amacını taşımaktadır. Betimsel bir tarama araştırması olan bu çalışmada, Kodály Yaklaşımına ilişkin veriler doküman analizi ile elde edilmiştir. Yaklaşım içerisinde kullanılan tüm araçlar incelenerek, okul müzik eğitimimizde kullanılan Türk Halk Ezgileri ile ilişkilendirilmiştir. Kodály Yaklaşımı ile Türk Halk Ezgileri'nin ilişkilendirilmesi aşamasında okul müzik eğitiminde kullanılan 46 adet Türk Halk Ezgisi, Kodály Yaklaşımının öngördüğü şekilde melodik ve ritmik yapıları göz önünde bulundurularak basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır. Bu yapılara ilişkin ortaya çıkan sonuçlar 'ritmik öge öğretim sıralaması' ve 'melodik öge öğretim sıralaması' olarak ayrı ayrı gruplandırılmış ve Kodály Yaklaşımında verilen öğretim sıralamaları ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalara ilişkin uzman alan eğitimcilerinin görüşleri alınmıştır. Ritmik öğelerin öğretim sıralamasında çok büyük farklar olmadığı, melodik öğelerin öğretim

---

¹ MEB., Gökçesu Ortaokulu, ceydagucuturk_87@hotmail.com.

² BAİBÜ Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, asece@hotmail.com.

sıralamasında ise ayrı melodik yapıların olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, Kodály Yaklaşımının temel prensiplerinden biri olan ‘müzik eğitiminde halk ezgilerinin kullanılması’ ilkesine dayanarak, yapılan incelemeler doğrultusunda, Türk Halk Ezgilerimizin, okul müzik eğitiminde, Kodály Yaklaşımı ile birlikte kullanılabileceği belirtilmiştir. *Bu çalışma birinci yazarın, ikinci yazar danışmanlığında 2019 yılında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kodály Yaklaşımı, Kodály Yöntemi, Okul Müzik Eğitimi

Postmodern Fotoğrafta Kişisel Tarihin Yeniden Üretimi: Gillian Wearing'in Albüm Serisi

Dr. Onur Tatar¹

Özet

Modernizmin yarattığı kültürel mantıktan kopuşu simgeleyen postmodernizm; gündelik yaşantıdan ekonomiye, felsefeden kültüre kadar birçok alanda değişimi beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte postmodern kültürel mantık, 1960'lı yıllardan sonra kendisini dönem içerisinde üretilen sanatsal çalışmalarda yoğun şekilde hissettirmeye başlamaktadır. Postmodern dönemin ruhu; zaman ve mekânı yeniden organize etmekte, modernizmin yaratıcı dehası yerini bireysel süjenin kaybolmasına yol açmaktadır. Bunun bir sonucu olarak pastiş; diğer bir deyişle sanatsal yapının yeniden üretimi, postmodern sanatta faydalanılan bir yöntem haline gelmektedir. Postmodernizmin etkisindeki fotoğraf sanatında sıklıkla faydalanılan pastiş, genellikle sanat tarihine mal olmuş eserler için olduğu gibi kişisel tarihe ait fotoğrafların da yeniden üretimi için kullanılan bir yöntemdir. Böylelikle bu çalışma; ailesi ve kendisine ait, kişisel tarihi oluşturan fotoğrafları yapmış olduğu maskelerin ardına geçerek yeniden üreten Gillian Wearing'in Albüm (2003) serisine ait üç farklı çalışma postmodern teori bağlamında incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Fotoğraf Sanatı, Gillian Wearing

Reproduction of Personal History in Postmodern Photography: Gillian Wearing's Album Series

Abstract

Postmodernism, symbolizing the break with the cultural logic created by modernism; It brings changes in many areas from daily life to economy, philosophy and culture. However, after 1960s, postmodern cultural logic began to make itself felt intensely in the

---

¹ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema, onurtatar84@gmail.com.

artistic works produced during the period. The spirit of the postmodern era; it reorganizes time and space, and the creative genius of modernism leads to the disappearance of the individual subject. As a result of this pastiche; in other words, the reproduction of artistic work becomes a method used in postmodern art. Pastish, which is frequently used in the art of photography under the influence of postmodernism, is a method used for the reproduction of photographs of personal history as well as for the works that have generally cost art history. Thus, this study; Gillian Wearing's Album (2003) series, which reproduces the photographs of his family and his own personal history, is examined in the context of postmodern theory.

Keywords: Postmodernism, Photography, Gillian Wearing

Sözlü Sunum

Enflasyonun Ekonomik Büyüme Üzerindeki Eşik Etkisi: Türkiye Örneği

Asst. Prof. Dr. Musa Atgür¹

Özet

Enflasyon ve ekonomik büyüme, para ve istikrar programı uygulamalarından en çok etkilenen makroekonomik göstergelerdir. Dolayısıyla, bu iki göstergede meydana gelen gelişmeler tüm ekonomiyi etkilemektedir. Bu çalışma, Türkiye'de 2011:I-2019:II döneminde enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki eşik etkisini ve enflasyon ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Ekonometrik model için, enflasyon oranı, ekonomik büyüme oranı, ticari büyüme oranı ve istihdam oranı değişkenleri belirlenmiş, eşik regresyon tahmini, Johansen eşbütünleşme ve Granger nedensellik test yöntemleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, Türkiye'de sözkonusu dönemde enflasyon ile ekonomik büyüme arasında uzun dönemde ilişkinin var olduğunu göstermiş, enflasyonun büyüme üzerindeki eşik etkisinin % 18.955 düzeyinde bulunduğuna işaret etmektedir. Bu bakımdan bu ilişkinin varlığının tespit edilmesi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'nın para programı uygulamalarında bu ilişkinin varlığını dikkate alması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler; Enflasyon, Ekonomik Büyüme, Eşik Etkisi, Türkiye.

Threshold Effect of Inflation on Economic Growth: The Case of Turkey

Abstract

Inflation and economic growth are the macroeconomic indicators most affected by monetary and stabilization program implementations. Therefore, they affect the whole economy developments in these two indicators. This study aims to examine the relationship between a threshold effect of inflation on economic growth and inflation and economic growth in Turkey for the period 2011: I-2019: II. The variables were determined inflation, economic

---

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, matgur@erbakan.edu.tr

growth rate, trade growth rate, employment rate for the econometric model and threshold regression estimation, Johansen cointegration and Granger causality test methods were used in this paper. The results indicate that there is a long-run relationship between inflation and economic growth and that the threshold effect of inflation on growth is 18.955% in Turkey during the period. From this perspective, to determine the existence of this relationship and it is important that the Central Bank of the Republic of Turkey (TCMB) takes into account the existence of this relationship in monetary program implementations.

Keywords; Inflation, Economic Growth, Threshold Effect, Turkey.

Maliye ve Para Politikasının Enflasyona Etkileri: Türkiye Üzerine Bir İnceleme

Asst. Prof. Dr. Günay Özcan¹-Ma. Ayşe Tekgöz²

Özet

Makroekonomi literatüründe yer alan çalışmaların pek çoğuna göre fiyatlar genel seviyesinde istikrarın sağlanması ve sürdürülebilir büyümenin gerçekleşmesi için para ve maliye politikaları arasında koordinasyon sağlanması kilit rol oynamaktadır. Bu iki politika arasında koordinasyonun sağlanamaması ekonomide meydana gelen dengesizlikler, enflasyonun artması gibi önemli sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı Türkiye’de maliye ve para politikasının enflasyon üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu amacı ortaya koymak için 2006M1-2018M12 dönemi veri seti ile Balcılar vd. (2010) Kayan Pencere Nedensellik Testi kullanılmıştır. Aylık verilerin kullanıldığı çalışmadan elde edilen bulgular farklı zaman dilimlerinde kamu harcamalarından (lnkam) enflasyona (Intufe) doğru benzer şekilde para arzından (lnm2y) enflasyona (Intufe) doğru nedensellik ilişkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Türkiye, Para Politikası, Maliye Politikası.

---

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, gny_aki@hotmail.com.

² Necmettin Erbakan Üniversitesi, aystkgz94@gmail.com.

Yükseköğretimde Kayıtlı Öğrencilerin Ekonomik Profili Üzerine Bir Araştırma

**Assoc. Prof. Dr. Filiz Gölpek¹-Asst. Prof. Dr. Eda Dineri²
Exp. Haluk Korkmaz³**

Özet

Günümüzde ülkelerin diğer ülkeler karşısında rekabet gücünü artırmanın en önemli yolu yetişmiş kalifiye insan gücüne sahip olmalarından geçmektedir. Yetişmiş insan gücünün gelişmesindeki en büyük etki yükseköğretim kurumlarından beklenmektedir. Yükseköğretim kurumlarının özel faydasının topluma yansıyan faydasından daha fazla olması yükseköğretim talebini hızlı bir şekilde arttırmaktadır. Son yıllarda Türkiye’de de yükseköğretim talebi ve yükseköğretim arzında belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Bir yandan yükseköğretim seviyesinde okullaşma oranları artarken, diğer yandan yükseköğretime girişte sınav sisteminin olması, ailelerin çocukları için yükseköğretime hazırlık harcamalarına katlanmalarına neden olmaktadır. Yükseköğretime giriş sınavına hazırlanan öğrencilerin harcamaları ailelerin ekonomik durumlarına göre farklılık göstermektedir. Yükseköğretim sürecinde de aileler özel harcamalara katlanmaktadır. Yükseköğretime girişte ve yükseköğretim sürecindeki bu harcamalar, ya kamu/özel kurumlardan burs- kredi şeklinde veya öğrenci aileleri tarafından, ya da öğrenci bir işte çalışarak karşılanabilmektedir. Araştırmada, 2018-2019 öğretim yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesi’nde kayıtlı öğrencilerin ailelerinin ekonomik profillerine göre, yükseköğretime giriş sınavına hazırlık aşamasında ve yükseköğretim süresince gelirinden ne kadar pay ayırdıkları incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin %90’ının yükseköğretime hazırlık harcamalarının aileleri tarafından karşılandığı belirlenmiştir. Ayrıca, dershaneye yapılan harcamalar ile ilgili soruya öğrencilerin sadece %15’inin cevap verdiği, verenlerin de ortalama yıllık 2.000-3.000 arasında harcadığı ve

---

¹ Hasan Kalyoncu Üniversitesi, filiz.golpek@hku.edu.tr.

² Hasan Kalyoncu Üniversitesi, eda.dineri@hku.edu.tr.

³ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, halukkorkmaz@gmail.com.

ailelerinin büyük çoğunluğunun asgari ücret altında bir gelire sahip olduğu; yükseköğretim sürecinde de öğrencilerin %66'sının aylık harcamaları aileleri tarafından karşılandığı ve %26,3'ünün burs/kredi ile karşılandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Yükseköğretim Talebi-Arzu, Yükseköğretim Harcamaları, Gelir.

Sözlü Sunum

İmâmiyye Mezhebi İmâmet Teorisinin İcmâ' Delili Özelinde Usûl-i Fıkıhtaki İzdüşümü*

Asst. Prof. Dr. Mustafa Türkan¹

Öz

Şîa, Hz. Peygamber'in vefatından sonra halifeliğin/imamlığın nass ve tayinle Hz. Ali'ye geçtiğine inanan, imâmetin onun Hz. Fatıma'dan olma soyundan gelenlerle kıyamete kadar devam edeceğini benimseyen gruplara verilen ortak isimdir. İmâmiyye diğer ismiyle İsnâaşeriyye ise Şîa'nın nüfus açısından en çok benimsenen bir kolu olup fikhî yönüyle Ca'feriyye adıyla bilinir. Bu mezhebin inanç esaslarından birisi imâmettir. Bir kişinin imâmî sayılabilmesi için onun masum on iki imamın imâmetini kabul etmesi gerekir. Yani imâmîler mezhepsel kimliklerini imâmet sembolü üzerinden tanımlarlar.

İmâmiyye/Ca'feriyye, birçok usûl ve fûrû-ı fıkıh meselelerinde sünnî mezheplerle benzer görüşlere sahip olsa da kendi mezhep dinamikleriyle karakteristiğini şekillendiren bir yapıya sahiptir. Binaenaleyh bu mezhebi özellikle ehl-i sünnetten ayıran en önemli alametifarikalarından birisi olan imâmet teorisinin mezhepte sadece itikadi bir hüküm olarak kalmadığı, mezhep mensuplarının yazdığı usûl ve fûrû-ı fıkıh eserlerine de sirayet ettiği görülür.

Mezhebin imâmet teorisinin açıkça görüldüğü usûl-i fıkıh konularından birisi icmâ'dır. Bu çalışmada icmâ' delilinin bir cüz'ü olan icmâ' ehlinin kimlerden oluşması gerektiği meselesi, mezhebin fıkıh usûlü eserlerinden tespit edilerek imâmet teorisinin ilgili meseledeki izdüşümü belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre teklif zamanı, masum ve şeriatı koruyan bir imamdan hâli olamayacağı için şer'î konularda onun sözüne müracaat etmek vaciptir. Dolayısıyla ittifak edenlerin içerisine masum imamın dâhil olması şartıyla icmâ' muteberdir. Bu prensip çerçevesinde fukaha, bir

---

* Bu çalışma Pamukkale Üniversitesi BAP Koordinasyon Birimi tarafından 2019KKP001 numaralı proje kapsamında desteklenmiştir.

¹Pamukkale Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Hukuku Anabilim Dalı, Denizli-Türkiye, mturkan@pau.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-8908-3230>

meselenin şer'î hükmüyle ilgili icmâ' etmesi halinde bu durum, ilgili mesele hakkında yeterli bir hüccet kabul edilir.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, İmâmiyye Mezhebi, Ca'feriyye Mezhebi, İmâmet, İcmâ', İcmâ' Ehli.

The Projection of Imāmate Theory in the School of Imāmiyah on Metodology of Fiqh in the Context of Ijma

Abstract

Shia believes that the caliphate passed to Ali through the appointment, in the post-Prophet period. According to them, the caliphate will continue from the generation of Ali and Fâtima to the end of the World. Imāmiyah -with other names Isnāasheriyya- is also the most popular branch of Shia in terms of population. They belong to the school known as Jafarīyah in fiqh. One of the principles of faith in this school is imāmate. To be considered as an imāmī, a person must accept the imāmate of the twelve innocent imāms.

Imāmiyah/Jafarīyah has similar views with the Sunnī schools in many metodolgy and furu al-fiqh issues. However, the school has a structure that shapes its characteristics with its own dynamics. The most important difference that distinguishes this school from the Ahl al-Sunnāh is that the theory of Imāmiyah does not remain in the school as merely a religious rule. On the contrary, the theory of Imāmate spread to the works of methodology and furu al-fiqh written by the members of the school.

One of the subjects of the metodolgy Fiqh where the Imāmate theory of the school is clearly seen is the execution. In this study, it is emphasized who should be composed of ijma. Thus, it was determined how Imāmiyah theory in the school affected the understanding of ijma. The innocent imām will survive until the end of the world. Therefore, it is mandatory to accept his opinion in any problem. Therefore, in order to be valid the proof of ijma, there must be an imām among the allies. However, if this condition is accepted and the scholars agree on the judgment of a matter; this agreement is considered a valid ijma.

Keywords: Fiqh, School of Imāmiyah, School of Jafarīyah, Imāmate, Ijma, Ahl al- Ijma.

Kadim İrfân Geleneğinin Kritik Zamanlardaki Mücadeleci Dili

Dr. Nuran Çetin¹

Özet

Dil, din ve insan birbiriyle yakından irtibatlı en önemli kavramlardır. Bir dini ya da tarikat, mezhep, cemaat gibi dinî grupları yakından anlayabilmek için, o dine hâkim olan dilin çok iyi bilinmesi gerekir. Bu anlamda hem dilin hem de dinin tarihsel, kültürel, toplumsal olmak üzere pek çok alanda kendine özgü hususiyetleri bulunmaktadır. İslâm dinin kültürel bileşenlerinden biri olan irfân geleneğinin de şartlara, coğrafî koşullara göre zamanla gelişen ve değişen bir dilinin olduğu görülmektedir. Bilindiği üzere tasavvuf, kurumlarıyla birlikte ortaya çıktığı andan itibaren cemiyetin içinde yer alan dinî, ahlâkî, ilmî, ictimâî, iktisâdî, siyâsî ve askerî olmak üzere hemen hemen toplumun tüm alanlarında etkisini göstermiştir. Bununla birlikte mutasavvıfların sadece devletin ve milletin huzur ve selamette olduğu dönemlerde değil, kritik zamanlarda da müessir oldukları bilinen bir gerçektir. Nitekim mutasavvıfların normal zamanlarda kullandıkları hâl ve kâl dilinin kritik süreçlerdeki etkisini Haçlı Seferleri'nde, Moğol işgallerinde ve Kurtuluş Savaşı Mücadelesi'nde görmek mümkündür. İrfân geleneğini takip mutasavvıfların kritik zamanlardaki durumlarını yakından anlayabilmek gayesiyle ele alınan bu makale, iki bölümden oluşacaktır. Birinci bölümde İslâm tasavvuf kültür tarihinde öne çıkan ve Kur'ân kaynaklı olan isâr, fütüvvet gibi bazı tasavvufî kavramlara değinilecektir. İkinci bölümde ise Haçlı Seferleri'nde, Moğol İstilasında ve Millî Mücadele'de mutasavvıfların genel itibarıyla rolüne yer verilecektir. Sonuç kısmında ise konuyla ilgili genel bir değerlendirme yapılacaktır. Anahtar Kavramlar: Tasavvuf, irfân dili, Haçlı Seferleri, Moğol İstilâsı, Milli Mücadele.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, İrfân Dili, Haçlı Seferleri, Moğol İstilâsı, Milli Mücadele.

---

¹ Bülent Ecevit Üniversitesi, nurancetin571@gmail.com.

The Language of Ancient Wisdom Tradition in Critical Times

Abstract

Language, religion and man are closely related and are the most important concepts. In order to closely understand a religion or religious groups such as cults, sects and orders, the dominant language of that religion must be well-known. In this sense, both language and religion have unique characteristics in historic, cultural and social terms among many others. The tradition of wisdom is one of the cultural components of Islam and it has its own language that develops and changes overtime depending on geographical and other conditions. As soon as it emerged, along with the institutions, mysticism has shown its effects in almost every single area of the society including religious, moral, scientific, social, economic, political and military fields. In addition, it is also known that sufis were effective not only during the times of peace and prosperity for the state and nation but also during the critical times. Hence the language used by the mystics during ordinary times had shown its effects during the critical times of Crusades, Mongolian invasions and the War of Independence. Making an effort to have a close understanding of the sufis following wisdom tradition during critical times, this article consists of two parts. The first part will be touching upon some Qur'an-based mystic concepts such as altruism, which have a predominant place in Islam-mysticism cultural history. The second part will be addressing the roles of sufis during the Crusades, Mongolian invasions and the War of Independence. And finally a general assessment will be made in the conclusion part. Key Concepts: Mysticism, wisdom language, Crusades, Mongolian Invasion, War of Independence.

Keywords: Mysticism, Wisdom Language, Crusades, Mongolian Invasion, War of Independence.

Nidâî'nin Manzûme-i Tıbb Adlı Eserindeki Tasavvufî Unsurlar

Asst. Prof. Dr. İdris Türk¹

Özet

Kur'ân-ı Kerîm, insanı mahlûkâtın en seçkin ve şereflişi olarak tanımlar. Zira o, gerek beden en gerek ruhen özel bir yaratılışa sahiptir. Örneğin insan, genel kanaate göre, kâinâtın küçültülmüş bir sureti gibidir. Öte yandan insan -yine Kur'ânî ifadeyle- göklerin, yerin ve dağların yüklenmekten kaçındıkları emaneti yüklenerek ilâhî kelâma muhatap olmuştur. Dolayısıyla Allah katında oldukça mühim bir konumu ve görevi vardır. Kendisine akıl, kalp ve ruh gibi hassalar verildiği için insanın, başıboş bırakılması da zaten düşünülemez. İslâm'ın derûnî yönünü ve ahlakî güzelliğini anlama ve yaşama çabasında olan tasavvuf erbabı da insana verilen bu önemi göz ardı etmemiştir. Öyle ki sûfiler, insanın kalbini kırmanın, Kâbe'yi yıkmak kadar kerih bir davranış olduğu fikrini savunurlar. Sûfî düşüncede insanı anlamak, eşyanın hakikatine vâkıf olmanın bir basamağı olarak kabul görmüştür. Bu yaklaşıma göre kişinin, âlemin özü olan zatına, hoşça bakması gerekir. Tüm bu hususlar, “Kendini bilen Rabb'ini bilir” şeklinde formüle edilmiştir. İnsanı diğer varlıklardan farklı ve üstün kılan tarafı elbette bedenî yönü değildir. Hatta o, fizikî güç olarak pek çok varlıktan zayıftır. Bununla birlikte kişinin kendini bilmesinden bahsedilirken, bedenî ve rûhî tarafını ayrı ayrı tanımanın önemi üzerinde durulur. Çünkü ruhun meskeni, bedendir. Bunlara ilaveten, yaratılış maksadı kulluk olan insanın, kulluğun gereği olan ibadetleri rahatça yerine getirebilmesi için, sağlıklı bir bedene ihtiyacı vardır. Bu ve benzeri sâiklerle sûfiler, tıp ilmine önem vermişlerdir. Döneminin önemli hekimlerinden olan Mehmed Nidâî, zikredilen sebeplerle tıbbî sahada da adından söz ettiren sûfilerden sadece bir tanesidir. Nidâî'nin eserlerinde, tabip kimliği yanında sûfî kimliğini de yansıtan değerlendirmeler bulmak mümkündür. Örneğin Nidâî'nin tıbbî eserlerinden birisi olan Manzûme-i Tıbb'da, insana verilen önem üzerinde durulur. Buna göre insan, ahsen-i takvim suretinde yaratılmıştır ve âlemin özüdür. Eserde, ağırlıklı olarak üzerinde

---

¹ Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, idrist@pau.edu.tr.

durulan konulardan bir diğeri de tevekkül anlayışıdır. Nidâî'ye göre hasta olan insan elbette tedavi olmalıdır. Ancak şifayı yaratan Allah olduğuna göre, tevekkülü de elden bırakmamak gerekir. Bunlara ilaveten eserin satır aralarında, muhabbetullah, marifetullah, riyazet, şükür, tevbe, zühd gibi kavram ve pratikler hakkında bilgi ve değerlendirmelere de sıkça rastlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nidâî, Tasavvuf, Şifa, Tevekkül, İnsan.

Yeni Dini Hareketler ve Kurtuluş Öğretisi

Asst. Prof. Dr. İsmet Eşmeli¹

Özet

Yeni dini hareketler farklı şekillerde ve çeşitli gerekçelerle ortaya çıkan ağırlıklı olarak dinsel kökenli akımlar olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda yeni dini hareketler genellikle bir din görünümüne sahip oluşumlardır. Yeni dini hareketlerin birçoğunun ortaya çıkışında ağırlıklı olarak var olana karşı olma, dini ya dini olmayan otoritenin baskısından ve etkisinden uzak olma ve kurtulma isteği yer almaktadır. Bu hareketlerin ortaya çıkış temelinde sadece dini sebepler yer almayabilir. Sosyal, ekonomik, felsefi ve insani faktörlerin de etkisi yadsınamaz. Bazen de ilk çıkış gerekçesinden uzaklaşarak farklı bir yapıya bürünen yeni dini hareketlerde mevcuttur. Yeni dini hareketler ilk ortaya çıktığı zaman her ne kadar var olan yapıya/otoriteye karşı olsalar da ilerleyen süreçte kendileri de yeni bir sistem/otorite oluşturarak üyeleri üzerinde ya gönüllülük üzere ya da icbar ile bir yaptırım gücüne sahip olmaktadırlar. Böylece öğretileri ile otoriteleri arasında sıkı bir bağ oluşmaktadır. Yeni dini hareketler, üye kazanmak için farklı yöntemlere başvurmaktadır. Bu yöntemler söz konusu yeni dini harekete göre değişiklik gösterdiği gibi aynı yeni dini harekette de kişiden kişiye, toplumdan topluma ve cinsiyete göre değişiklik arz edebilmektedir. Beslendiği dini geleneğin, toplumsal yapının ve döneminde geçerli anlayışların etkili olduğu Yeni dini hareketlerin hemen her alana dair temel öğretileri bulunmaktadır. Öncelikle, üyeleri için garanti ettikleri öğreti üyelerinin hem bu dünyada hem de öbür dünyada (bazı yeni dini hareketler sadece dünyayı dikkate almaktadırlar) kurtuluşa/huzura/mutluluğa kavuşacak olmalarıdır. Yeni dini hareketler, öğretilerini benimseyen ve takip eden üyelerinin ayrıcalıklı olduklarını ve en doğruya kendilerinin sahip olduklarını ön planda tutarlar. Bu çalışmamızda, yeni dini hareketlerin genel özellikleri ve bazı temel öğretileri hakkında genel bir bilgi verdikten

---

¹ Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, iesmeli@pau.edu.tr.

sonra bazı yeni dini hareketlerin kurtuluş öğretisini ilgili örneklerle açıklamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Yeni Dini Hareketler, Kurtuluş, Din, Kurtarıcı Motifleri.

New Religious Movements and Salvation Teaching

Abstract

New Religious Movements can be defined as movements of predominantly religious origin that arise in different ways and due to various reasons. In this context, NRMs are generally formations with a religious appearance. In the emergence of many NRMs there is a desire to be predominantly opposed to the existing, to be free from the pressure and influence of religious or non-religious authority and to escape. The emergence of these movements may not be based solely on religious reasons. The influence of social, economic, philosophical and human factors is undeniable. Sometimes it is present in NRMs that take a different structure by moving away from the reasons for the first exit. Although NRMs are against the existing structure / authority when they first emerged, they themselves have a new system/authority and they have the power of sanctioning their members either voluntarily or by enforcement. Thus, there is a close connection between his teachings and his authorities. NRMs use different methods to recruit members. These methods vary according to the NRM related, and may also vary in the same NRM by person, person, society and gender. NRMs, in which the religious tradition, social structure and current understanding are effective, have basic teachings in almost every field. First of all, the doctrine they guarantee for their members is that they will attain salvation/peace/ happiness both in this world and in the afterlife (some NRMs only take into account the world). The NRMs prioritize that the members who adopt and follow their teachings are privileged and have the right to own them. In this study, after giving a general information about the general characteristics and some basic doctrines of the NRMs, we will try to explain the doctrine of salvation of some NRMs with related examples

Keywords: New Religious Movements, Salvation, Religion, Savior Motifs.

Antalya İlinde İkamet Eden Seçmenlerin Siyasî Görüşleri ve Oy Verme Davranışlarına Etki Eden Faktörler Üzerine Bir İnceleme

Inst. Oğuz Han Öztay¹ -Prof. Dr. Ünsal Ban²

Özet

Seçmenlerin oy verme davranışa etki eden faktörler: ekonomik, liderin etkisi, kamuoyu araştırmaları, kitle iletişim araçlarında yer alan haberler ve aday faktörü ile birlikte siyasi partilerin parti programı alan yazında belirtilmiştir. Bu çalışmanın amacı Antalya ilindeki seçmenlerin 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde oy kullanırken onları etkileyen faktörleri belirlemektir. Çalışmaya Antalya'nın merkez ilçelerinden Aksu, Döşemealtı, Kepez ve Konyaaltı'nda ikamet eden 200 seçmen katılmıştır. Seçmenlerin demografik yapısını ortaya koymak için katılımcıların cinsiyeti, yaşı, medeni durumu, eğitim seviyesi, mesleği, ikamet ettikleri ilçe ve gelir durumları ile ilgili veriler toplanmıştır. Ayrıca çalışma; katılımcıların siyasi görüşlerine yönelik sorular ile seçmenlerin siyaset ile ne ölçüde ilgilendikleri ve oy kullanırken aday ve adayın bağlı olduğu siyasi parti ile ilgili nelere dikkat ettiklerini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından alan yazından yararlanılarak oluşturulan sorularla toplanılmıştır. Çalışmanın verileri betimsel istatistik yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmaya dâhil edilen katılımcıların cinsiyet dağılımı yaklaşık olarak eşittir; aynı şekilde yaş dağılımları da 18-55 yaş aralığında homojen olarak dağılmaktadır. Katılımcıların meslek gruplarına bakıldığında her meslek grubundan katılımcı olmasına rağmen çoğunluğu turizmci, özel sektör çalışanı ve çiftçiler oluşturmaktadır. Çalışmaya katılanların çoğunluğunun siyasetle ilgilerinin sadece oy vermekten öteye geçmediği görülmüştür. Ayrıca katılımcıların büyük bir kısmı kendini siyasi görüş olarak, muhafazakâr ve muhafazakâr demokrat olarak tanımlamıştır. Çalışmaya katılan seçmenler, seçimlerde oy verirken genellikle

---

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, oguzhan_oztay@hotmail.com.

² Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, unsalban@gmail.com.

siyasi partinin ideolojisine ve parti liderini göz önünde bulundurarak oy verme davranışlarını gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Oy Verme Davranışı, Siyasi Görüş, Siyasal İletişim.

Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi

Inst. Oğuz Han Öztay¹ -Asst. Prof. Dr. Elif Selcan Öztay²

Özet

Liberal çoğulcu yaklaşımlara göre medyanın insanların tutum ve davranışlarında etkileri vardır. 20.yüzyıl başlarında teknolojiye bir devrim niteliğinde gerçekleşen hızlı değişim ve dönüşüm insanların tüketim alışkanlıklarından, bilgiye erişim ve paylaşmaya varıncaya dek sosyal yaşantımızın birçok evresine etki ettiği kaçınılmazdır. 21 yüzyılda gerçekleşen uydu ve bilgisayar teknolojilerinde gerçekleşen hızlı gelişim neticesinde yeni medya olarak adlandırılan akıllı telefonlar tabletler bilgisayarlar artık gündelik yaşantımızın bir parçası adeta bireylerin bir uzvu haline gelmiştir. Son yıllarda medyanın etkin gücünün artması, öğrencilerin medyanın etkili olduğu ortamlarda büyümesi medyanın öğrenciler üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerinin farkında olan medya okuryazar öğretmenlerin yetiştirilmesi önemlidir. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeylerini belirlemektir. Ayrıca medya okuryazarlık düzeylerinin, cinsiyet, bolum, TV izleme sıklığı, TV programlarında aradıkları temel işlev, TV programlarındaki tercihleri, internet kullanma sıklığı, internet kullanma amacı, sosyal medya tercihleri ve medya okuryazarlığının amacı gibi değişkenlere göre ne derece değiştiğini incelemektir. Çalışma grubunu 2019-2020 güz döneminde Doğu Anadolu bölgesinde bir devlet üniversitesinin Eğitim fakültesinde Sınıf, Türkçe ve Fen bilgisi öğretmenliği programlarına devam eden öğretmen adayları oluşturmuştur. Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın verileri Karataş(2008) tarafından geliştirilen “Medya okuryazarlık ölçeği” ve araştırmacı tarafından oluşturulan medya okuryazarlığı ile ilgili bazı değişkenleri içeren sorular ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistiklerle birlikte t testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular

---

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, oguzhan_oztay@hotmail.com.

² Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, selcankutucu@yyu.edu.tr.

öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu, ayrıca kullanılan medya araçlarının medya okuryazarlık seviyesine etkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Medya, Medya Okuryazarlığı, Öğretmen Adayları.

Arabulucular İçin İletişim Eğitiminin Değerlendirilmesi

Dr. Serap Can¹

Özet

Günümüzün cezalandırıcı adalet pratiklerinden oldukça farklı işleyen onarıcı adalet felsefesi; 20. yüzyılın sonlarında ortaya çıkmıştır. Diğer adalet felsefelerinin aksine onarıcı adalet sadece suçu ya da ortaya çıkan zararı değil, faili, mağduru ve toplumu da sürece dâhil ederek bütüncül bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Alternatif uyumsuzluk çözümü olarak tanımlansa da, ceza adalet sistemine bir alternatif olmaktan ziyade tamamlayıcı bir sistem olan onarıcı adalet; arabuluculuk, uzlaştırma ve tahkim biçiminde uygulanmaktadır. Türkiye’de 2004 yılında kabul edilen ve 2005 yılında yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) ve Türk Ceza Kanunu (TCK) ile birlikte onarıcı adalet uygulaması başlamıştır. Arabuluculuk ve uzlaştırmacılık belgesi alabilmek için bir eğitim programına kayıtlı olmak ve merkezi sınavda başarılı olmak gerekmektedir. Hâlihazırda kırk bir kuruma arabuluculuk ve uzlaştırmacılık sınavlarına hazırlık için adaylara eğitim verme yetkisi tanınmıştır. Bu eğitim programları hukuk, müzakere, iletişim ve uygulama üst başlıklarını kapsayan oldukça zengin bir müfredata sahiptir. Müfredatta yer alan iletişim eğitimleri, iletişim akademisyenleri tarafından verilmekte ve derslerde aktarılan iletişim bilgi ve tekniklerinin başta iş yaşamı olmak üzere her alanda faydalı olacağı öngörülmektedir. Bu çalışmada; arabuluculuk eğitim programını bitiren ve sınavda başarılı olarak arabulucu olma hakkı kazanan avukatların aldıkları iletişim eğitimi hakkındaki düşünceleri değerlendirilmektedir. Arabuluculara internet üzerinden uygulanan anket formunda Kirkpatrick’in dört aşamalı eğitim değerlendirme modeli temel alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Arabuluculuk, Uzlaştırma, Onarıcı Adalet, Eğitim Değerlendirme

---

¹ Gazi Üniversitesi, serap@gazi.edu.tr.

Evaluation of Communication Training for Mediators

Abstract

Emerging at the end of the 20th century; the restorative justice philosophy operates quite differently from today's retributive justice practices. In contrast to other philosophies of justice; restorative justice takes a holistic approach by involving not only the crime or the resulting damage but also the perpetrator, victim and society. Although defined as an alternative dispute resolution, restorative justice is a complementary system rather than an alternative to the criminal justice system. Restorative justice is implemented as mediation, reconciliation and arbitration. In conjunction with the Code of Criminal Procedure and the Turkish Penal Code, enacted in 2004, Turkey began with restorative justice practices. In order to obtain a mediation and reconciliation certificate, it is necessary to be registered in a training program and succeed in the central examination. Currently, forty-one institutions have been given the authority to train candidates for the examinations. These training programs have a very rich curriculum covering the main topics of law, negotiation, communication and practice. Communication trainings in the curriculum are given by communication academics and it is predicted that information and techniques within the courses will be useful in all areas, especially in business life. In this study; the opinions about the communication training of mediator lawyers are evaluated. The online questionnaire for mediators is based on Kirkpatrick's four-level education evaluation model.

Keywords: Communication, Mediation, Reconciliation, Restorative Justice, Education Evaluation.

**Başlat (Ready Player One) Filmi Örneğinde, Sanal Gerçeklikle
(Vr) Birlikte, Beden - Zihin Dualizminde Yeni Boyut:
“bedenlileşme”**

Dr. Ebru Ağaoğlu Ercan¹

Özet

İnsanın beden ve zihin olmak üzere iki özden mi, yoksa tek bir maddi özden mi oluştuğu üzerine yapılan tartışmalar, felsefe tarihini binlerce yıl meşgul etmiştir. Neredeyse tüm felsefe tarihi bu dualizm üzerine kuruludur. Ruh ve bedenin birbirine indirgenip indirgenemeyeceği, hangisinin birincil önemde olduğu, Platon’dan Descartes’e ünlü filozofların konusu olmuştur. Bu kadim tartışma hala daha netlik kazanamamıştır. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile birlikte ortaya çıkan sanal gerçeklik sistemleri (virtual reality), beden ve zihin ilişkisine yepyeni bir boyut getirmektedir. VR sistemine girildiğinde ortaya çıkan sonuçlar, beden ve zihin ilişkisinin bloke edilmesi açısından şoke edicidir. Ayrıca VR kullanıcıları kendi bedenlerinin sınırlılıklarından kurtulup, farklı cinsiyet, tür, yaş vb. özellikleri olan yeni bedenlere sahip olabilmektedir. Zihin açısından sanal bedenle ilişki, epistemolojik olarak organik bedenle kurulandan farksızdır. Zihnin bir yerden sonra kendi orijinal bedeninden ayırt edemediği sanal bedenlerin sunduğu imkânlar ve bu avantajların ilerleyen zamanlarda maddi bedenin önemini azaltıp zihni merkezileştirmesi olasılığı, bu makalenin inceleme konusudur. Sanal bedenlerin gitgide önem kazanmasının yansımaları incelemek üzere, Steven Spielberg’in 2019 yapımı Başlat (Ready Player One) filmi örneklem olarak seçilmiştir. Araştırma sorusunu ve filmin analizini belirleyen yöntem, felsefe tarihinde beden ve zihin dualitesini ele alan Platon, Aristoteles, Descartes, Kant gibi filozofların bu konudaki görüşleridir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Gerçeklik, Dualite, Bedenlileşme, Başlat.

---

¹ Nişantaşı Üniversitesi, ebru.agaoglu@nisantasi.edu.tr.

Etkinlik Yönetimi'nde Sosyal Medya'nın İşlevi Üzerine Bir Araştırma

Dr. Emel Demir Askeroğlu¹

Özet

Günümüz rekabet koşullarıyla birlikte işletmeler hedef kitlelerine ulaşabilmek için stratejik iletişim çabalarına başvurmak ihtiyacındadır. Halkla ilişkiler işletmelerin pazarlama amaçlarına destek sağlayacak çalışmalar yürüterek; ürün ve hizmetlerin tutundurulması için gerekli iletişim faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Ürünlerin tanıtılması, reklam faaliyetlerine destek vermek, işletmenin itibarını arttırmak gibi amaçlara hizmet eden pazarlama yönlü halkla ilişkiler uygulamaları, hedef kitleyi ikna etmekte etkin rol oynamaktadır. Özellikle iletişim teknolojilerini gelişmesiyle internet kullanımının yaygınlaşması, sosyal medya platformlarıyla hedef kitlenin dikkatini çekebilecek faaliyetlerin düzenlenmesi ve bu faaliyetlerin duyurularak farkındalık yaratılması pazarlama yönlü halkla ilişkilerin dijital mecralarda uygulanabilirliğini göstermektedir. Pazarlama yönlü halkla ilişkiler faaliyeti olarak etkinlik yönetimi önemli bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Hedef kitlenin yapısına uygun etkinlikler sayesinde pazarlama yönlü halkla ilişkiler mesajları istenilen kitlelere ulaştırılmaktadır. Bu çalışmada önemi her geçen gün artan sosyal medya platformlarının pazarlama yönlü halkla ilişkiler amaçlı gerçekleştirilen etkinliklerin hedef kitleye ulaşmasındaki rolü ortaya konulmaya çalışılmıştır. Örnek olay analizi ile sosyal medya araçlarının etkinlik yönetimi sürecine katkısı incelenmektedir. Yapılan literatür çalışması ve ele alınan örnek olay içerik analizi sonucunda sosyal medya platformlarının pazarlama yönlü halkla ilişkiler etkinliklerinde önemli bir işleve sahip olduğu, özellikle hedef kitleye ulaşma noktasında önemli bir yere sahip olduğunu söylemek mümkündür.

---

¹ Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, edemir@nku.edu.tr.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Pazarlama Yönlü Halkla İlişkiler, Etkinlik Yönetimi, Sosyal Medya.

Halkla İlişkiler Yöntemi Olarak Kamu Diplomasından Twitter Diplomasine: Barış Pınarı Harekâtında Trump’ın “Tİ-Diplomasi” Çalışmaları

Dr. Berrin Balay Tuncer¹

ÖZET

Son yıllarda gelişen teknolojinin etkisiyle birçok alanda dönüşüme yaşanmaktadır. Bu dönüşüm dijital dönüşüm olarak nitelendirilmektedir. Dijital dönüşüm, gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin sunduğu olanaklar neticesinde daha iyi hizmet vermek amacıyla teknolojiden faydalanılarak gerçekleşen dönüşümdür. Dijital dönüşüm Endüstri 4.0’ ın da etkisiyle büyük veri, bulut bilişim, yapay zekâ gibi araçlarla yeni bir döneme girmiştir. Dijital çağda birçok işlem internet bağlantısı ile kolaylıkla ve zamandan da tasarruf edilerek gerçekleştirilmektedir.

Dijital teknolojiler kamu yönetiminde de kullanılmaya başlanmıştır. Her alanda yaşanan bu dönüşüm kamu yönetimi ve kamu politikalarını da değiştirmeye başlamıştır. Diplomasi konusu da yeniçağ ile birlikte dijitalleşmiştir. Diplomasi, uluslararası ilişkilerin yönetilmesi süreci olarak kullanılmaktadır. Ayrıca devletler arasında ilişkilerin sürdürülmesi ve çıkan uyuşmazlıkların çözüme kavuşturulmasında etkili olan araçlardan bir tanesi de kamu diplomasisi olmuştur. Diplomasi ile ülkeler arasındaki sorunlar daha barışçıl yollarla çözüme kavuşturulmaktadır. Dijital diplomasi de bu sorunların internet yolu ile çözüme kavuşturulmasına denilmektedir. Dijital diplomasi özellikle sosyal ağların aktif bir şekilde kullanılmasıdır.

Uluslararası ilişkiler alanında yaşanan gelişmeler ile diplomasi kavramı da dönüşüm geçirmiştir. Artık diplomasi farklı boyutları ile sadece diplomatların icra ettiği bir meslekten çok daha fazlası olmuştur. Diplomasi diplomatların değil iletişimcilerin yeni alanı haline gelmiştir. Böylelikle, devletlerin dış politikalarını belirlerken diğer ülke vatandaşlarını da etkileyecek iletişim stratejileri oluşturmaları gereği doğmuştur. Sıradan vatandaşlar diplomasinin

---

¹ ODTÜ-GİSAM, bbalay@metu.edu.tr, berrinbalay@gmail.com

parçalarından biri haline gelmiştir. Uluslararası ilişkilerde belirleyici rol oynamaya başlamışlardır.

Bu çalışmada; öncelikle kamu diplomasisinden ve ardından kamuda yaşanan dijital dönüşüm ile birlikte ortaya çıkan dijital diplomasiden söz edilecektir. Dijital diplomasinin yeni araçlarından twiter diplomamasi bu bağlamda Barış Pınarı harekâtı döneminde ABD Devlet Başkanı Trump'ın 9 Ekim - 25 Ekim 2019 tarihleri arasındaki twitleri üzerinden bir içerik analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, Kamu Diplomasisi, Dijital Diploması, twiter diplomasisi

İkinci Ekran: Siyasal İletişimde Sosyal Medyanın Kullanımı

Dr. Birol Demircan¹

Özet

Tablet bilgisayarların ve akıllı telefonların ikinci ekran olarak kabul edildiği günümüzde, bireylerin geleneksel medyanın yanı sıra ikinci ekranlardan eş zamanlı olarak siyasal tartışma programlarına katılma alışkanlıkları farklılaşmıştır. Geleneksel medya yakın zamanda, sosyal paylaşım sitelerinde, tartışmaları da içeren televizyon etkinliklerine, kullanıcıların görüntüleme deneyimini geliştirmek ve izleyiciler ile siyasi adaylar arasındaki etkileşimi sağlamak için materyaller eklemeye başlamıştır. Bu bakımdan toplumsal politik konuların tartışılma süreçlerinde geleneksel medyayı (televizyonu) kullanan ve haberleri izleyen bireylerin ikinci ekranı da kullanma alışkanlıkları incelenecektir. Çalışmada, Televizyon haberlerinin çevrimiçi ve çevrimdışı siyasi katılımındaki etkisi ve bu etkinin gruplar arasında nasıl değiştiği konusu ele alınacaktır. Örnek olay olarak, bir televizyon tartışma programı olan “Teke Tek” programında “Suriyeli göçmenlerin ülkelerine dönmeleri üzerine yapılan siyasal tartışma seçilmiştir. “Teke Tek” programını izleyen ve sosyal medya üzerinden aktif olarak katılan katılımcıların ikinci ekran kullanımı böylelikle betimlenmiş olacaktır. Amaçlı örneklem doğrultusunda daha önce tespit edilen katılımcıların, tartışma programına Twitter üzerinden katılmaları sağlanmış ve davranışları analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, mevcut programda yer alan konukların argümantasyonları üzerinden karşıtlıklar ve uzlaşmaların oluştuğu görülmüştür. Ayrıca, televizyon programında dile getirilemeyen radikal fikirlerin sosyal medyada ifade edildiği, çözüme odaklı bir tartışmanın olmadığı tespit edilmiştir. Konunun başka yönlerinin de konuşulmasına çaba sarf eden katılımcıların, bu

---

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi, birol.demircan@gmail.com.

amaç için ikinci ekranı birer araç olarak gördüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İkinci Ekran, İletişim, Siyasal İletişim, Medya.

Second Screen: Use of Social Media in Political Communication

Abstract

Today, when tablet computers and smartphones are considered as the second screen, individuals' habits of participating in political discussion programs simultaneously from the second screens as well as the traditional media have changed. Traditional media has recently begun to add materials to social events on television, including discussions, to enhance users' viewing experience and to interact with viewers and political candidates. In this regard, the habits of individuals who use traditional media (television) and watch the news in the process of discussing social political issues will be examined. In this study, the impact of television news on online and offline political participation and how this effect changes between the groups will be discussed. As a case study, television discussion program “Teke Tek” was selected as political debate on the return of Syrian immigrants to their countries. The second screen usage of the participants who follow the “Teke Tek” program and actively participate via social media will be described. In line with the purposive sample, the participants who were identified previously were allowed to participate in the discussion program via Twitter and their behavior was analyzed. As a result of the analysis, it was seen that there were contradictions and compromises based on the argumentation of the guests in the current program. In addition, it was found that radical ideas that could not be expressed in the television program were expressed on social media and there was no solution-oriented debate. It was concluded that the participants who made efforts to discuss other aspects of the subject saw the second screen as a tool for this purpose.

Keywords: Second Screen, Communication, Political Communication, Media.

İnsanın Taşrası: Yumurta Filminin Göstergebilimsel Analizi

Ma. Emir Kubat¹

Özet

Yaşam serüvenine taşrada başlayan birey taşradaki yaşamın durağanlığından ve içine kapanıklığından şikâyet etmekte ve şehre göç etmek istemektedir. Şehirdeki hızlı ve canlı hayat taşrada yaşayan insanların şehre gitmek istemesindeki diğer sebeplerdendir. Fakat taşralı birey şehre göç ettiğinde şehirdeki yaşama ayak uydurmakta güçlük çekmektedir. Doğup büyüdüğü yerden diğer bir ifadeyle köklerinden, yurdundan kopan birey, şehirde bu kopukluğun sancılarını çekmektedir. Şehirdeki yaşamını benimsemekte güçlük çekmekte ve aidiyet problemi yaşamaktadır. Birey, bu sıkıntıların sonucunda köklerine, taşraya geri dönme isteği hissetmektedir. Fakat taşraya dönmek bir çözüm olmayacaktır. Çünkü sorun taşradaki hayatta ya da şehirdeki hayatta değildir. Bireyin hissettiği sıkıntıların sebebi içsel sebepler olmakla birlikte birey gideceği her yere kendisiyle beraber bu sıkıntıları da götürecektir. Bireyin yaşadığı bu sıkıntının yansımaları kendisine birçok sanat dalında olduğu gibi sinemada da yer bulmaktadır. Bu konu özellikle yakın dönem Türk Sinemasında sıkça işlenmektedir. Bu konuya yer veren yönetmenlerden biri olan Semih Kaplanoğlu, 2007 yılında çektiği Yumurta filminde taşra sıkıntısı çeken ve taşradan şehre giden fakat daha sonra taşraya geri dönen Yusuf'un hikâyesini anlatmaktadır. Bu çalışmada taşra ve şehir arasında gidip gelen bireyin ruhsal yolculuğu Semih Kaplanoğlu'nun Yumurta filmi referans alınarak göstergebilimsel eleştiri yöntemi ve Carl Gustav Jung'un Yeniden Doğuş kavramı kullanılarak incelenmeye çalışılacaktır. Bunun yanı sıra karakterin iç dünyasındaki değişiklikleri analiz etmek için psikanalitik yöntem kullanılacaktır. Bu makale çalışmasının ana hipotezleri çerçevesinde konu dâhilinde kaynak taraması yapılmış ve taşranın tarihsel gelişimi ve şehirleşen taşralar gibi kavramlar irdelenerek konu geliştirilmeye çalışılmıştır.

---

¹ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, emrkbt16@hotmail.com.

Anahtar Kelimeler: Göstergebilim, Semih Kaplanoğlu, İnsanın Taşrası, Yumurta.

Instagram Fenomeni 2.0: Yeni Nesil Kanaat Önderleri Olarak Dijital Karakterler

Ra. Gülten Özdemir¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Özet

İçerisinde bulunduğumuz bilgi çağında, sosyal medya günlük yaşantımızın vazgeçilemez bir parçası haline gelmiştir. Teknolojinin gelişmesi ve iletişim araçlarının çoğalması ile birlikte 2000’li yılların başından itibaren birçok sosyal ağ geliştirilmiş ve büyük kitleler tarafından benimsenmiştir. Bu nedenle her geçen gün sosyal medya mecra ve uygulamalarına bir yenisi eklenmektedir. Bunların bazıları tutunup geniş kitlelerce benimsenirken bazıları kendine yer bulamamakta ve zamanla silinip gitmektedir. Bu denli yoğun kullanılan platformların reklam ve pazarlama iletişim mecrası olarak kullanılması ise gecikmemiştir. Bu doğrultuda, markalar tarafından; uygulama içi reklamlar, ünlü ya da fenomen kullanımları, etkinlik planlamaları ve sponsorlu içerik oluşturma gibi yöntemler kullanılarak kullanıcılara ulaşmak hedeflenmektedir. Sosyal medya, markaların kendilerini tanıtmak, potansiyel müşterilerle ilişkide bulunma, bu ilişkiyi iki yönlü olarak sürdürme, güçlendirme ve ürün satışına yönlendirme gibi amaçlar doğrultusunda kurumsal hesapların başvurmakta olduğu bir araç halini almıştır. Bu nedenle sosyal medya olanaklarını farklı ve etkin olarak kullanma gayesi içerisinde olan markalar, bu doğrultuda çeşitli yöntemlere başvurmakta ve benzerlerinden ayrılmaya çalışmaktadır. Sosyal mecralardaki bu rekabetin doğal bir sonucu olarak markalar, reklam ajansları, sosyal medya fenomenleri ve akademisyenler sosyal medyanın dinamiklerini doğru analiz etmek ve tarafların ne istediğini ortaya koymak durumundadır. Alan yazındaki güncel çalışmaların ise, sosyal ağlardaki tavsiye etkisinin, tüketici davranışları ile olan ilişkisi üzerine yapılan çalışmalar olarak öne çıktığı görülmektedir. Son yıllarda bilgisayar grafiği olarak üretilmiş karakterler de sosyal medyada kendilerine yer bulmuş, hatta bazıları

---

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, gulten.ozdemir@hbv.edu.

Instagram fenomeni olarak markalarla iş birliği içerisinde çalışmaya başlamıştır. Bu çalışmada, kanaat önderi olarak Instagram fenomenliği ele alınacak ve dijital ortamda üretilmiş yeni nesil fenomenler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya İletişimi, Görsel İletişim, Sanal Kanaat Önderi, Instagram

Instagram Influencers 2.0: Cgi Characters As a New Generation Opinion Leaders

Abstract

In the information era, social media has become an inevitable part of our daily life. Due to the development of communication technologies, many social networks have been developed and adopted by people since the early 2000s. For this reason, a new media tool is added to social media every day. While some of them are popular and adopted by the masses, some cannot find a place for themselves and they are perished in time. Usage of these popular platforms as advertising and marketing communication tools was not delayed. For this aim, by brands; In-app ads, celebrity or influencer usage, event planning and sponsored content creation methods are designed to reach more and more users. Social media has become a tool for corporate accounts, for the purposes of introducing themselves to brands, engaging with potential customers, maintaining this relationship in two ways, strengthening it and reflecting it to product sales. For this reason, brands which aim to use social media opportunities differently and effectively, apply various methods in this direction and try to differentiate them. As a natural consequence of this competition in social media; brands, advertising agencies, social media influencers and academics have to analyze the dynamics of social media correctly and reveal what the stakeholders want. It is seen that the current studies in the literature have come to the forefront as the studies on the relationship between the opinion leaders' effect and social behavior in social networks. In recent years, the CGI characters have found their place on social media, and some have even started to work in collaboration with brands as Instagram influencer. In this study, Instagram influencers as opinion leader will be discussed and new generation CGI influencers will be examined.

Keywords: Social Media Communication, Visual Communication, Virtual Influencer, Instagram, Cg1 Instagram Influencer.

**Komedi Sinemasında Postmodern Anlatı: "Pek Yakında"
Filminin Analizi**

Ma. Yaşar Yiğit¹

Özet

Sanayileşme süreciyle başlayan modernizmin kültürel yapılanması; II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte farklı bir evreye girmiştir. Postmodernizm olarak adlandırılan bu evre, modernizmin yarattığı tüm düşünsel ve kültürel öğelerin yıkılmasını hedeflemektedir. Bu süreç; ekonomi, siyaset, felsefe ve sosyo-kültürel alanların yanı sıra estetik anlayışı da etkileyerek, sanatsal çalışmaların içeriğinin biçim ve içerik olarak yeniden şekillenmesine yol açmıştır. Modernist üslupçu ve katı çerçeveye sahip estetik anlayışı, postmodernizmle yıkıma uğramış; pastiş, ironi, kitsch, nostalji ve eklektizm gibi kodlar dönemin sanatsal çalışmalarında kendini göstermeye başlamıştır. Postmodern sanat anlayışının temelini oluşturan bu kodlar, Yedinci Sanat olarak kabul edilen sinemayı etkisi altına alarak yeni bir anlatı tarzının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Postmodernizm ve sinema ilişkisi göz önünde tutulduğunda özellikle komedi filmleri postmodern kodları incelemeye olanak tanımaktadır. Cem Yılmaz'ın yazıp yönettiği Pek Yakında (2014) filminde, postmodern kodlardan faydalandığı görülmektedir. Bu bağlamda çalışmada örnek olarak seçilen filmin, postmodern sinema anlayışı çerçevesinde analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda ilk olarak postmodern anlayış tanımlanmakta, daha sonrasında postmodernizm ve sinema ilişkisi incelenerek Pek Yakında filminin analizi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Komedi Sineması, Pek Yakında

---

¹ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, yasaryigit55@outlook.com.

Postmodern Narrative in Comedy Cinema: Analysis of "Pek Yakında"

Abstract

The cultural structure of modernism which started with the process of industrialization is entered a different phase with the end of the II. World War. This phase that called postmodernism aims to demolish all the intellectual and cultural elements which created by modernism itself. This process has affected sense of aesthetics as well as economics, politics, philosophy and socio-cultural fields. It has caused to reshaping of the content of artistic works as form and content. The sense of aesthetics has a modernist style and rigid framework has been demolished by postmodernism and the codes like pastiche, irony, kitch, nostalgia and eclecticism began to show themselves in the artistic works of the era. This codes that called underlying structure of postmodern sense of art have influenced the cinema as admitted as the Seventh Art and it revealed to new narrative style. Where as the relationship between postmodernism and cinema, especially comedy movies enable to analyze postmodern codes. In the Pek Yakında (2014) written and directed by Cem Yılmaz, has seen that he benefited from postmodern codes. In this context, it is aimed to analyze the selected movie within the framework of postmodern sense of cinema. In line with purpose of the study, firstly postmodern understanding is defined. Then, the relationship between postmodernism and cinema is analyzed and performed an analysis of the Pek Yakında.

Keywords: Postmodernism, Comedy Cinema, Pek Yakında.

Türk Sinemasında Sendikalaşma Süreci ve Meslek Tanımlarının Belirlenmesi

Assoc. Prof. Dr. Meral Özçınar¹-P.H.d. Cand. Hüseyin Aydın²

Özet

Türk Sinemasında Sendikalaşma Süreci ve Meslek Tanımlarının Belirlenmesi Türk Sineması'nın 1914 yılında Fuat Uzkınay'ın çekmiş olduğu Ayestefonos'taki Rus Abidesinin Yıkılışı filmi ile başladığı kabul edilir. Yüzyılın üzerinde ve 6000 in üzerinde film çekilen Türk Sinemasında meslek tanımlamaları ve sendikalaşma çalışmalarıyla ilgili olarak önemli eksiklikler olmasına rağmen son yıllarda kaydadeğer çalışmalar yapılmıştır. Çalışmada; sendikacılığın doğuşunu ortaya koyan nedenler ele alınarak güçlü bir örgütlenmenin temel gerekliliklerine ilişkin bir altyapı sağlanmaya çalışılmıştır. Sinema 19.yüzyılın sonunda Avrupa ve ABD'de ortaya çıkışının ardından hızla kitlelere yayılmış ve kısa sürede binlerce insanın çalıştığı büyük bir sektör haline gelmiştir. Türkiye sendikal örgütlenme tarihi içerisinde sinema alanındaki örgütlenmeleri ele alınmıştır. Türkiye'de çalışma ilişkileri tarihini ele aldığımızda düşük ücret, güvencesiz çalışma, iş güvenliği önlemlerinin yetersizliği, sendikal hakların kısıtlanması gibi çalışma yaşamını doğrudan etkileyen problemler pek çok farklı sektörde varlığını göstermektedir. Türk Sinema sektörü büyüdükçe problemler de büyümeye devam etmektedir. Türkiye'de varoluş ve gelişim koşulları değerlendirilerek bu koşulların sendikanın çalışma pratiklerini nasıl etkilediği, sektörün öznel koşulları içerisinde ele alınmıştır. Çalışmada günümüzde devam eden Sinema Sendikaları'nın faaliyetleri üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda çalışma literatür özeti yaparak ulusal sinemamız olan Türk Sinemasının sendikalaşma süreci ve meslek tanımlamalarını, endüstrileşmiş güçlü bir sinema olan Hollywood sinemasıyla karşılaştırmaktadır.

---

¹ Uşak Üniversitesi, meralozcinar@gmail.com.

² Uşak Üniversitesi, huseyinaydin@gmail.com.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Sendikalaşma, Meslek Tanımları, Endüstrileşme.

Dramaterapinin Down Sendromlu Bireylerin Sosyal ve İletişim Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Katkısı

Assoc. Prof. Dr. Meral Özçınar¹

Özet

Dramaterapi, günümüzde psikoterapinin bir alt yöntemi olarak farklı gruplarda uygulanan ve özellikle faklı nedenlerle dezavantaj yaşayan bireyler üzerinde aktif rolü olduğu kabul edilen bir terapi yöntemidir. Farklı metadojileri kullanan dramaterapi, bireyin iç dünyasını ve geçmişini çalışmanın içine dâhil eden eylem odaklı bir çoklu yaklaşım biçimidir. Tiyatronun ve performans sanatlarının farklı özelliklerini terapinin içine dâhil eder. Dramaterapi; günümüzde travmaların iyileştirilmesi, bağımlılıkların giderilmesi gibi önemli sorunların çözülmesinde psikiyatri kliniklerinde kullanılmaktadır. “Dramaterapi, aktif ve yaratıcı bir psikoterapi biçimi olup kişinin güçlü yanlarını ve potansiyelini çalışmaya katar. Aynı zamanda kişinin yaralarını kucaklayarak yeni hayat duruşlarının pratiğini ya da provasını yapar.” (Emunah, 1994, s.31). Dramaterapi deneysel bir metot olduğu için yöntemler odak grup ve ihtiyaçlarına göre geliştirilir. Bu nedenle tiyatro ve performans sanatlarının yöntemleri çalışmanın içine dâhil edilir. Resim, müzik, dans, film, fotoğraf ve video gibi sanatın farklı biçimleri, uygulanan grubun özelliklerine ve sorunun çözümüne uygun olarak kullanılabilir. Bu bağlamda dramaterapi yaşamın bir tiyatro olduğu metaforundan yola çıkarak ve bireyinde aktif bir tiyatro oyuncusu olduğu kabulüyle, sosyal ve psikolojik analizler geliştirir. Bu çalışma, dramaterapinin mental retardasyon, konuşma güçlüğü, iletişim ve kendini ifade etme güçlüğü yaşayan down sendromlu bireylerin sosyal ve iletişim becerilerini geliştirme potansiyelini araştırmayı hedeflemektedir. Bu nedenle bir yıl boyunca düzenli olarak ayda dört kez olarak yapılan dramaterapi seansları düzenlenmiştir. Bu süreçte periyodik aralıklarla down sendromlu bireylerin aileleriyle görüşmeler yapılmış, katılımcılara ise görsel olarak hazırlanan anketler uygulanmış ve çalışmaya katılan uzmanlar tarafından gözlemler yapılmıştır. Sürecin sonunda

---

¹ Uşak Üniversitesi, meralozcinar@gmail.com.

konusulan kelime sayısında, göz kontağı, geri beslemeli iletişim ve kendini grup önünde ifade etme becerisinde önemli gelişmeler olduğu saptanmıştır. Bu çalışma, bir yıllık bir saha araştırmasının sonucunu ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dramaterapi, Sosyal ve İletişim Becerileri, Özel Gereksinimli Çocuklar, Down Sendromu.

Türkiye’de Polis Adliye Muhabirliği ve Mesleki Pratikleri

Assoc. Prof. Dr. Erol İlhan¹-Dr. Adalet Görgülü Aydoğdu²

Özet

Kamuoyunu aydınlatma ve bilgilendirme görevi olan muhabirlerin haberleri doğru, nesnel ve ayrıntılı bir şekilde aktarabilmeleri için alanında uzmanlaşmış kişiler olmaları gerekmektedir. 1980’li yıllardan itibaren medya yapılanma ve endüstrisinde yaşanan değişim, uzmanlaşmanın yanı sıra gazetecilikte kullanılan pek çok yeni kavramı da hayatımıza dâhil etmiştir. Türkiye’de medya alanında en eski uzmanlık alanlarından biri olarak faaliyet gösteren polis-adliye muhabirliği, bu süreçte polis ve adliye muhabirliği olarak birbirinden ayrılırken, yargı muhabirliği adı verilen yeni bir gazetecilik dalı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, polis adliye muhabirlerinin haber yapma pratikleri ve mesleğe yönelik algıları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırma kapsamında Ankara’da ulusal gazete, televizyon ve ajanslarda görev yapan dokuz polis adliye muhabiri ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Sonuç olarak polis adliye muhabirleri; çalışma şartlarının ağırlığı, gizliliği ihlal soruşturmaları nedeniyle emniyet ve yargının baskısına maruz kalmaları, ağır stres, iş güvencelerinin az olması, özellikle emniyetle ilgili haberlerin sansasyonelleştirmeye ve magazinleşmeye açık olması, etik ilkelerin bazı durumlarda göz ardı edilmesi ve kamu yararı fikrinden uzaklaşılması gibi nedenlerden dolayı geleceğe yönelik kaygılar taşımaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Polis Adliye Muhabirliği, Yargı Muhabirliği, Haber, Uzmanlaşma, Etik.

---

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, erolilhan06@gmail.com.

² Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, adaletgorgulu@gmail.com.

Eğitim 4.0 Bağlamında Eğitim Hizmetlerinde Değişim ve Dönüşüm

**Teacher Özlem Karakaya¹-Assoc. Prof. Dr. Elif Eroğlu Hall²
Dr. Nurdan Sevim³**

Özet

Yaşanılan yüzyılın bir gereği olarak yaşam tarzının değiştiği ve öğrenildiği dijital bir toplumun yadsınamaz gerçeği yönetimin öğrencilerin değişen davranışlarına cevap verebilecek nitelikte eğitim hizmetlerini yeniden ele almalarını zorunlu hale getirmiştir. Dinamik ve hızlı değişen dünyada tarımsal toplumdan endüstriyel topluma dönüşüm bilgi teknolojisi 4.0 dönemi olarak yeniliklerde daha fazla ilerleme olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle eğitim hizmetlerinde tüketici olarak yer alan gençlerin rekabet edebilmek için değişimlere ayak uydurması hayati bir önem taşımaktadır. Öğrenmenin mevcut sosyal değişimlere cevap verebilecek beceri ve yeteneklere sahip olması gerekir (Puncreobutr, 2016). Eğitim paradigmasına başka bir boyut getiren endüstrideki bu değişimler eğitim 1.0 (geleneksel öğrenme), eğitim 2.0 (bilgi sağlayıcı olarak öğretmenle ve pasif alıcı olarak öğrenciyle eğitimin toplulaştırılması), eğitim 3.0 (erişim ve eşitlik) ve eğitim 4.0' a (yüksek hızda internet, mobil teknoloji, sosyal medya platformları vb. kolaylaştırıcı, her yerde her zaman kişiselleştirilmiş öğrenme ve öğretmenlerin kolaylaştırıcılara ve rehberlere olan rolünün değiştirilmesi) neden olmuştur. 4.0 eğitim, otuz yıl aşkın bir süredir iş dünyasında var olan bir süreçtir. 21. yy teknolojik gelişmeler gözlemlendiğinde güncelliğini yitiren teknolojik yatırımların özel sektörde ve kamuda zaman ve kaynak israfına neden olduğunu yalnız teknolojiyi kullanan değil aynı zamanda da teknolojiyi üretebilen bireylerin iş gücü piyasasına kazandırılmasının eğitim hizmetinin temel amaçlarından biri olduğunu görülecektir. Yaşadığımız çağdaki teknolojinin bu denli dinamikliği eğitim hizmetlerinden sadece bugün yararlanabilen bireylerden ziyade bu

---

¹ Gölpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, karakaya.1992@hotmail.comç

² Anadolu Üniversitesi, elif2eroglu@gmail.com.

³ Şeyh Edebalı Üniversitesi, elif2eroglu@gmail.com.

sürekli gelişen yapıyı yaşamımıza hemen entegre edebilecek kazanımlara ihtiyacımız olduğunu da göstermektedir. Sanayi 4.0'ın eğitim camiasına kazandırdığı dokuz temel kriteri bulunmaktadır. Bunlar: uzaktan eğitim, kişiselleştirilmiş öğrenme, proje bazlı öğrenme, seçim özgürlüğü, saha tecrübesi, veri yorumlama, sınav yerine performans ölçme, öğrenci sahipliği ve rehber öğretmendir. Bu çalışmada sanayi 4.0'ın eğitim camiasına kazandırdığı dokuz temel kriter ve sanayi 4.0'ın eğitim hizmetlerine kazandırdığı teknolojik hareketlerden bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim 1.0, Eğitim 2.0, Eğitim 3.0, Eğitim 4.0, Mesleki Eğitim

Change and Transformation in Educational Services in the Context of Education 4.0

Abstract

The undeniable reality of a digital society in which the lifestyles are changed and learned as a necessity of the century has made it necessary for management to reconsider educational services that are capable of responding to the changing behavior of students. In the dynamic and fast-changing world, the transformation from agricultural to industrial society in the era of information technology 4.0 is becoming more progressive in innovation. For this reason, it is vital that young people involved in educational services adapt to changes in order to compete. Education must be able to provide the skills and abilities necessary to respond to current social changes (Puncreobutr, 2016). These changes in the industry bring another dimension to the educational paradigm: education 1.0 (traditional learning), education 2.0 (aggregating education with the teacher as the information provider and the student as the passive recipient), education 3.0 (access and equality), and It has led to education 4.0 (High-speed internet, mobile technology, social media platforms and so on. Facilitators everywhere, always personalized learning and changing the role of facilitators and guides for teachers). Education 4.0 is a process that has existed in the business world for over thirty years. When the 21st century technological developments are observed, it will be seen that the technological investments, which are outdated, cause waste of time and resources in the private sector and public sector, and that bringing the individuals who can use the technology in the labor market is one of the main objectives of the

education service. Such dynamics of the technology in our age shows that we need the gains that can be integrated to this continuously developing structure in our lives rather than just the individuals who can benefit from education services today. Industry 4.0 has nine basic criteria for the education community. These include: distance education, personalized learning, project-based learning, freedom of choice, field experience, data interpretation, performance assessment rather than exams, student ownership and guidance counselor. In this study, the nine basic criteria that industry 4.0 brings to the education community and the technological revolutions brought by industry 4.0 to education services will be mentioned.

Keywords: Education 1.0, Education 2.0, Education 3.0, Education 4.0, Vocational Education

Mesleki ve Teknik Eğitim Hizmetlerinde Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi

**Teacher Özlem Karakaya¹-Assoc. Prof. Dr. Elif Eroğlu Hall²
Dr. Nurdan Sevim³**

Özet

Bu çalışmada, “Mesleki Ve Teknik Eğitim Hizmetlerinde Hizmet Kalitesinin İyileştirilmesi” başlıklı bir araştırma yapılmıştır. Literatür kısmının alan yazınında, ilk olarak ortaöğretimde mesleki ve teknik eğitim hizmetleri ardından mesleki ve teknik eğitim hizmetleri pazarlaması ve mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinde teknoloji son olarak da mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinde kalite konusu yer almıştır. Türk Eğitim Sisteminin içinde ortaöğretimde mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinin şuan ki ve gelecekteki konumu teknolojik açıdan değerlendirilmiştir. Mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinde algılanan kalite, eğitim hizmeti alan öğrencilerin mesleki eğitimden beklentileri ile mesleki eğitim hizmeti algılamaları arasındaki farka dayanan SERVQUAL modelinin hizmet kalitesi boyutları ile ölçülmüştür. Araştırmada güvenilirlik analizi, faktör analizi ve t testi kullanılmıştır. Bilecik/Merkezde eğitim hizmeti veren dört farklı meslek lisesi öğrencileri tarafından cevaplandırılmış 410 anket elde edilmiştir. Bu çalışmada temel amaç mesleki ve teknik eğitim alan öğrencilerin algıladıkları hizmet kalitesini belirlemek ve algılanan hizmet kalitesinin mesleki eğitim hizmeti memnuniyeti ile ilişkisini tespit etmektir. Çalışma sonucunda beklenen ve algılanan mesleki ve teknik eğitim hizmeti arasında fark olduğu ile mesleki ve teknik eğitim hizmet kalitesi ile mesleki eğitim hizmeti memnuniyeti arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu ve mesleki teknik eğitimi tercih nedenlerin başında akademik başarı ve aile yönlendirmesi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Pazarlaması, Mesleki ve Teknik Eğitim, Eğitim Hizmetlerinde Kalite, Endüstri 4.0, Teknoloji.

---

¹ Gölpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, karakaya.1992@hotmail.comç

² Anadolu Üniversitesi, elif2eroglu@gmail.com.

³ Şeyh Edebalı Üniversitesi, elif2eroglu@gmail.com.

Improving Service Quality in Vocational and Technical Education Services

Abstract

Improving service quality in vocational and technical education services entitled research was conducted in this study. In the literature review section of the thesis, the following have taken a place, firstly, the vocational and technical education services in secondary education, the vocational and technical education services marketing and technology and then finally the subject of quality in the vocational and technical education services. Within the Turkish Education System, technologically the current and future position of vocational and technical education services in secondary education has been evaluated. The perceived quality in vocational and technical education services is measured by the service quality dimensions of the SERVQUAL model, which is based on the difference between the expectations of technical educational services and the expectations of the students from the technical education receiving education services. Reliability analysis, factor analysis and t test were used in the study. 410 questionnaires answered by the students of four different technical high schools in Bilecik/Center were obtained. The main purpose of this study is to determine the perceived service quality of the students receiving professional and technical education and to determine the relationship between perceived service quality and satisfaction of technical education service. As a result of the study, it is determined that there is a difference between expected and perceived professional and technical education services and there is a positive relationship between professional and technical education services quality and satisfaction of professional education service and it is determined that academic achievement and family guidance were the leading reasons for choosing professional technical education.

Keywords: Education Marketing, Professional and Technical Education, Quality in Education Services, Industry 4.0, Technology.

Ifrs Adaptasyonunun Türkiye'deki Muhafazakâr Muhasebe Üzerine Etkileri

Inst. Dr Ömer Faruk Büyükkurt¹

Özet

Muhafazakâr muhasebe gelir kalitesinin özelliklerinden biridir. Bu açıdan bakıldığında, muhafazakâr muhasebe alanında sağlanacak her yeni analiz gelir kalitesini anlamaya da yeni bir ışık tutacaktır. Bu sebeple, Türkiye'deki borsaya kote olmamış finansal olmayan firmaların muhafazakâr muhasebe analizi 1990-2014 yılları arası için yapılmıştır. Türkiye, diğer AB ülkeleri ile beraber 2005 yılında IFRS'i sistemine adapte ettiği için, Türkiye'deki muhafazakâr muhasebe uygulamalarının IFRS adaptasyonu ile ilişkisini incelemek araştırmacılara gelir kalitesinin bölgesel farklılıklarını anlamak için de bir fırsat sunacaktır. Bundan dolayı, 2005 yılında diğer AB ülkeleri ile beraber gerçekleşen IFRS adaptasyonunun Türkiye'deki borsaya kote finansal olmayan firmaların muhafazakâr muhasebe alışkanlıkları üzerine etkisi de bu çalışmada incelenmiştir. Ekstrem ve kayıp veriler temizlendikten sonra araştırmanın ana kütlesi 2.213 firma yılı gözlemi olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmada sabit etki modeli ve Fama-MacBeth'in (1973) yıllık enlemesine veri analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın neticelerinin güvenilirliğini arttırmak için 3 farklı ekonometrik model kullanılmıştır. Bunların ilki literatürde de en popüler metod olan Basu Model (1997), ikincisi Ball & Shivakumar Model (2005) ve üçüncüsü Khan & Watts (2009)'dur. Firma bazındaki farklılıkların etkisini elemine etmek için, firma büyüklüğü, kaldıraç oranları ve MTB oranları kontrol değişkenler olarak analize eklenmiştir. Çalışma neticesi olarak, beklentileri karşılar şekilde, Türkiye'deki borsaya kote olmuş finansal olmayan firmaların 1990-2014 yılları boyunca muhafazakâr muhasebe politikaları uyguladığı saptanmıştır. Ancak çalışanın kapsadığı süre IFRS adaptasyonu öncesi ve sonrası olarak bölündüğünde ise, söz konusu firmaların IFRS adaptasyonundan önce muhafazakar muhasebe uygulamadığı ancak adaptasyondan sonraki period boyunca ise istatistiki olarak

---

¹ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, faruk.buyukkurt@erzincan.edu.tr.

anlamalı ölçüde muhafazakar muhasebe uygulamalarına yöneldiği görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında IFRS adaptasyonu ile birlikte Türkiye'de gelir kalitesinin yükseldiği sonucuna varılabilir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Kalitesi, Muhafazakâr Muhasebe, Ifrs Adaptasyonu

The Impact of Ifrs Adoption On Accounting Conservatism in Turkey

Abstract

Accounting conservatism is considered as one of the key features of earnings quality. From this perspective any additional scrutinization on accounting conservatism would shed a light upon the understanding of earnings quality. Thus, I have analyzed the conservative accounting tendencies of Turkish non-financial listed firms for the period spans from 1990-2014. Connecting IFRS adoption with accounting conservatism in Turkey will provide an opportunity to the researchers to understand regional differences regarding earnings quality, since IFRS is simultaneously adopted by Turkey and EU countries. Thus, I also investigated the impact of IFRS adoption, which occurred on 2005 together with EU, on the conservative behaviours of Turkish non-financial listed firms. After cleaning the missing data and outliers, my sample size is composed of 2,213 firm-years of observation. I used panel data and Fama-MacBeth annual-cross sectional analysis in my study. In order to provide robust results, I employed three different econometric models. The first and the most popular one in the literature is Basu's accounting conservatism model, which is also known as Basu Model (1997). The second model I employed in this work is Ball & Shivakumar's Model (2005) and the last model run in this study is Khan & Watts Model (2009). To control firm-specific factors on accounting conservatism, firm-size, leverage ratio and MTBV are added into analysis as control variables. Live up to expectations I have found in my study that Turkish listed firms are conservative throughout the whole period. However, once the sample size is split as before and after IFRS adoption, it is found that Turkish listed non-financial firms were not conservative regarding their accounting practices before IFRS adoption and after the adoption of IFRS they become significantly conservative in terms of their accounting

behaviours. This indicates that after the adoption of IFRS, earnings quality has increased in Turkey.

Keywords: Earnings Quality, Accounting Conservatism, Ifrs Adoption.

Türkiye’de Katılım Bankacılığı

Prof. Dr. Cuma Çataloluk¹

Özet

Dünya’da ve Türkiye’de mevcut cari bankacılık sisteminin yanı sıra, bir alternatif bankacılık sistemi olan “Katılım Bankacılığı”da mali sektörde varlığını sürdürmektedir. Önde gelen uluslararası mali piyasalarda kapitalist dünya ekonomik sisteminin gereği olan, kapitalist finans anlayışına sahip bankacılık işletme anlayışı hüküm sürmektedir. Bu kapitalist liberal anlayışa dayalı uluslararası mali piyasalarda para bir meta gibi işlem görmektedir. Bilindiği gibi tüm mal ve hizmetlerin yer aldığı piyasalarda, alıcı ve satıcılar kendi aralarında karşılıklı anlaşarak, piyasa fiyatından işlem yaparlar, aynı durum fon arz edenler ve fon talep edenlerin bulunduğu mali piyasalarda da gerçekleşmektedir. Mali sektördeki paranın bu piyasa fiyatına faiz denmektedir. Parayı alınıp satılması gereken bir emtia gibi gören mevcut mali anlayışa karşı, paranın yalnızca bilindik fonksiyonlarını yerine getirmesi gerektiğini savunan ve buna atıf yapan bir başka iktisadi anlayış ve bunun gerçekleşmesini sağlayabilecek bir mali sistem olarak” Katılım Bankacılığı” ortaya çıkmıştır. Alternatif bankacılık olarak “Katılım Bankacılığı”nın dünyanın değişik yerlerinde ortaya çıkmasında birçok faktör söz konusudur. Bunlar dini, ekonomik ve kültürel faktörlerdir. Alternatif bankacılık olarak katılım bankacılığı söz konusu edildiğinde en öncelikle akla gelen yer İslâm dünyasıdır. Bu dünyanın bilindiği gibi dini hassasiyeti yüksek olan kesimleri faiz kavramına karşıdır. Katılım Bankacılığı; İslam dünyasında dini etkiye bağlı olarak dünyada hâkim cari bankacılık sisteminden ve faiz kavramından uzak durmak isteyen önemli bir kesimine yönelik olarak, gerek bu dünyanın içinden ve gerekse bu dünyanın dışından, İslâmî duyarlılıkları yüksek kesimlerin son dönemlerde artış eğilimi gösteren fon arz ve talebini karşılamak üzere ortaya çıkmış ve kurulmuşlardır. Katılım bankacılığı dünyadaki gelişmelere paralel ülkemizde de 2000’li yıllardan sonra önemli mesafe kat etmiştir. Bizde de dini hassasiyeti nedeniyle faiz sistemini baz alan işlemlerin

---

¹ Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, cuma.cataloluk@gop.edu.tr.

dışında kalmak isteyen önemli bir kesimin olduğu bilinmektedir. Bu kesimin elinde bulunan fonların değerlendirilmesi ve ekonomiye kazandırılması maksadıyla, ülke ekonomi politikasını yönetenlerinde konuya gerekli önemi vererek destekledikleri görülmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de mali sektörde yer alan Katılım Bankacılığı analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Alternatif Bankacılık, Mali Piyasa

Participation Banking in Turkey

Abstract

In addition to the existing current banking system in the world and Turkey, an alternative banking system "Participation Banking" continues its presence in the financial sector. In the leading international financial markets, the concept of banking business with capitalist finance understanding prevails, which is a requirement of the capitalist world economic system. In international financial markets based on this capitalist liberal understanding, money is traded as a commodity. As it is known, in the markets where all goods and services take place, buyers and sellers deal with each other and make transactions at market price. The same situation occurs in the financial markets where the fund suppliers and the fund demanders meet. Against the current financial understanding, which sees money as a commodity that needs to be bought and sold, Participation Banking "has emerged as another economic approach that supports and refers to the fact that money should only fulfill its known functions and a financial system that can make it happen. There are many factors in the emergence of "Participation Banking as alternative banking in different parts of the world. These are religious, economic and cultural factors. When it comes to participation banking as an alternative banking, the Islamic world is the first place that comes to mind. As it is known, the religiously sensitive segments of this world are against the concept of interest. Participation Banking; Due to the religious influence in the Islamic world, it has emerged to meet the increasing demand and supply of funds of the highly sensitive sectors of the world, both within and outside this world, for an important segment that wants to stay away from the prevailing current banking system and interest concept in

the world established. In this study are analyzed Located Participation Banking in the financial sector in Turkey.

Keywords: Participation Banking, Banking, Financial Market.

6. Sınıf Öğrencilerinin Ondalık Gösterim Konusundaki Kavramsal ve İşlemsel Bilgilerinin Strateji Tercihlerine Etkisi

Ma. Meltem Aydın Ersoy¹-Assoc. Prof. Dr. Burçin Gökkurt Özdemir²

Özet

Bu araştırmanın amacı, altıncı sınıf öğrencilerinin ondalık gösterim konusundaki kavramsal ve işlemsel bilgilerinin, ondalık gösterim konusunda işlem yaparken, tercih ettikleri stratejileri nasıl etkilediğini belirlemektir. Araştırma, Bartın ili merkez ilçesinde bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 6 öğrenci ile yürütülmüştür. Nitel yaklaşıma dayalı olan bu çalışmada, durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak, öğrencilere kavramsal ve işlemsel bilgi testi uygulanmıştır. Bu kapsamda, kavramsal ve işlemsel bilgi testi 78 öğrenciye uygulanmış ve testlere verdikleri cevaplara göre altı öğrenci seçilmiştir. Ondalık gösterim konusunda kavramsal-işlemsel bilgi düzeyinde iyi; kavramsal- işlemsel bilgi düzeyinde orta ve kavramsal-işlemsel bilgi düzeyinde kötü olan ikişer öğrenci çalışmaya katılmıştır. Ayrıca öğrencilerin matematik dersindeki başarı düzeyleri, görüşlerini rahatlıkla açıklayabilmeleri ve istekli olmaları göz önünde bulundurulmuştur. Uygulanan testler ve yapılan görüşmeler ile öğrencilerin kullandıkları stratejiler belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 30-35 dakika sürmüştür. Araştırmanın güvenilirliği için görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, kavramsal bilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin kendi tahmin stratejilerini geliştirebildikleri tespit edilmiştir. Bu stratejiyi kullanan öğrencilerin, ondalık gösterimi verilen sayıların büyüklüklerini kavradıkları görülmüştür. Kavramsal bilgi düzeyi düşük olan öğrencilerin algoritmik bilgiyi uyguladıkları ve işlemlerin sonuçlarını sorgulamadan kabul ettikleri görülmüştür. Araştırmanın sonunda ondalık gösterimlerin

---

¹ Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, meltem_aydin74@hotmail.com.

² (Doç. Dr.); Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Bartın-Türkiye, bgokkurt@bartin.edu.tr.

büyükliğini belirlemenin tahmin yapmada etkili olduğu ve tahmin stratejisi geliştiren öğrencilerin yaptıkları işlemlerin sonuçlarının doğruluğunu kontrol edip sorguladıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İşlemsel Bilgi, Kavramsal Bilgi, Ondalık Gösterim, Strateji.

Fen Bilgisi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Çevre Tutum Düzeyleri

**Teacher Gökçe İrem Kızılkaya¹-Asst. Prof. Dr. Elif Çil²
Assoc. Prof. Dr. Sevda Türkiş³**

Özet

Çevre-insan ilişkisi insanlığın varoluşu kadar eskidir. Çevreye yapılan her türlü olumlu –olumsuz ve istemli-istemli tüm etkileşimler insanların yaşamını etkilemektedir. Çevrenin sürdürülebilir olabilmesi için, bireylerin çok küçük yaşlarda çevre bilinci ile yetiştirilmesi önemlidir. Bu nedenle çevre eğitiminin öncelikli hedef kitlesi gelecek nesilleri yetiştirecek olan öğretmenlerdir. Bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmen ve öğretmen adaylarının sürdürülebilir çevre tutum düzeylerinin belirlenmesidir. Kesitsel tarama modeli ile gerçekleştirilen bu çalışma, 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde Kuzey Anadolu’da bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenimine devam eden fen bilgisi öğretmen adayları ve yine aynı bölgede görev yapmakta olan fen bilgisi öğretmenleri olmak üzere toplam 70 kişiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak Yıldız (2011) tarafından geliştirilen, beşli likert tipinde, 27 tutum ifadesinden oluşan ve 0.91 güvenirlik katsayısına sahip olan “Sürdürülebilir Çevre Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tutum Ölçeği, Fen Bilimleri, Sürdürülebilir Çevre

Preservice and Inservice Science Teachers' Sustainable Environmental Attitude Levels

Abstract

The environment-human relationship is as old as the existence of humanity. All positive - negative and voluntary - involuntary

---

¹ Ordu Üniversitesi, gokceirem.kizilkaya@gmail.com.

² Ordu Üniversitesi, elifcil@odu.edu.tr.

³ Ordu Üniversitesi, sevdaturkis@odu.edu.tr.

interactions with the environment affect people's lives. For the environment to be sustainable, it is important to raise individuals with environmental awareness at a very young age. Therefore, the primary target group of environmental education is the teachers who will train future generations. This study aims to determine the sustainable environmental attitude levels of science teachers and preservice science teachers. This cross-sectional study was conducted in the fall semester of the 2019-2020 academic year by 70 people. As a data collection tool, “Sustainable Environmental Attitude Scale” is developed by Yildiz (2011), consisting of five Likert types, 27 attitude expressions and having 0.91 reliability coefficient was used. SPSS 21.0 package program was used in the analysis of the obtained data.

Keywords: Attitude Scale, Science, Sustainable Environment

Fen Öğretiminde Öğrenen Merkezli Sınıf Ortamının Oluşturulmasında Paydaşlar: Öğretmen ve Öğrenciler

Dr. Özkan Yılmaz¹- Ma. Büşra Çınar²

Özet

Öğrenmenin yapılması belirli bir zaman ve belirli bir mekânda gerçekleştirildiği düşünüldüğünde uygun öğrenme ve öğretimin planlanması gerekmektedir. Bu açıdan öğretmen ve öğrencilerin planlamayı birlikte yapmaları, öğretmenin konumunda olan öğretmen ve bilgileri yapılandıracak olan öğrencilerin planlamayı birlikte yapmaları önemli bir konudur. Bu çalışmada, fen öğretiminde öğrenen merkezli sınıfların oluşturulmasında planlama ve karar alma sürecinde öğretmen ve öğrencilerin nasıl etkili oldukları araştırılmıştır. Araştırmanın yöntemi betimsel nitelikte tarama modeliyle yapılmıştır. Çalışma, Malatya ilinde 2 özel ve 2 devlet okulunda toplam 169 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Olasılıklı örneklem yöntemlerinden basit tesadüfi örnekleme çeşidi kullanılmıştır. Çalışmada, maddeleri önceden belirlenmiş bir anket kullanılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel istatistikî yöntemler (yüzde ve frekans) kullanılarak çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda, karar alma aşamasında öğretmenlerin oldukça baskın olduğu öğrencilerin bu süreçte görüşlerine çok az yer verildiği ortaya çıkmıştır. Durum Devlet ve özel okullar bazında incelendiğinde ise, devlet okullarında karar alma süreçlerinde öğrencilerin daha etkin oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenen Merkezli Sınıf Ortamı, Fen Öğretimi, Karar Alma Süreci, İlköğretim.

---

¹ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ozkanchip@gmail.com.

² Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, busracinar44@hotmail.com.

Fizyoloji Deneyleri Kapsamında Alternatif Bir Değerlendirme Yöntemi: Tga Çalışma Yaprakları

**Ma. Tuğçe Güleşir¹-Ma. Kübra Aydemir²-Ma. Sergüzel Kuş³
Dr. Nurcan Uzel⁴-Prof. Dr. Ali Gül⁵**

Özet

Laboratuvar uygulamalarında yaparak-yaşayarak öğrenme etkinlikleri, bilgilerin kalıcılığına en çok etki eden yöntemlerden biridir. Yapararak-yaşayarak öğrenme yöntemlerinden biri olan Tahmin-Gözlem-Açıklama yöntemi, öğrencilerin, hazırlanan etkinlikte geçen olayın sonuçlarını nedenleriyle birlikte tahmin etmelerini, olayı gözlemlmelerini ve tahminleri ile gözlemleri arasındaki çelişkileri gidermeye yönelik açıklama yapmalarını gerektirmektedir. Bu çalışmada, genel fizyoloji konuları kapsamında yer alan bazı deneyler Tahmin-Gözlem-Açıklama (TGA) stratejisi ile yürütülmüş ve bu stratejinin her aşamasında biyoloji öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerileri incelenmiştir. Çalışma, 2 haftalık süreçte fizyoloji konularına ilişkin TGA yöntemiyle oluşturulan 6 deneyin uygulanmasını kapsamaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve uzman görüşleri alınarak son hali oluşturulmuş “TGA çalışma yaprakları” kullanılarak toplanmış ve Kozcu-Çakır, Güven ve Özdemir (2017) tarafından hazırlanan dereceli puanlama anahtarı (Rubrik) kullanılarak analiz edilmiştir. Tahmin ve gözlem aşamalarında uygulama süresinde öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerilerinde değişiklik tespit edilememiştir. Açıklama aşamasında ise 1. haftada uygulanan deneylerden 2 puan alan öğretmen adaylarının toplam frekansının 9, 2. haftadaki deneylerden 2 puan alanların toplam frekansının ise 17 olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçları, fizyoloji konuları kapsamında TGA yöntemine dayalı çalışma yapraklarının kullanılmasının, öğretmen adaylarının “açıklama-bilimsel süreç becerilerini” geliştirdiğini göstermiştir. Ayrıca TGA çalışma

¹ Gazi Üniversitesi, tugce.gulesir@windowslive.com.

² Gazi Üniversitesi, kbrsnmaydemir@gmail.com.

³ Gazi Üniversitesi, serguzelkus@gmail.com.

⁴ Gazi Üniversitesi, nrcnuzel@gmail.com.

⁵ Gazi Üniversitesi, aligul0211@gmail.com.

yaprakları, öğretmen adaylarının “plazmoliz ve deplazmoliz”, “madde geçişleri” ve “fotosentez” konularındaki mevcut kavram yanlışlarının tespit edilmesi ve giderilmesine katkı sağlamıştır. Dolayısıyla TGA yönteminin alternatif bir değerlendirme yöntemi olarak kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Fizyoloji Deneyleri, Tahmin-Gözlem-Açıklama, Bilimsel Süreç Becerisi, Laboratuvar Uygulamaları.

**Öğretmen Adaylarının Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı
Düzeylerinin Karşılaştırılması**

**Ma. Tuğçe Güleşir¹-Ma. Kübra Aydemir²-Ma. Sena Türkoğlu³
Ma. Zehra Aksungur⁴-Dr. Nurcan Uzel⁵- Prof. Dr. Ali Gül⁶**

Özet

Biyoçeşitlilik, canlı organizmaların çeşitliliği olarak ifade edilmektedir. Biyoçeşitliliğin korunması için toplumun bilinçlendirilmesi ve farkındalıklarının artırılması gerekmektedir. Öğretmenler verdikleri eğitim ile bilinçli ve farkındalık sahibi nesiller yetiştirebilirler. Bu nedenle araştırmada, farklı bölümlerde eğitim gören öğretmen adaylarının “Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı” düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Ankara’da bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde sayısal (fen bilgisi, fizik, kimya, biyoloji, ilköğretim matematik), sözel (coğrafya, felsefe, sosyal bilgiler, tarih, edebiyat, Türkçe) ve yabancı dil (Almanca, Fransızca, İngilizce) bölümlerinde 3. sınıf düzeyinde öğrenim gören 242 öğretmen adayının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada veriler, Gürbüz, Derman ve Çakmak (2013) tarafından geliştirilen “Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Bu çalışmada ölçeğin geneli için Cronbach Alpha değeri 0,87 olarak tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler, cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre çift faktörlü ANOVA ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, öğrenim görülen bölümlerin biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi üzerinde cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği saptanmıştır ($F(2,236)=2,15$; $p>,05$). Bu durum cinsiyet ve bölüm değişkenlerinin etkileşiminde anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir. Bölüm değişkeninden bağımsız olarak kız ve erkek öğrencilerin biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyleri arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

¹ Gazi Üniversitesi, tugce.gulesir@windowslive.com.

² Gazi Üniversitesi, kbrsnmaydemir@gmail.com.

³ Gazi Üniversitesi, sena.turkoglu.1998@gmail.com.

⁴ Gazi Üniversitesi, zaksngr@gmail.com.

⁵ Gazi Üniversitesi, nrcnuzel@gmail.com.

⁶ Gazi Üniversitesi, aligul0211@gmail.com.

($F(1,236)=,90$; $p>,05$; $\eta^2=,00$). Sayısal, sözel ve eşit ağırlık bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin cinsiyetten bağımsız olarak ölçekten aldıkları puanlar arasında ise anlamlı bir fark bulunmuştur ($F(2,236)=3,82$; $p<,05$; $\eta^2=,31$). Biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyindeki değişkenliğin %31'i öğrenim görülen bölümdeki farklılık tarafından açıklanmaktadır. Cohen (1988)'e göre öğrenim görülen bölümün biyoçeşitlilik okuryazarlığı üzerindeki etkisi orta etki olarak kabul edilmektedir. Yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre sayısal bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi ortalaması ($X_{say}=70,93$, $s=96$), sözel bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi ortalamasından ($X_{söz}=69,14$, $s=98$) anlamlı derecede yüksektir. Ayrıca Scheffe testi sonuçlarına göre yabancı dil bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi ortalaması ($X_{ybd}=69,83$, $s=48$) sözel bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi ortalamasından ($X_{söz}=69,14$, $s=98$) anlamlı düzeyde yüksektir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar, cinsiyet ve bölüm değişkenlerinin etkileşiminin biyoçeşitlilik okuryazarlığı düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmazken, cinsiyetten bağımsız olarak bölüm değişkeninin sayısal bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları lehine anlamlı bir farklılık oluşturduğunu göstermektedir. Bu durumun sayısal bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının, çevre içerikli dersleri almalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Sözel ve yabancı dil bölümlerinde ise çevre bilincinin sağlanabilmesi ve bilinçli yeni nesillerin yetiştirilebilmesi için çevre ile ilgili dersler almalarının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı, Öğretmen Adayı, Çevre Eğitimi.

Matematik Öğretmenlerinin Görsel İspat Becerilerinin İncelenmesi

**Inst. Ebru Arslantaş İlter¹-Asst. Prof. Dr. Handan
Demircioğlu²**

Özet

İspat her zaman matematiğin merkezinde yer almıştır. Öğrencilerde ispat becerilerinin geliştirilmesi matematik eğitimcileri tarafında da her zaman savunulmuştur. Öğrencilerin ispat becerisini geliştirmenin yollarından birisi de görselleştirme yapmaktır. “Görselleştirme; zihinden geometri yapma, şekillerin zihinsel görüntülerini oluşturma ve hayalinde görüntüler üzerinde çalışmayı, şekillerin farklı perspektiften nasıl görüleceğini, içermektedir” (Van de Walle, 2014/2010, s. 429). Ancak özellikle son on yılda yeni matematik araştırmalarında ve matematik eğitimi uygulamalarında görsel ispatlara ilgi hızla artmaktadır. Görsel ispatlar tümünden gelimsel adımların şekil, diyagram ve grafiklere dayandırılmış halidir. Bu ise ispatı anlamının resimlerin okunmasıyla mümkün olduğu anlamına gelmektedir. Sözsüz ispatlar söz olmayan, sadece diyagramlara dayalı, belki sayılar, harfler, oklar, noktalar ve birbiriyle ilişkili sembolik ifadeler olan ve yapılandırılması okuyucuya bırakılmış olan ispatlar olarak ifade edilmektedir (Bardelle, 2009). Bu bağlamda bu çalışmanın amacı matematik öğretmenlerinin görsel ispat becerilerini incelemektir. Çalışmada matematik öğretmenlerinin görüşlerine başvurulacağından dolayı nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışma deseni kullanılmıştır. Veriler Pisagor teoreminin iki farklı görsel ispatı ile toplanmıştır. Veriler öğretmenlerin uygun oldukları zaman dilimlerinde bireysel olarak toplanmış ve tüm süreç kameraya kayıt edilmiştir. Verilerin analizi içerik analizi ile yapılmıştır. Elde edilen bulgular matematik öğretmenlerinin çoğunluğunun görsele odaklandıklarını şekli açıklamaya çalıştıklarını Pisagor teoreminin ispatı ile bağdaştırmakta zorlandıklarını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: İspat, Görsel İspat, Matematik Öğretmeni.

---

¹ MEB., ebruarslantas@yahoo.com.

² Cumhuriyet Üniversitesi, handandemircioglu@gmail.com.

Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Etik Tutumları

Dr. Günkut Mesci¹-Asst. Prof. Dr. Eda Erdaş-Kartal²

Özet

Çevreye karşı duyarlı ve pozitif davranışlara sahip bireyler yetiştirmek konusunda en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Alan yazında öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin çevreye yönelik etik tutumlarını araştıran çalışmalar bulunmasına rağmen, formasyon aldıktan sonra birer öğretmen adayı olacak olan formasyon öğrencilerinin çevreye karşı etik tutumlarını araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, bu araştırmada pedagojik formasyon öğrencilerinin çevreye yönelik sahip oldukları etik tutumların belirlenmesi, bu tutumların bazı değişkenler açısından incelenmesi ve öğrencilerin sahip oldukları etik tutumlar arasındaki ilişkinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Araştırma ilişkisel tarama yönteminin kullanıldığı nicel bir çalışmadır. Araştırmaya bir üniversitenin pedagojik formasyon eğitimine dahil olan 175 öğrenci katılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Formu ve Thompson ve Barton (1994) tarafından geliştirilen ve Erten (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çevre Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek ekosentrik, antroposentrik ve antipatik tutumlar olmak üzere üç faktörden ve toplam 27 tutum maddesinden oluşmaktadır. Veriler SPSS 24 Programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin ekosentrik tutum puanlarının diğer boyutlara göre daha yüksek, antipatik tutum puanlarının ise diğer boyutlara göre daha düşük olduğunu ortaya koyulmuştur. Ekosentrik tutum puanlarının kadınlar lehine anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların ekosentrik tutumların öğrenim gördükleri fakülteye göre fen edebiyat grubu lehine anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. 23-27 yaş aralığında olan öğrencilerin antipatik tutumlarının diğer yaş grubundaki öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların, çevreye yönelik etik tutumların öğrenim gördükleri

---

¹ Giresun Üniversitesi, gunkutmesci@gmail.com.

² Kastamonu Üniversitesi, erdaseda@gmail.com.

sınıf düzeyine, büyüdükları yere, ekonomik durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ancak, çevre ile ilgili yayınlara ilgi duyan ve çevresel etkinliklere katılan öğrencilerin ekosentrik tutumlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ekosentrik, antroposentrik ve antipatik tutum puanları arasındaki ilişki incelendiğinde ekosentrik tutumlar ile antroposentrik tutumlar arasında orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Çevre eğitime yönelik hazırlanan dersler kapsamında çevre ile ilgili yayınlardan faydalanılması ve öğrencilerin çevresel etkinliklere katılımlarının sağlanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Çevre Etiği, Çevresel Tutumlar, Pedagojik Formasyon Öğrencileri.

Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre “Maddenin Tanecikli Yapısı Ve Saf Maddeler” Konusuna Yönelik Başarı Testi Geliştirme: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması

Ma. Büşra Özyalçın¹-Asst. Prof. Dr. Filiz Avcı²

Özet: Çalışmanın amacı, 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersi “Maddenin Tanecikli Yapısı ve Saf Maddeler” konusuna yönelik başarı düzeylerini belirlemek amacıyla Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre çoktan seçmeli sorulardan oluşan geçerli ve güvenilir bir başarı testi geliştirme sürecinin betimlenmesidir. Süreçte ilk olarak MEB 2018 öğretim programı incelenmiş ve kazanımlar belirlenmiştir. Ardından alan yazın araştırması yapılarak bu kazanımları ölçmeye yönelik 36 çoktan seçmeli madde içeren madde havuzu oluşturulmuştur. Testin kapsam geçerliğini sağlamak için Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilişsel süreç ve bilgi birikimi boyutlarına göre Belirtke tablosu hazırlanmış ve 4 uzmanın değerlendirmesine sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda soru sayısı 33’e indirilerek taslak test oluşturulmuştur. Taslak testteki soruların öğrenci düzeyine uygunluğunu belirlemek amacıyla sorular 4 öğrenciye okutulmuştur. Madde analizleri için 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminin başlangıcında İstanbul ilinin 4 farklı ilçesinde öğrenim görmekte olan konuları önceden görmüş 348 sekizinci sınıf öğrencisiyle iki ayrı pilot uygulaması yapılmıştır. 198 öğrencinin katıldığı ön pilot uygulaması sonucunda 7 madde testten çıkarılmıştır. Ardından kalan sorularla 150 öğrencinin katıldığı ikinci pilot uygulama sonucunda 6 madde testten çıkarılarak 20 maddelik nihai test oluşturulmuştur. Geliştirilen testin KR-20 güvenirlik katsayısı 0.71, ortalama güçlüğü ise 0.44’tür. Sonuç olarak testin geçerli ve güvenilir olup, fen bilimleri derslerinde ve bu dersin konularıyla ilgili bilimsel çalışmalarda kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Başarı testi, geçerlik ve güvenirlik, Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, maddenin tanecikli yapısı, saf maddeler*

---

¹ İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, busra.ozyalcin@ogr.iu.edu.tr.

² İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Fakültesi, İstanbul, Türkiye filizfen@istanbul.edu.tr.

İçsel Pazarlama Uygulamalarının İş Kazası Geçiren Çalışanlar Tarafından Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. Dr. Neşe Acar¹- Exp. Hüseyin Ilgaz²

Özet

Araştırmanın amacı, iş kazası geçiren çalışanlar tarafından işletmede uygulanan içsel pazarlama faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve demografik değişkenlere göre katılımcıların faaliyetleri algılamalarında farklılık olup olmadığını tespit etmektir. Araştırmanın örneklemini Kayseri Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan ve iş kazası geçiren iş görenler oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan veriler anket metoduyla toplanmış ve hipotezlerin test edilmesi amacıyla t-testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan t-testi sonucunda cinsiyete göre bir farklılık bulunmazken medeni duruma göre bir değişken itibarıyla “Bu işletmede çalışanlarla iletişime önem verilir ve işletmeye yerleştirilir” fark bulunmuştur. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda ise katılımcıların yaş aralıkları ve eğitim durumları itibarı ile işletmenin içsel pazarlama faaliyetlerini değerlendirme düzeylerinde anlamlı bir farklılık söz konusu değilken gelir durumları itibarı ile bir ifade de “Bu işletme çalışanlarının bilgi ve becerilerini geliştirmeyi yatırım olarak görür” anlamlı bir farklılık görülmüştür. Katılımcıların sektörde çalışma süreleri itibarıyla de “Bu işletme çalışanlarına inanabilecekleri bir vizyon sunar” ve “Bu işletmede çalışanlar işlerini yapmaları için uygun şekilde yetiştirilirler” iki ifadenin değerlendirilmesinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak işletmelere içsel pazarlama faaliyetlerine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İçsel Pazarlama, İş Kazası, İşletme, İş Güvenliği

---

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, neseacar@nevsehir.edu.tr.

² Sosyal Güvenlik Kurumu, hilgaz@sgk.gov.tr.

Evaluation of Internal Marketing Activities by Employee Who Work Accident

Abstract

The aim of the research is to evaluate the internal marketing activities implemented in business by the employees who have experienced work accidents and to determine whether there is a difference in the participants' perception of activities according to demographic variables. The sample of the study consists of those who work in Kayseri Organized Industrial Zone and employees who have had work accidents. The data used in the study were collected by questionnaire method and t-test and one-way analysis of variance were performed in order to test hypotheses. As a result of t-test, there was no difference in terms of gender, but there was a difference "Emphasis is placed on communication with employees in this business and put into business " in terms of marital status. As a result of the one-way analysis of variance, there was no significant difference in the level of evaluation of the internal marketing activities of the enterprise in terms of age ranges and educational status, while a significant difference "This business sees the development of employees' knowledge and skills as an investment" was observed in terms of income status. This business sees the development of employees' knowledge and skills as an investment In terms of working time of the participants in the sector "This company provides employees with a vision they can believe in" and "Employees in this business are appropriately trained to do their jobs" there were differences in the evaluation of the two statements. Based on the results of the research, suggestions were made for the internal marketing activities.

Keywords: Internal Marketing, Work Accident, Business, Work Safety.

Türkiye’de Ergenlere Yönelik Yayımlanan Ölçeklerin Ölçek Geliştirme Aşamalarının İncelenmesi

Ma. Güneş Olgun¹-Inst. Dr. Betül Alath²

Özet

Özet Bu araştırmada 2004-2019 yılları arasında Türkiye’de yayımlanmış olan ergenlere yönelik psikolojik testlerin, ölçek geliştirme adımları bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamına psikolojik danışmanlık ve rehberlik, eğitim bilimleri, psikoloji, klinik psikoloji, psikiyatri ve hemşirelik alanında geliştirilmiş ölçeklerin tümü dâhil edilmiştir. Araştırma tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Ölçek geliştirme çalışmalarının incelenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İlgili makale ve tezlerin incelenmesinde ölçek geliştirme sürecinde izlenen adımlar incelenerek oluşturulan “Ölçek Geliştirme Süreci Kontrol Formu” kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre son 15yılıda Türkiye’de ergenlere yönelik psikolojik testlerin geliştirildiği toplam 30 ölçek geliştirme çalışması bulunmaktadır. Geliştirilen 30 ölçeğin 6’sı (% 20) tez, 24’ü (% 80) ise makale çalışmasıdır. Geliştirilen ölçek maddelerine makalelerde yer verilip verilmemesine bakıldığında çalışmaların % 63’ünde ne ölçeklere ne de ölçek maddelerine yer verilmediği görülmüştür. Aynı zamanda çalışmalarda yer alan olumsuz maddelere ilişkin ölçeklerin % 76’sında, kontrol maddelerine ilişkin ise % 90’ında herhangi bir bilgi verilmediği rapor edilmiştir. Geliştirilen ölçeklerin cevap kategorisi sayılarının dağılımına bakıldığında; geliştirilen ölçeklerin % 63.3’ünde 5 cevap kategorisine sahip olduğu görülmektedir. Makalelerin tümünde ölçülen yapının kuramsal temelleri ve ölçme aracının amacı belirtilmektedir. Çalışmada, elde edilen bulgular doğrultusunda ölçek geliştirme çalışmalarının % 46.66’sında güvenilirliğin kestirilmesi amacıyla Cronbach Alpha yönteminin tek başına kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ölçek geliştirme çalışmalarının % 40’ında ise yapı geçerliği belirleme yöntemlerinden Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizlerinin (DFA)

¹ MEB., Halil Rıfat Paşa Ortaokulu, kartepergunes@gmail.com.

² Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, betul.alatli@gop.edu.tr.

birlikte kullanıldığı görülmektedir. Elde edilen bu sonuçlara göre makalelerin tümünde dikkate alınan ölçek geliştirme aşamalarında bir birlikteliğin olmadığı, sadece birkaç aşamada benzer yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir. Bu yüzden yapılacak ölçek geliştirme çalışmalarında ölçek geliştirme aşamalarına dikkat edilmeli ve bu aşamaların yerine getirilmesi sağlanmalıdır. Anahtar Kelimeler: Ölçek geliştirme, Ergenlik, Psikolojik testler Kaynakça Erkuş, A. (2007). Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında karşılaşılan sorunlar. Türk Psikoloji Bülteni, 13(40)17. Şahin, M. ve Öztürk, N.(2018) Eğitim Alanında Ölçek Geliştirme Süreci: Bir İçerik Analizi Çalışması. Kastamonu Eğitim Dergisi:26:1.

Anahtar Kelimeler: Ölçek Geliştirme, Ergenlik, Psikolojik Testler.

Yusuf Akçura

Asst. Prof. Dr. Yusuf Ziya Bölükbaşı¹

Özet

Yusuf Akçura, Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde Türk milliyetçiliğinin kurucu aktörlerinden biridir. Rusya'da doğan Akçura, küçük yaşlarda İstanbul'a gelmiş ve burada bir süre eğitim gördükten sonra Paris'e giderek eğitimini orada tamamlamıştır. Paris'te Jöntürklerle irtibat kuran Akçura, daha sonra tekrar İstanbul'a dönmüştür. Akçura, Osmanlı İmparatorluğuna Türkçü akımı taşıyan en önemli Rusya kökenli Türkçülerden biri olarak görülmektedir. Onun yazmış olduğu "Üç Tarzı Siyaset" eseri, Türkçülüğü siyasal bir seçenek olarak ileri süren ilk eser olma hüviyetindedir. Osmanlılık ve İslamcılıkla birlikte Türkçülüğü ele alan Akçura, yıkılmakta olan Osmanlı İmparatorluğu için en iyi seçeneğin Türkçülük olduğunu ileri sürmüştür. Onun için Türkçülük, Osmanlı İmparatorluğu önderliğinde bütün Türkleri birleştirecek bir siyasi gayedir. Ancak I. Dünya Savaşından sonra Akçura'nın fikirleri değişmiş, Türk birliğini emperyalist bir siyaset tarzı olduğunu ileri sürmüştür. Bunun karşısında ise kendisini Demokratik Türkçü olduğunu belirtmiştir. Demokratik Türkçülük, batılılaşma ve kalkınmaya ilişkin bir düşüncedir. Bu fikri yüzünden Akçura, Türk milliyetçileri arasında ötekileştirilmiş ve unutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akçura, Türkçülük, Üç Tarzı Siyaset

Yusuf Akçura

Abstract

Yusuf Akçura was one of the founding actors of Turkish nationalism in the last period of the Ottoman Empire. He was born in Russia and came to Istanbul at a young age and after studying there, he went to Paris and completed his education there. Akçura made contact with the Young Turks in Paris and later returned to Istanbul. Akçura is considered to be one of the most important Russian-origin Turks

---

¹ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, yusuf.bolukbasi@bilecik.edu.tr.

carrying the Turkist movement to the Ottoman Empire. His "Three Styles of Politics" was the first to propose Turkism as a political option. Akçura, which deals with Turkism along with Ottomanism and Islamism, has suggested that Turkism is the best option for the collapsing Ottoman Empire. For this reason, Turkism is a political goal that will unite all Turks under the leadership of the Ottoman Empire. However, after World War I, Akçura's ideas changed and he claimed that Turkish unity was an imperialist political style. On the other hand, he stated that he was a Democratic Turkist. Democratic Turkism is an idea of westernization and development. Because of this idea, Akçura was marginalized and forgotten among Turkish nationalists.

Keywords: Akçura, Turkism, Three Styles of Politics.

İsrail Dış Politikasının Etno-Dinsel Temelleri

Asst. Prof. Dr. Yusuf Ziya Bölükbaşı¹

Özet

Soğuk Savaş sonrası Uluslararası İlişkiler çalışmalarında sıklıkla görüldüğü üzere, dış politika, devletlerin ve toplumların kimlikleriyle yakından ilgili bir alandır. Dış politika, içeride inşa edilmeye çalışan milli kimliğin dışarıdaki kodlarını göstermektedir. Bu minvalde milli kimliğin dost ve düşman algıları dış politika vasıtasıyla uluslararası alanda kendisini ifade edebilmektedir. Bu durum Dış Politika Analizi vasıtasıyla rahatlıkla anlaşılabilir. DPA, karar verme sürecine ve karar vericilere odaklanan bir yaklaşımdır. Dış politikada karar verme süreci dört çevreden etkilenmektedir. Bunlardan birisi de sosyolojik çevre olup, etnisite, din ve milliyetçilik bu alanda mütalaa edilmektedir. Bu çalışmanın teorik perspektifi DPA, amacı ise etnisite ve dinin bir karışımı olan İsrail milliyetçiliğinin dış politika yapımı üzerindeki etkisini tarihsel perspektifte incelemektir. Bu yüzden mevcut çalışmanın metodolojik çerçevesini tarihsel analiz oluşturmaktadır. İsrail dış politikasına hâkim olan kimlik paradigması Yahudilik'tir. İsrail dış politikasının anlayabilmenin yolu, Yahudilik kavramını idrak etmekten geçmektedir. Yahudilik, tarihsel perspektiften incelenecek olursa, kökenleri neredeyse 3700 yıl öncesine dayanmakla birlikte modern anlamını 19. Yüzyılın sonunda ortaya çıkan Siyonizmle kazandığı bilinmektedir. Siyonizm, Yahudileri tarihsel anavatanları olan Eretz Yisrael'e götürüp orada bir Yahudi devleti kurmayı amaçlayan bir ideolojidir. Bunu yaparken ilk etapta dünyanın dört bir tarafına dağılmış Yahudi topluluklarına ortak bir kimlik verme sorunuyla karşılaşmıştır. Bu sorunun çözümünde başvurulmuş adres din olmuş, vaat edilen topraklar, seçilmiş halk ve Tanrı'yla anlaşıma gibi mitler kullanılmıştır. Ancak ilk Siyonistlerin tamamı seküler münevverlerden oluşmaktaydı. İsrail kurulduktan sonra seküler Siyonizm yerini dinsel olana bırakmış, Ortodoks Yahudilik İsrail iç ve dış politikasının belirleyicisi konumuna yükselmiştir. Tevrat'ın tefsiri niteliğindeki Talmud inancına dayanan Ortodoks Yahudilik,

---

¹ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, yusuf.bolukbasi@bilecik.edu.tr.

ırkçılığı dinsel bir retorikle şekillendirmekte, İsrail'in Filistinlilere yönelik soykırıma içkin politikalarına ve revizyonist anlayışına meşruluk kazandırmaya çalışmaktadır. Dolayısıyla günümüzde Doğu Akdeniz'de yaşanan hegemonya mücadelesinde ve Ortadoğu'da yaşanan çatışmalarda İsrail dış politikasına egemen olan kimlik paradigması kendisini göstermekte, jeopolitik bir tahayyüle sahip olan saldırgan ve yayılmacılığa içkin Büyük İsrail politikası dış politikayı şekillenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İsrail, Yahudilik, Talmud, Vaat Edilen Topraklar ve Irkçılık.

Ethno-Religious Foundation of Israel Foreign Policy

Abstract

Foreign policy, as is often seen in the post-Cold War International Relations studies, is closely related to the identities of states and societies. Foreign policy shows the external codes of the national identity that is trying to be built inside. In this sense, the perceptions of friends and enemies of national identity can express themselves internationally through foreign policy. This can be easily understood through Foreign Policy Analysis. FPA is an approach that focuses on decision-making process and decision-makers. The decision-making process in foreign policy is influenced by four circles. One of them is sociological environment that ethnicity, religion and nationalism are considered in this field. The theoretical perspective of this study is FPA and its aim is to examine the effect of Israeli nationalism which is a mixture of ethnicity and religion on foreign policy making in historical perspective. Therefore, historical analysis is the methodological framework of the present study. The identity paradigm that dominates Israeli foreign policy is Judaism. The way to understand Israeli foreign policy is to realize the concept of Judaism. From a historical perspective, Judaism is known to have gained its modern meaning with Zionism, which emerged at the end of the 19th century, although its origins date back almost 3700 years. Zionism is an ideology that aims to take the Jews to their historical homeland, Eretz Yisrael, and establish a Jewish state there. In the first place, he faced the problem of giving a common identity to Jewish communities scattered around the world. In addressing this problem, the address was religion that used myths such as, the promised land, the chosen people and an agreement with God.

However, all of the early Zionists were secular intellectuals. After Israel was established, secular Zionism was replaced by religious, and Orthodox Judaism became the determinant of Israeli domestic and foreign policy. Orthodox Judaism, that is based on the Talmudian belief, which is the commentary of the Torah, shapes racism with a religious rhetoric and tries to legitimize Israel's inherent policies and revisionist understanding of the genocide against Palestinians. Therefore, the paradigm of identity, which dominates Israeli foreign policy in the struggle for hegemony in the Eastern Mediterranean and the conflicts in the Middle East, the aggressive and expansionist Greater Israel policy, which has geopolitical imagination, shapes foreign policy.

Keywords: Israel, Jewishness, Talmud, Promised Land and Racism.

Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Dersini Alan Lisans Öğrencilerinin Öz Yeterlik İnançları

Doç. Dr. Gülay Sarıçoban¹

Öz: Bu çalışmanın amacı Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini alan lisans öğrencilerinin Öz Yeterlik İnançlarını cinsiyet, bölüm gibi değişkenlere göre incelemektir. Çalışmanın amacına hizmet etmek için Elkatmış (2018) tarafından kullanılan ölçek yolu ile veriler toplanacak ve SPSS20.0 aracılığı ile çözümlenerek yorumlanmıştır. Çalışmaya ülkemizin güzide üniversitelerinden birinde lisans eğitimlerine devam eden Bilgisayar Mühendisliği, İngilizce İktisat, Aile ve Tüketici Bilimleri, Geomatik Mühendisliği ikinci sınıflarındaki öğrenciler katılacaktır. Çalışmanın sonunda elde edilen veriler ışığında, *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersini alan lisans öğrencilerinin öz-yeterlik inanç düzeyi* açısından kendilerini hemen hemen bu konuda yeterli görmekteler. Çalışmaya alınan katılımcıların özyeterlilik inançlarının yaş, cinsiyete ve öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Çalışmanın sonunda elde edilen veriler ışığında beklenen bu farklılığın hangi çeşitli nedenlere göre olduğu ortaya konup bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersi, lisans, öz-yeterlik, inanç

---

¹ Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara-Türkiye, gulaysaricoban@gmail.com.

Lisans Öğrencilerinin Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Dersine Karşı Tutumları Ve Okuma Kaygıları

Doç. Dr. Gülay Sarıçoban¹

Öz: Bu çalışmanın amacı üniversitede lisans eğitimlerine devam eden öğrencilerinin Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (AİT) dersine karşı tutumları ve okuma kaygı düzeylerini irdelemektir. AİT dersine ilişkin tutumları üzerindeki etkisinde cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri açısından karşılaştırılacaktır. İlişkisel tarama modeliyle gerçekleştirilecek olan bu araştırma ülkemizde bir devlet üniversitesinde öğrenim gören Bilgisayar Mühendisliği, İngilizce İktisat, Aile ve Tüketici Bilimleri, Geomatik Mühendisliği ikinci sınıflarındaki öğrenciler ile gerçekleştirilecektir. Verilerinin toplanmasında Melanlıoğlu (2014) tarafından geliştirilen “Okuma Kaygısı Ölçeği” ile Ünal ve Köse (2014) tarafından geliştirilen “Türkçe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” AİT dersine uyarlanarak kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda elde edilen verilere göre katılımcılar Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihidersine karşı olumlu tutumlar sergilemişlerdir. Bu noktadan hareketle bu dersin lisans düzeyindeki gerekliliği bir kez daha önem kazanmıştır. AİT ders ile ilgili yapılan okuma etkinliklerine ilişkin olarak araştırılan tutum ve kaygı faktörlerinin öğrencilerin öğrenim hayatlarında önemli bir yere sahip olduğu bir kez daha vurgulanmıştır. Hangi alan olursa olsun anlaşılabilirlik ve okuduğunu anlama konusunda en önemli husus belirgin ve akıcı dil kullanımıdır. Öğrencilerin bu konudaki gelişimleri için ön okumalar yapması, derslerde izlenilecek konulara hazır olmaları açısından çok önemlidir. Sonuç olarak AİT dersi lisans programlarındaki yerini korumalı ve bu derse ilişkin kullanılan dil sadeleştirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersi, okuma, tutum, kaygı.

---

¹ (Doç. Dr.); Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara-Türkiye, gulaysaricoban@gmail.com.

Farklı Fakültelerde Okuyan Öğretmen Adaylarının Bireysel İnovasyon Yeterlik Düzeyleri

Dr. Sezer Ayaz¹-Assoc. Prof. Dr. Veli Batdı²

Özet

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının farklı fakültelere ve farklı cinsiyetlere göre inovasyon kapasiteleri ve aralarındaki ilişkinin özellikleri incelenmiştir. Eğitimde inovasyonun rolü, koşulları iyileştirmek için eğitim sektörünün kendi içinde yenilik gerektiren kritik beceriler geliştirmektir. Çalışma, öğretmen adaylarının eğitim sürecinde kullanabilecekleri yenilikçi yaklaşımların 4 alt boyutuna özel olarak odaklanmak, öğretme ve öğrenmedeki inovatif yaklaşımı incelemek üzerinedir. Yeni öğretim yöntemlerinin başarısı, öğretmenlerin yenilikçi öğretim yöntemleri ortaya çıkarma ve uygulama yeteneğine ve bu yöntemlerin başarılı bir şekilde uygulanmasını teşvik etmeye bağlıdır. Eğitimde inovasyonun diğer bir rolü, yetenekli ve inovatif öğrencileri hayata kazandırmaktır. Farklı türde becerilere olan talep oluştuğunda, eğitim sektörü buna uygun şekilde yanıt vermelidir. Bu çalışmada, çalışma grubunu oluşturan öğretmen adaylarının görüşlerine göre, bireysel inovasyon düzeylerinin ortalamasının 3.51 ile “katılıyorum” düzeyinde ve olumlu olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Eğitim, Öğretmen Adayları

Individual Innovation Capacity of Pre-Service Teachers From Different Faculties

Abstract

In this study, the innovation capacities of pre-service teachers according to different faculties and different genders and the characteristics of the relationship between them were examined. The role of innovation in education is to develop critical skills that require innovation within the education sector itself to improve conditions. The study focuses specifically on the 4 sub-dimensions

---

¹ Gençlik ve Spor Bakanlığı, ayazsezer@hotmail.com.

² Kilis 7 Aralık Üniversitesi, veb_27@hotmail.com.

of the innovative approaches that pre-service teachers can use in the education process and on examining the innovative approaches in teaching and learning. The success of new teaching methods depends on the ability of teachers to develop and implement innovative teaching methods and to encourage successful implementation of these methods. Another role of innovation in education is to bring talented and innovative students to life. When there is a demand for different types of skills, the education sector should respond accordingly. In this study, according to the opinions of the pre-service teachers in the study group, it was found that the average of individual innovation levels was "agree" and positive with 3.51.

Keywords: Keywords: Innovation, Education, Pre-Service Teachers.

Kazakistan Ekonomisindeki Kobi'lerin Yeri ve Sorunları

Dr. Öğretim Üyesi Aziza Syzdykova¹

Özet

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ülkelerin gelişimi için hayati önem arz eden piyasa ekonomisinin en önemli unsurudur. Günümüzde KOBİler, ekonomik büyümenin hızını, gayri safi milli hasılanın yapısını ve kalitesini büyük ölçüde belirlemektedir. Söz konusu işletmeler değişen ekonomik koşullara en duyarlı, devlet ekonomisinin pazar ortamında gelişmesinin istikrarını ve dinamizmini etkilemektedir. KOBİ'lerin küresel ekonomideki rolü çarpıcı biçimde artmaya devam etmektedir. Birleşmiş Milletler'e göre, genel olarak, dünyadaki küçük ve orta ölçekli işletmeler çalışma nüfusunun neredeyse %50'sine istihdam sağlamakta ve ulusal ürün ve hizmetlerin %33-60'ını üretmektedir. Gelişmekte ülke olan Kazakistan'da da, kalkınma planlarından başlamak üzere ekonomi politikalarında KOBİ'lerin Kazak ekonomisi açısından sahip olduğu önemin altı çizilmiş ve bu konuda bazı yasal ve kurumsal düzenlemelere gidilmiştir. Bu tür çabalara rağmen ülkede faaliyet gösteren KOBİ'lerin gelişmesini engelleyen çeşitli nedenler bulunmaktadır. Söz konusu nedenler analiz edildiğinde; bu sebepleri vergi yasalarının uyumsuzluğu, kredi kaynakların yetersizliği, ihalelerin formalite bir nitelik taşıması ve denetim mercilerinin aşırı baskıları olarak sıralamak mümkündür. Bu sebepler kayıt dışı işletmelerin oluşmasına ve faal işletme sayısının yerine işletmelerin tescilinde artışa neden olmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmanın ana amacı, Kazakistan ekonomik açıdan gelişmesi için mevcut olan KOBİ'lerin durumunu, sorunlarını tespit etmek ve yeni çözüm önerileri getirmektir.

Anahtar Kelimeler: Kobi, Kazakistan, Sorunlar

---

¹ Ahmet Yesevi Üniversitesi, azizayesevi@gmail.com.

Importance and Problems of Smes for Kazakhstan Economy

Abstract

Small and Medium Enterprises (SMEs) are the most important element of the market economy, which is vital for the development of countries. Today, SMEs largely determine the pace of economic growth, the structure and quality of gross national product. These enterprises are most sensitive to changing economic conditions and affect the stability and dynamism of the development of the state economy in the market environment. The role of SMEs in the global economy continues to increase dramatically. According to the United Nations, in general, small and medium-sized enterprises in the world employ almost 50% of the working population and produce 33-60% of national products and services. In the developing country of Kazakhstan, starting from the development plans, the importance of SMEs in terms of Kazakh economy in economic policies was underlined and some legal and institutional arrangements were made on this issue. Despite such efforts, there are a number of reasons preventing the development of SMEs operating in the country. When these reasons are analyzed; these reasons can be listed as non-compliance with tax laws, insufficient credit sources, formalities of tenders and excessive pressures of audit authorities. These reasons lead to the formation of unregistered enterprises and increase the registration of enterprises instead of the number of active enterprises. Therefore, the main purpose of this study is to identify the current situation of SMEs and their problems for the economic development of Kazakhstan and to propose new solutions.

Keywords: Sme, Kazakhstan, Problems.

**Lars Von Trier'in “takıntılı” Seri Katilini Psikanalitik Bir
Yaklaşımla Kavramak: the House That Jack Built/ Jack'in
Yaptığı Ev**

Prof. Dr. Mehmet Yılmaz¹-Ma. Reha Orçun Uzunsoy²

Özet

Yönetmenlerin, filmlerinin anlatılarını oluştururken psikanalize ait olgulardan dikkate değer ölçüde beslendiği görülmektedir. Lars Von Trier'in de aynı zamanda auter bir yönetmen olarak eserlerinde sıkça psikanalizin verimli kavram ve vaka dünyasına başvurduğu anlaşılmaktadır. Psikanaliz, film pratiğine esin kaynağı olduğu gibi, filmlerin okunmasına da zengin bir perspektif getirmektedir. Çalışma kapsamında Lars Von Trier'in 2018 gösterim tarihli “The House That Jack Built/Jack'in Yaptığı Ev”inde ana karakteri Jack ile psikanalizden önemli ölçüde ilham aldığı ortaya konulurken, gerçekleştirilen karakter çözümlemesi için de psikanalitik eleştirel yaklaşımdan yararlanılmaktadır. Jack'in sahip olduğu tekrarlayan takıntıları, karşı koyamadığı derin öldürme güdüsü ve önüne geçemediği saplantılı düşünceleri, ana karakterin boyutlandırılmasında “obsesif kompulsif bozukluk” (okb) olgusunu ön plana çıkarmaktadır. Bu ekseninde, Lars Von Trier'in ana karakteri psikanalitik bir eleştirel yaklaşım ile ele alınarak, Jack ile “okb” arasındaki bağ üzerinden filme psikanalitik bir projeksiyon tutulmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Film Eleştirisi, Lars Von Trier, Psikanalitik Eleştiri, Obsesif Kompulsif Bozukluk.

---

¹ Ordu Üniversitesi, mehmet.yilmaz.dr@gmail.com.

² Ordu Üniversitesi, rehaorcun@gmail.com.

Türkiye’deki Kadın Filmleri Festivalleri Örneğinde "Kadın Filmi" Olgusu Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Mehmet Yılmaz¹-Ma Büşra Akgül²

Özet

Sinema geçmişten günümüze cinsiyet mitlerinin üretildiği, toplumsal, kültürel ve siyasal olayların izdüşümlerine rastlanan bir pratik olmuştur. Kadın hareketlerinin 1970’li yıllarda faaliyet göstermesi ile birlikte kadın sinemacılar da sinema alanındaki kalıp yargıları kırıp feminist farkındalık oluşturma eğilimi göstermişlerdir. Kadın sinemacıların alanda daha etkin bir biçimde rol oynamalarıyla birlikte erkek yönetmenler tarafından oluşturulan kadın imajı yerinden edilmeye başlanmıştır. Tüm anılan bu gelişmeler, bir filmin “kadın filmi” olabilmesinin nasıl mümkün olabildiği sorusunu gündeme getirmiştir. Çalışma kapsamında Türkiye’de uzun yıllardır düzenli olarak gerçekleştirilen Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali ile Uluslararası Gezici Filmmor Kadın Filmleri Festivali’nde gösterilen filmler örneğinde “kadın filmi”nin nasıl tanımlanabileceği üzerine bir değerlendirme yapılmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Filmi, Femisit Bakış Açısı, Sinema

---

¹ Ordu Üniversitesi, mehmet.yilmaz.dr@gmail.com.

² Ordu Üniversitesi, busrakgul_@hotmail.com.

**Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin,
Bölüm Tercihlerinde Etkili Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik
Bir Araştırma**

Inst. Dr Sinan Yazıcı¹-Inst. Dr Nikolin Agallija²

Özet

Üniversiteler sadece öğrencilerin bilgi ve görgülerini artıran değil, aynı zamanda onları mesleki olarak geleceğe hazırlayan kurumlardır. Bu kurumlarda eğitim alan kişilerin gelecekte daha mutlu, huzurlu olmaları ve mesleki olarak doyuma ulaşması beklenmektedir. Ancak 2017-2018 öğretim yılında üniversitelerin bazı bölümlerinde kontenjanların dolmadığı, bazı bölümlerin ise kapanma noktasına geldiği görülmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında; teknolojiye bağlı olarak bazı meslek kollarındaki işgücü ihtiyacının azalması, istihdam-işgücü planlamasının yetersizliği, nüfus artışı ile istihdam artışı arasındaki dengenin sağlanamaması, vb. gibi çeşitli yapısal ve makro faktörlerin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Geleceğin siyasileri ve bürokratlarını, yeterince bilgi ve donanıma sahip bir şekilde yetiştirilmesinde, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin ön planda olduğunu söylemek mümkündür. Siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümünü tercih eden öğrencilerin, siyaset ve kamu yönetimi alanında etkin bir rol alma amacında oldukları ve gelecek beklentilerini bu doğrultuda şekillendirdiklerini söylemek gerekir. Ancak, gerek siyaset bilimi ve gerekse kamu yönetimi bölümlerinin tercih edilmesinde, siyaset ve kamu yönetimi alanında etkin bir rol alma amacının tek neden olmadığı, öğrencilerin tercihlerinde başka faktör veya nedenlerin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim meslek seçiminde etkili olan çeşitli faktörlerin ortaya konulduğu çok sayıda araştırma bulguları doğrultusunda, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin tercih edilmesinde; kamuda istihdam edilerek sürekli gelir elde etme, prestijli bir meslek

---

¹ Bayburt Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, sinanyazici@bayburt.edu.tr.

² Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü, nikolin_84@windowslive.com.

sahibi olma, idealizm, vb. gibi çok çeşitli nedenlerin etkili olduğu görülmektedir(Ayık vd., 2007:452). Bu araştırma çalışmasında; siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerini tercih eden öğrencilerin, bölüm tercihleri üzerinde etkili olan faktör veya nedenlerin belirlenmesi ve okudukları üniversite ve bölüme ilişkin memnuniyetleri ile gelecek beklentilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2019-2020 öğretim yılında Türkiye genelinde LYS giriş puanı en yüksek, orta ve düşük düzeyde olan üç farklı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü öğrencilerinin, bölüm tercih nedenleri ve geleceğe ilişkin duygu ve düşüncelerini ortaya koymaya yönelik 608 öğrenciye bir araştırma yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğrencileri, Öğrenci Tercihi, Prestij, Meslek Sahibi Olma

A Study On the Determination of Effective Factors in the Students 'preferences of Department of Political Science and Public Administration

Abstract

Universities are institutions that not only increase students' knowledge and experience but also prepare them for the future. Those who are educated in these institutions are expected to be happier, more peaceful and to achieve professional satisfaction in the future. However, in the 2017-2018 academic year, it is seen that the quotas have not been filled in some parts of the universities and some of them have reached the closing point. In the emergence of this situation; decrease in the need for labor in some occupations due to changes in technology, insufficiency of employment-labor planning, lack of balance between population growth and employment increase, etc. It is possible to say that various structural and macro factors such as. It is possible to say that political science and public administration departments are at the forefront in raising the politicians and bureaucrats of the future with sufficient knowledge and equipment. It is necessary to say that the students who prefer the department of political science and public administration aim to take an active role in the field of politics and public administration and shape their future expectations accordingly. However, it is possible to say that the goal of taking an active role in the field of politics and public administration is not the only reason for the preference of both

political science and public administration departments and that other factors or reasons are effective in the preferences of the students. As a matter of fact, in the direction of numerous research findings that reveal various factors influencing the choice of profession, in choosing political science and public administration departments; gaining continuous income by employing in the public sector, having a prestigious profession, idealism, etc. It is seen that a variety of reasons are effective (Ayık et al., 2007: 452). In this research study; The aim of this course is to determine the factors or reasons affecting the preferences of the students who prefer political science and public administration departments, and to reveal their satisfaction and expectations about the university and department they study. For this purpose, 2019-2020 academic year across Turkey LYS entry points at high, medium and low levels of the three different universities in Political Science and Public Administration Department of the students of the department preferred causes and research 608 students to express their feelings and thoughts about the future were conducted.

Keywords: Political Science and Public Administration Students, Student Preference, Prestige, Occupation.

Talim-i Benat İsimli Eserin Eğitim Tarihi Açısından Değerlendirilmesi

Assoc. Prof. Dr. Halide Aslan¹-Inst. Dr Halise Kader Zengin²

Özet

Tanzimat'tan sonra yaşayan, eğitim ve dil üzerine çok sayıda eser kaleme alan, aynı zamanda sahada da çalışan Ali Nazimâ (1861-1935) tarafından Osmanlı Türkçesi ile kaleme alınan, 1311 yılında basılan Ta'lim-i Benât başlıklı eser, iki kitaptan /ciltten oluşmaktadır. İlk Kitaba, "Mini Mini Hanımlara" başlığı ile giriş yapılmıştır. Burada Ali Nazimâ, erkekler için benzer kitapları yazdığını, kızlar için de yazmaya karar verdiğini ifade ettikten sonra, "Ta'lim-i Benât'ın birinci kitabı sizi elinize geçen her bir kitabı güçlük çekmeksizin dürüstçe/doğruca okumaya alıştırmak üzere tertib ve tahrir olunmuştur. Onu dikkatlice okuyacak olursanız netayic hissine istihsal edeceğimizden eminim." Şeklinde kitabı yazma amacını ifade etmiştir. Kitabın içeriği küçük küçük hikâyelerden oluşmakta, her birinden ders çıkarılması da hedeflenmekte, sonunda 'sualler' kısmında hem parça tekrar hatırlanmakta hem de alınması gereken derse vurgu yapılmaktadır. İkinci kitapta, konuların birz daha ilmileştiği ancak hikâye aktarımının devam ettiği görülmektedir. Tebliğimizde Tanzimat sonrası eğitimci ve dilcilerinden olan Ali Nazimâ'dan bahsedildikten sonra, iki kitaptan oluşan Ta'lim-i Benât adlı eseri, içeriği, dönemin eğitim politikası ve çocukluğun inşası açısından bilgi verilmiştir. Bu çalışmada esas kaynak, Osmanlı Türkçesi ile kaleme alınan bahsi geçen eser olup, konu ile ilgili dönem ve modern çalışmalara da gerektiğinde başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ali Nazimâ, Talim-i Benât, Eğitim Tarihi, Kızların Eğitimi.

---

¹ Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, haslan@ankara.edu.tr.

² Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, kzengin@divinity.ankara.edu.tr.

Tekstil Tasarımı Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerdeki Konuların İncelenmesi

Res. Assist. Ph. D. Pınar Arslan¹

Özet

Dünyada tekstil endüstrisindeki rekabetin sürdürülmesinde en önemli konu tasarımıdır. Uygulanan tasarımlar çağın ihtiyaçlarına yönelik inovatif ve uygulanabilir çözümler sunması gerekmektedir. Bu nedenle tasarımda bilgi, beceri, özgün ürün anlayışı ile geliştirilen yaratıcı fikirlerin pratikte doğru metotlarla uygulanması için bilimsel ve akademik alanda yapılan çalışmalar önemlidir. Bu çalışma; Tekstil Tasarımı alanında Gazi Üniversitesi ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinde yapılmış olan lisansüstü tezlerde konuların hangi alanlarda yoğunlukta olduğunu tespit etmek ve tekstil tasarımı konusunda çalışanlara kaynak oluşturmayı amaçlamaktadır.

Tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2016-2019 yılları arasında Tekstil Tasarımı alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Ulusal Tez Merkezi'nden ulaşılabilen toplam 23 lisansüstü tez incelenmiştir. Bu tezlerden 7'si doktora ve 16'sı yüksek lisans düzeyinde hazırlanmıştır.

Tezlerin incelenmesi sonucunda; yöresel dokumacılık (kumaş, kilim, halı) ve örücülük sanatının çağdaş ürün tasarımlarına dönüşmesi, bitkisel boyacılık, tepme keçede bitim işlemlerinin tespiti üzerine deneysel çalışma, ekolojik baskı konusunda ürün tasarımları, tekstil tasarımıyla yönelik kurs eğitimi, üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle geliştirilen tasarımların performans ve konfor ölçümü, endüstriyel dokuma teknolojisiyle geliştirilen kumaş tasarımları, elektronik tekstil ürün tasarımı, geleneksel halılarda renk ölçümü vb. konularında çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Bildiride incelenen tezlerdeki konuların özellikleri detaylı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, tekstil tasarımı, doktora tezi, yüksek lisans tezi, tez konusu

---

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, pinar-arslan@windowslive.com.

Analyzing Of Graduate Dissertations' Subjects Written In Textile Design Area

The most important issue is design in maintaining the competition in the textile industry in the world. Applied designs should require to present inovative and applicable solutions aimed at necessities of age. For this reason, it is substantial studies which are made in scientific and academic area to be applied accurate methods in practice of creative ideas developed with information, ability, original product understanding in design. This study aims to determine in which areas the subjects are concentrated in graduate dissertations that have been made in Gazi University and Ankara Hacı Bayram Veli University in the field of textile design and to create resources to employees the subject of textile design.

Scanning method has been used. The sample of the study is consisted of master and doctoral thesis made in Textile Design area between 2016 and 2019 years. Within the scope of research has been examined a total of 23 graduate dissertations which can be accessed from National Thesis Center. 7 of these dissertations has been prepared at doctoral and 16 of these at master's level.

As a result of examining dissertations; it has been established studies which are made in subjects transformation of contemporary product design of regional weaving (fabric, carpet, rug) and knitting art, natural dyeing, an experimental study on detection of finishing operations on compressed felt, product designs about ecological printing, course education for textile design, measurement of performance and comfort of designs developed by 3d printing technology, fabric designs developed by industrial weaving technology, electronic textile product design, color measurement in traditional carpets etc. The characteristics of the subjects in the dissertations examined in the paper will be presented in detail.

Keywords: Design, textile design, PhD thesis, master's thesis, thesis subject.

Tekstil Tasarımındaki Nesneli Bezemelerin İncelenmesi

Prof. Dr. Hatice Feriha Akpınarlı¹- Res. Assist. Ph. D. Pınar Arslan²

Özet

Tekstil tasarımı dokuma, örme, boya-baskı olmak üzere geniş bir alanı kapsamaktadır. Hammaddesi lif olan tekstil ürünlerinde insanlar duygularını, düşüncelerini, yaşadığı olayları ve inançlarını v.b. yansıtan desenleme ve süsleme yaparken sembolleri kullanmışlardır. Böylece semboller bir iletişim aracı olarak tekstil ürünlerinde yerini almıştır. Sembollerin işlendiği bezemeleri; bitkisel, geometrik, hayvansal, sembolik, nesneli, yazılı olarak gruplandırabiliriz. Bu bezemelerden nesneli bezemeler geleneksel tekstiller olan halı, kilim, işleme, kese, çorap vb. ürünlerde motif olarak kullanılmıştır. Bu çalışmadaki amaç tekstil tasarımında hangi tür nesneli bezemelerin kullanıldığı ve günümüze nasıl yansıdığını incelemektir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Ulaşılabilen kaynaklardaki nesneli bezemeli tekstil ürünleri incelenmiş ve bunların anlamları ile yorumları tespit edilmiştir. Sonuç olarak kandil, vazo vb. nesneli bezemelerin yoğun olarak kullanıldığı ve bu motiflerin anlamları da tespit edilmiştir. Bu bildiride nesneli bezeme grubundan olan motifler görsellerle tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tekstil Tasarımı, Desen, Sembol, Bezeme, Nesneli Bezeme

Analyzing of Objective Motifs in Textile Design

Abstract

Textile design involves an extensive area that is weaving, knitting, dye-printing, etc. People have used symbols reflecting on their emotions, their ideas, lived events and their beliefs, etc. while they make patterning and decoration in textile products which are raw material is fiber. Thus, symbols as a communication tool have replaced in textile products. We can group as floral, geometric,

---

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ferihaak@gmail.com.

² Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, pinar-arslan@windowslive.com.

figurative, symbolic, objective and calligraphy motifs that symbols were engraved. Objective motifs from these motifs have been used as motif in the carpet, rug, embroidery, pouch, sock, etc. products which are traditional textiles. The aim of this study analyzes what kind of objective motifs use in textile design and how reflects the present day. It has been used screening method in the research. It has been examined textile products with objective motif in the references that can reach and detected meanings and interpretation of these. As a result, it has been detected that oil lamp, vase etc. objective motifs used intensely and meanings of these motifs also. It will introduce motifs from objective motif group with pictures in this paper.

Keywords: Textile Design, Pattern, Symbol, Motif, Objective Motif.

**Kadın Suçluluğunu Feminist Yaklaşım Açısından
Değerlendirme**

**Ph. D. Cand. Sultan Ebru Bulgurcuoğlu¹-Prof. Dr. Gülsüm
Çamur²**

Özet

Eski bir sosyal sorun olan suçluluk ve buna dair bilimsel çalışmalar 18. yüzyılın son zamanlarında başlamıştır. Suç, bir sosyal sorun olarak farklı pek çok bilim dalını ve disiplini ilgilendirir. Kadın suçluluğu kavramı ise zamanla kadının toplumsal yaşam içerisinde edinmiş olduğu farklı rollerin değişmesi ve gelişmesi ile birlikte değişim göstermiştir. Bu değişimin en önemli etkisi kadının işlediği suç türlerine yöneliktir. Tarih boyunca kadınlar tarafından işlenen suçlar; çocuk düşürme, yeni doğan bebeği terk, istismar, fahişelik, hırsızlık, mağaza hırsızlığı, madde suçları, terörizm ve çocuk/yaşlı ya da hastaları kasten öldürmek iken zamanla değişen sosyal yapı ile birlikte erkek ve kadınlar tarafından işlenen suç türleri benzerlik göstermeye başlamıştır. Kadınlara özgü suçların; çocuk düşürme, yeni doğan çocuğu öldürme, zehirleyerek adam öldürme, hakaret olarak görüldüğü zamanların aksine günümüzde kadın suçluluğu tipolojisi de değişim göstermiştir. Güncel araştırmalara göre kadınlar tarafından işlenen suçlar; hırsızlık, dolandırıcılık, çocuklara karşı kötü muamele, küçükleri fuhuşa teşvik, uyuşturucu madde ticaretinde yer alma, suça yataklık, adam öldürme gibi suçlardır. Fakat suç olgusunda da toplumsal cinsiyetin etkisini görmek mümkündür. Çünkü kadınlar, erkeklerden farklı olarak çoğu zaman mağdur oldukları için suça yönelmektedir. Farklı feminizmlerin kendi içerisinde farklı bakış açılarından hareket etmesine ve kadının baskılanmış yaşamına yönelik farklı nedenler ve çözüm önerileri sunmalarına rağmen temelde hepsinin amacı kadını özgürleştirmek ve güç ilişkilerini değiştirmektir. Bu çalışmada kadın ve suç olgusu,

---

¹ Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, bulgurcuoglu@br@gmail.com.

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, gcduyan@gmail.com.

kadın suçluluğunun nedenleri ve bu nedenlerin toplumsal cinsiyet ile ilişkisi farklı feminist yaklaşımlar çerçevesinde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın Suçluluğu, Toplumsal Cinsiyet, Feminist Yaklaşım, Liberal Feminizm, Radikal Feminizm, Marksist ve Sosyalist Feminizm.

Kültür ve Yapının Siyasal Rejimlerin Oluşumundaki Etkisi: Ortadoğu Ülkelerinde Demokrasi Kültürü Üzerine Gözlemler

Dr. Özlem Uluç Küçükcan¹

Özet

Kültür ve Yapının Siyasal Rejimlerin Oluşumundaki Etkisi: Ortadoğu Ülkelerinde Demokrasi Kültürü Üzerine Gözlemler Özet Bu bildiri, son yüzyıldır siyasi tartışmalarda önemli bir yer tutan ve Arap Baharı süreci ile dikkatleri tekrar üzerinde toplayan Ortadoğu ülkelerinde ortaya çıkan, kurumsallaşan ve değişime kapalı özellikler taşıyan siyasal rejim ve devlet yapılanmalarına kaynaklık eden nedenleri sorgulamayı amaçlamaktadır. Ortadoğu’da ulus devletlerin kuruluşundan bugüne kadar süregelen en önemli tartışmalardan biri siyasal yapılanma ve rejimler ile bu bölgedeki hâkim kültür arasındaki ilişkiler olmuştur. Bu bildiri, Türkiye ve İsrail istisnaları dışında Ortadoğu’da kurulan ulus devletlerin otoriterliğinin bu bölgedeki baskın kültürel geleneklerden mi yoksa toplumsal ve siyasal yapıdan mı kaynaklandığı sorusuna cevap aramaktadır. Bir başka ifade söz konusu ülkelerde demokratik siyasal sistemlerin ve rejimlerin kurulamayışının arka planına ışık tutmayı amaçlamaktadır. Bildiride ilkin siyasal rejim ve siyasal yapı kavramları ile siyasal rejim türleri üzerinde durulacak, kısaca bunların hangi şartlarda doğduğu ve geliştiği anlatılacaktır. Bildiri, özcü ve oryantalist yaklaşımların ötesinde Ortadoğu’da devletler, siyaset ve rejim bağlamında “kültür” ve “yapı” unsurlarının ne kadar belirleyici olduğunu ortaya koymaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Rejimler, Demokratikleşme, Demokrasi Kültürü, Otoriter Devletler, Ortadoğu.

---

¹ Marmara Üniversitesi, ozlemuluc@gmail.com.

Lise Öğrencilerinin Siber Zorbalığı ve Siber Mağduriyeti Üzerine Bir Çalışma

Dr. Tuğba Tuğ Karoğlu¹

Özet

Son yıllarda cep telefonu, bilgisayar ve internetin kullanımının artmasıyla "siber zorbalık" olarak tanımlanan kaba ve küfürlü konuşmaların, tehdit, taciz ve negatif yorumların, izinsiz fotoğraf paylaşımı gibi eylemler ve "siber mağduriyet" olarak tanımlanan birey ya da grubunun teknik veya ilişkisel tarzda zarar verici davranışlara maruz kalması ve bu davranışlardan dolayı maddi ya da manevi olarak mağduriyet yaşaması durumları sıkça karşımıza çıkmaktadır. Gelişen teknolojinin bir getirisi olarak bireylerin özellikle de gençlerin sosyal iletişimi de farklılaşmıştır. Özellikle lise çağındaki gençlerin internet, cep telefonu, bilgisayar gibi teknolojik aletlere sahip olması ve bu araçları neredeyse sınırsız kullanıyor olması iletişim konusunda da bazı sorunlara yol açmaktadır. Buradan hareketle betimsel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmada, lise öğrencilerinin okul türleri, sınıf düzeyleri ve cinsiyetleri ile "siber zorbalık" ve "siber mağduriyet" düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Siber Zorbalık Ölçeği-Ergen Formu (Arıcak vd, 2012) ile Siber Mağduriyet Ölçeği-Ergen Formu (Arıcak vd, 2012) uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini Van ili İpekyolu ilçesinde bulunan ve interneti daha sık ve yoğun olarak kullanıldığı düşünülen Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi olmak üzere dört farklı okul türünden ortaöğretim kurumu ve bu kurumlarda okuyan her kademedeki kız ve erkek öğrencilerden oluşturulmuştur. Elde edilen veriler SPSS 24.0 istatistik paket programı kullanılarak "t-testi" ve "Tek Yönlü Anova" yöntemleri ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde "Siber Zorbalık" ile okul türleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak "Siber Mağduriyet" ile okul türleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. "Siber Mağduriyet" düzeyi ile

---

¹ İpekyolu İMKB Fen Lisesi, tugkaroglu@hotmail.com.

okul türleri arasındaki ilişki incelendiğinde Fen Lisesi öğrencilerinin diğer okul türlerindeki öğrencilere göre en çok Siber Mağduriyet yaşayan öğrenciler olduğu görülmüştür. Sınıf seviyelerine göre inceleme yapıldığında ise Siber zorbalığın ve siber mağduriyetin sınıf seviyesi düştükçe daha yaygın olduğu dikkat çekici olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, İnternet, Teknoloji

Sosyal Medya Bağımlılığının Lise Öğrencilerinin Ders Başarılarının Etkisi Üzerine Bir Çalışma

Dr. Tuğba Tuğ Karoğlu¹

Özet

Sosyal ağlar bireyler arasındaki etkileşimi ve iletişimi kolaylaştıran ve sosyal ilişkilerin oluşumunu destekleyen yazılımlardır. Son yıllarda "sosyal medya" olarak adlandırılan "sosyal ağlar" günümüzde en önemli iletişim araçlarında biri olarak tanımlanmaktadır. Sosyal medya araçlarının kullanımının faydaları olacağı gibi kontrolsüz kullanıldığında zararlı olduğu ve bağımlılık yapabileceği de bilinmektedir. Betimsel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmada sosyal medya bağımlılığının lise öğrencilerinin ders başarıları üzerine etkisi incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği- Öğrenci Formu (Şahin, 2018) kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Van ili İpekyolu ilçesinde bulunan ve interneti daha sık yoğun olarak kullanıldığı düşünülen Fen Lisesi, Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesinden oluşan dört farklı okul türü ve bu okullarda öğrenim gören her sınıf seviyesinden kız ve erkek lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin analizi yapılırken SPSS 24.0 İstatistik Paket programı ve İstatistiksel yöntemler olarak "t-testi" (independent t-test) ve "Tek Yönlü Anova" (One Way Anova) kullanılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde, lise öğrencileri arasında sosyal medya bağımlılığının olduğu hatta lise öğrencilerinin yarısından fazlasının sosyal medya bağımlısı olarak tanımlanabileceği görülmüştür. Sosyal medya bağımlılığı lise öğrencileri arasında okul türü fark etmeksizin var olan bir durum olarak ortaya çıkmıştır. Okul türlerine göre inceleme yapıldığında sosyal medya bağımlılığının en fazla Meslek Lisesinde olduğu görülmüştür. Demografik incelemede ise kız öğrencilerin sosyal medya bağımlılığının erkek öğrencilere oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Sosyal medya bağımlılığının ders başarıları üzerine etkisi incelendiğinde ise sosyal

---

¹ İpekyolu İMKB Fen Lisesi, tugkaroglu@hotmail.com.

medya bağımlısı olarak nitelendirilen öğrencilerin derslerinde de iyi olmadıkları gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya, Bağımlılık, İnternet.

Orta Sınıfların Kültürel Sermaye Aktarımlarının Sosyolojik İncelemesi

Ph. D. Cand. Özlem Ziyanoglu¹- Assoc. Prof. Dr. Fatih Arslan²

Özet

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilimler literatüründe orta sınıf olarak konumlandırılan bireylerin sahip oldukları kültürel sermayenin, hangi pratikleri ve beğenileri içerdiğini tespit ederek; kültürel sermayenin orta sınıf fraksiyonları ile ilişkisini belirlemektir. Araştırmanın temel problemi, sahip olunan kültürel sermayenin sınıf fraksiyonlarına göre farklılık gösterip göstermediğidir. Pierre Bourdieu orta sınıfların, içlerinden yükselişte olanlarının, kendi özlemini duyduğu yaşamı, çocuğunun geleceğinde gördüğünden söz eder. Orta sınıfa henüz yükselmiş kesitin ayrıksı karakterine işaret ettiği bu teorisi, araştırmamıza esin kaynağı olmuştur. Bu amaca yönelik olarak belirlenen örneklem üzerinde anket tekniği ve ilişkisel tarama modeli uygulanmıştır. Anket soruları, Bourdieu'nün La Distinction yapıtını oluşturan saha çalışmasında uyguladığı sorular uyarlanarak oluşturulmuştur. Araştırmanın örnekleme, Sivas'ta yaşayan ve çocuğu özel lisede (toplamda 8 özel lise) öğrenim gören 332 bireyden oluşmaktadır. Araştırmada öne çıkan sonuçlardan biri, kültürel sermayenin alt düzeyleriyle ilişkili olan esnaf ve zanaatkar meslek grubunun, ağırlıklı olarak üç nesildir bu grupta yer almasıdır. Bir diğer öne çıkan sonuç ise, katılımcılar kendi arzularını da sahip olamadıkları mesleği çocuğunun seçmesini istemektedirler. Bunun yanı sıra sanatsal tüketim pratiklerinin ve beğenilerin, eğitim düzeyi ile arasındaki korelasyonun yüksek olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla orta sınıfların kültürel sermayelerine göre incelendiği bu araştırmada, sınıf fraksiyonları açısından belirgin farklılıklar/ayrım gösteren bir tablo ortaya çıkmıştır.

---

¹ Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Doktora Programı, oziyanoglu@gmail.com.

² Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, arslan4381@gmail.com.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Sermaye, Orta Sınıf, Eğitim.

Türkiye’de Eğitimin Geleceği: Üniversite Kontenjanları ve Demografik Eğilimler Bağlamında Sosyolojik Bir Analiz

Assoc. Prof. Dr. Fatih Arslan¹

Özet

Ülkemizde, hemen her lise mezununun üniversite eğitimi alması yönündeki talep geçmişten günümüze artış göstermiştir. Bu doğrultuda ülkemizde üniversite sayısı ve üniversitelerin öğrenci kontenjanları yıldan yıla artmıştır. Üniversite sayısının ve bölümlerin öğrenci kontenjanlarının hızla artması beraberinde nitelik ile ilgili tartışmaları getirmişse de artış eğiliminde günümüz için bir yavaşlama görülmemektedir. Üniversitelerin lisans programlarındaki arz her yıl artarken, talep son yıllarda bariz bir şekilde azalmaya başlamış ve doluluk oranları düşüş göstermiştir. Ülkemizde yükseköğretimin gelecekteki talebini öngörebilmek için demografik değişime de bakmak gerekir. Nüfusumuzun dağılımını etkileyen iki önemli faktör yaşam beklentisi ve doğum oranıdır. Ortalama yaşam beklentisi artarken, kadın başına doğum sayısı azalmaktadır. Geleceğe yönelik olarak yapılan nüfus projeksiyonları bu eğilimlerin artarak devam edeceğini göstermektedir. Çalışmamız, bu minvalde, kontenjanlardaki mevcut şişkinliğin sebep olduğu kontenjan açıkları ve yaşanmakta olan demografik değişimi de hesaba katarak üniversite eğitiminin geleceğinin sosyolojik olarak değerlendirilmesine odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Eğitim, Demografi.

---

¹ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, arslan4381@gmail.com.

5-6 Yaş Grubu Çocuklarda Görülen İstenmeyen Davranışların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ma. Zeyneb Başak¹-Asst. Prof. Dr. Aysel Tüfekçi Akcan²

Özet

Okullar, çocukların okul öncesi dönemde akranları ile en sık bir arada oldukları ortam olduğundan davranış problemlerinin de en sık görüldüğü yerlerden biridir. Öğretmenler davranış problemlerinin yönetimine sınıf yönetimine harcadıkları vakitten daha fazla zaman ayırmaktadırlar. Çocuğun kendisine veya arkadaşlarına zarar veren, günlük akışın işleyişini bozan, çevredeki eşya ve materyallere zarar veren ve çocuğun akranları ile olumlu ilişki kurmasını engelleyen istenmeyen davranışlar sıklıkla saldırganlık, zorbalık, kıskançlık, alay-küfür, öfke, ağlama, vurma, atma, ısırma gibi şiddet içeren davranışlar olarak görülmektedir. Bir davranışın problemlili davranış olup olmadığı değerlendirilirken, davranışın hangi koşullarda sergilendiğine, toplumun değerlerine, içinde bulunulan zamana ve mekâna, çocuğun bulunduğu gelişim dönemine, yaşına, davranışın sürekliliğine, çocuğun cinsiyetine dikkat etmek esastır. Sosyal-duygusal gelişim alanında yoğun ilerleme gösteren okul öncesi dönem çocuklarında istenmeyen davranışlara etki eden faktörlerin belirlenmesi çocukların gelişimlerini desteklemek bakımından önemlidir. Bu sebeple bu çalışmada okul öncesi dönem çocuklarında görülen istenmeyen davranışların çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama yöntemi ile yürütülen araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ankara ili Pursaklar ilçesinde okul öncesi eğitimi alan 5 ve 6 yaş grubundaki 230 çocuğun ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmada çocukların demografik bilgilerini elde etmek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, istenmeyen davranışları ölçmek amacıyla Şehirli ve Sübaşı (2010) tarafından geliştirilmiş olan Çocuk Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu ve Çocuk Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği gönüllülük esası ile çocukların ebeveynleri tarafından

---

¹ Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, zeynebbask@gmail.com.

² Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, atufekci@gazi.edu.tr.

doldurulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin analiz süreci devam etmektedir. Veri analizinde verinin normal dağılım sergileyip sergilemediğini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi yapılacak, çarpıklık basıklık değerleri ve z puanları incelenecektir. Demografik verilerin yüzde ve frekans dağılımları hesaplanacaktır. Son olarak, çocukların Çocuk Davranış Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla verilerin normal dağılım göstermesi durumunda ilişkisiz örneklem için t-testi ile tek yönlü ANOVA testi, normal dağılım göstermemesi durumunda ise Mann-Whitney U testi ile Kruskal- Wallis H testi uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İstenmeyen Davranış, Davranış Problemi, Okul Öncesi.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen ve Matematik Temelli Derslerdeki Akademik Başarılarının İncelenmesi

**Ma. İbrahim Alptekin¹-Ma. Mehmet Çalışkan²-Ma. Merdan
Annayev³-Ra. Fatma Cahide Özçelik⁴**

Özet

Fen ve matematik temelli dersler birbirleriyle yakın ilişkilidir. Etkili bir fen öğretimi için matematiğe, matematiği somutlaştırma sürecinde ise fen temelli derslere ihtiyaç vardır. Gelecekte fen ve matematik öğrenme-öğretme sürecinde önemli bir yer teşkil eden sınıf öğretmenlerinin hizmet öncesi dönemde bu dersler ile yeterlik düzeylerinin yüksek olması, onların öğrencilerinin yeterlikleri açısından da önemlidir. Bunun yanında bilim ve teknolojiadaki gelişmeler, özellikle fen ve matematik ile ilgili becerilerin öğretim kademelerindeki önemini artırmaktadır. Bu kapsamda bu araştırma ile sınıf öğretmeni adaylarının fen ve matematik temelli derslerdeki başarıları ve bu başarılarının genel not ortalamaları ile ilişkisini incelemesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmış ve öğretmen adaylarının fen, matematik ve genel akademik başarı notları bir olgu olarak çalışma kapsamında ele alınmıştır. Araştırmanın ulaşılabilir evreni, Ahi Evran Üniversitesi'nde öğrenim gören tüm sınıf eğitimi öğretmen adaylarıdır. Bu evrenden, 2018-2019 öğretim yılında mezun olan Sınıf Eğitimi Anabilim Dalından 115 sınıf öğretmeni adayı, kolay ulaşılabilir durum örnekleme kapsamında araştırma örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada temel veri kaynağı olarak öğretmen adaylarının sekiz yarıyıl boyunca aldıkları fen ve matematik temelli derslerdeki başarıları ile genel akademik başarı ortalamaları temel alınmıştır. Bu yönüyle veriler arşiv incelemesine bağlı olarak elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, sınıf öğretmeni adaylarının genel not ortalamalarının "iyi" düzeyinde, fen ve matematik temelli ders başarılarının "orta" düzeyde olduğunu

---

¹ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ibrahimalptekin35@hotmail.com.

² Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi.

³ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi.

⁴ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi.

göstermiştir. Bunun yanında sınıf öğretmen adaylarının cinsiyet özelliklerine göre hem genel başarılarının hem de fen ve matematik temelli ders başarılarının kadın öğretmen adayları lehine farklılık gösterdiği saptanmıştır. Öğretmen adaylarının genel not ortalamaları ile fen ve matematik temelli ders başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda öneriler kısmı oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fen, Matematik, Akademik Başarı, Sınıf Öğretmeni Adayları.

**Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine
Adanmışlık Düzeyleri ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi**

**Teacher İlker Karaman¹-Teacher Hatice Ceren Oğuz²-Teacher
Ebru Gezer³**

Özet

Öğretmenlerin gösterdikleri çaba, mesleğine olan motivasyonu ve mesleğe adanmışlıkları gibi birçok unsur onların hem kendi hem de bulundukları kurumun başarıları üzerinde önemlidir. Bu çalışma ile sınıf öğretmeni adaylarının hizmet öncesi eğitimde mesleğe adanmışlık düzeylerinin ve kaygı düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Özellikle hizmet öncesi eğitimde mesleğe adanmışlık düzeylerinin ve kaygı düzeylerinin belirlenmesi, bunlar üzerinde etken değişkenlerin ortaya çıkarılması ve öğretim programlarının buna göre düzenlenmesi önemli görülmektedir. Araştırma nicel araştırma niteliğinde olup ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu süreçte sınıf öğretmeni adaylarının mesleğe adanmışlık düzeyleri ve kaygı düzeyleri bir olgu olarak ele alınmış ve cinsiyet, sınıf, barınma gibi çeşitli değişkenler açısından belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bunun için; iki devlet üniversitesinde (Kayseri Erciyes ve Kırşehir Ahi Evran Üniversiteleri), 2019-2020 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan 468 sınıf öğretmeni adaylarına ulaşılmıştır. Veri toplama araçları; Kozikoğlu ve Senemoğlu (2018) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Ölçeği”, Öner ve Le Compte (1983) tarafından geliştirilen “Sürekli Kaygı Ölçeği”dir. Verilerin analizinde betimsel istatistikler ve ilişkisel istatistiklerden Mann-WhitneyU ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; sınıf öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerinin orta, mesleğe adanmışlık düzeylerin ise yüksek olduğu; kadın öğretmen adaylarının kaygı düzeyleri ve mesleğe adanmışlık düzeylerinin erkek öğretmen adaylarına göre yüksek olduğu tespit

---

¹ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ilkerkaraman38.38@gmail.com.

² Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ceren.oguz1995@gmail.com.

³ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, ebruugezerr@gmail.com.

edilmiştir. Öğretmen adaylarının; anne-baba eğitim durumlarına göre kaygı düzeyleri ve mesleğe adanmışlık düzeyleri arasında ilişki bulunmadığı buna karşın anne-baba tutumlarının kaygı düzeyi ve mesleğe adanmışlık düzeyleri üzerinde farklı oranlarda etkili olduğu belirlenmiştir. Sınıf düzeyi ile mesleki adanmışlık düzeyi doğru orantılı artış gösterirken, kaygı düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar ışığında; araştırmacılara öğretmenlik mesleğine adanmışlık düzeyleri ve kaygı düzeylerinin sebeplerini nitel bir çalışma olarak ele almaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Mesleğe Adanmışlık, Kaygı, Sınıf Öğretmeni Adayları.

Alternatif Turizm Çeşitlerinin Turizm Potansiyeline Etkisine Yönelik Bir Araştırma

Prof. Dr. Kenan Güllü¹-Exp. Merve Yaşar²

Özet

Alternatif turizm, geleneksel tatil anlayışına farklı bir yön vermek amacıyla yeni turistik ürünlerin bir araya getirilmesi sonucu oluşmuş bir turizm çeşididir. Alternatif turizmin temel amacı; bir yandan insanların gün geçtikçe farklılaşan beklentilerini karşılamak, diğer yandan da ülkelerin potansiyellerini daha iyi kullanmalarını sağlayarak ekonomik, sosyal ve kültürel kazanımlarını artırmaktır. Dünyada yaşanan gelişmeler turizm anlayışının değişmesine, kitle turizmine olan ilginin azalmasına neden olmuştur. Doğa ile iç içe farklı kültürlerle sahip yeni turistik yerlere, gelecek nesilleri düşünen, çevreye duyarlı bir turizm çeşidine olan ihtiyaç artmıştır. Bu nedenle ülkemizde de alternatif turizm potansiyelinin devreye sokulması için yoğun çaba harcanmaktadır. Bu çalışmada, alternatif turizm çeşitlerinin turizm potansiyeline etkisini ortaya koymaya yönelik anket yöntemi ile bir uygulama yapılmıştır. Elazığ'daki yerel halka, ilin çeşitli yerel yönetim kademelerinde çalışmakta olan görevlilere ve ilde faaliyet gösteren turizm işletmelerinde (restoran, otel, seyahat acentesi) çalışmakta olan yöneticiler/girişimcilere anket tekniği bırak-topla yöntemi ile uygulanmıştır. Kolayda örneklem yöntemi ile 400 katılımcıya anket uygulanmıştır. Anket yöntemi ile toplanan verilere Sosyal Bilimler için İstatistiki Paket Programında istatistiki analizler uygulanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri itibarı ile Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarının farklılıklarını tespiti amacıyla; Elazığ'a yönelik alternatif turizm algılarına ilişkin ifadeler bağımlı değişken, iki grup özelliği taşımasından dolayı demografik özellikler (Cinsiyet, Medeni Durum) ise bağımsız değişken olarak alınarak, T Testi (Independent Samples) ve iki gruptan çok özellik taşımasından dolayı (Yaş, Eğitim Durumu, Gelir, Meslek ve İkamet Süresi) ise bağımsız değişken olarak alınarak, Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizlerden elde

---

¹ Erciyes Üniversitesi Turizm Fakültesi, kgullu@erciyes.edu.tr.

² kgullu@erciyes.edu.tr.

edilen sonuçlar katılımcıların demografik özellikleri itibarı ile algılamalarında farklılıklar olduğunu göstermiştir. Elazığ örneğinde yapılan bu çalışma, (a) mevcut literatüre konuyla ilgili güncel veriler sağlaması, (b) turizm sektöründeki işletmecilere konuyla ilgili yol gösterici bilgiler ve öneriler sunması, (c) makro düzeyde turizm sektörüyle ilgili planlayıcılara ve politikacılara bilgiler sunması ve (d) konuyla ilgili akademik araştırma yapanlara bütünsel bilgiler sunması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Turizm; Alternatif Turizm; Turizm Potansiyeli; Elazığ.

Could a Transformational Leader Enhance Employee Commitment' a Study On Hotel Employees in Bodrum

**Assoc. Prof. Dr. Ahmet Baytok¹-Assoc. Prof. Dr. Özcan Zorlu²
Asst. Prof. Dr. Ali Avan³**

Özet

One of the most important factors in the continuity of enterprises is employee commitment. Many factors create employee commitment (EC) and ensure continuity in enterprises. Some of them are the financial opportunities such as wages, premiums, social and cultural activities organized by the employers for the employees, the balance between the work life and the private life, the personal characteristics of the employee, the management policies of the organization, the training and development opportunities given to the employees in the workplace, leadership and leadership opportunities. Within the context of leadership, executives exhibit different attitudes and behaviours, which are also conceptualized as leadership styles. Transformational leadership (TL) as one of the most important leadership style among others is aimed at transforming subordinates' emotions, thoughts, beliefs and values to perform beyond their expectations. Further transformational leaders (TLs) could enhance EC through their attitudes, approaches and behaviours. This study aims to observe whether TLs have any significant effect on EC or not. 400 hotel employees from Bodrum constitutes the sample of the study, and data gathered by questionnaire from the sample. Results of the study reveal that TLs could heighten EC with some distinctive behaviours such as providing an appropriate model, identification and articulation a vision and providing individual support.

Anahtar Kelimeler: Leadership, Transformational Leader(Ship), Commitment, Employee Commitment.

---

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, ahmetbaytok@aku.edu.tr.

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, ozcanzorlu@aku.edu.tr.

³ Afyon Kocatepe Üniversitesi, aliavan@aku.edu.tr.

Edebi Miras Turizminin Destinasyon Pazarlamasındaki Rolü: Kavramsal Bir İnceleme

**Assoc. Prof. Dr. Özcan Zorlu¹-Asst. Prof. Dr. Ali Avan² Assoc.
Prof. Dr. Ahmet Baytok³-**

Özet

Edebi açıdan önemli ve popüler kişilerin doğduğu, yaşadığı ve/veya eserlerini ortaya çıkardığı alanlara ya da eserlerde geçen mekânlara yönelik turistik amaçlı insan hareketini ifade eden edebi miras turizmi, niş bir turizm faaliyeti olarak son dönemde giderek gelişmektedir. Geçmiş XVIII-XIX. yüzyıl Britanya'sına dayanan edebi miras turizmi, turizm çeşidi olarak konumlandırılmasında sorun yaşanan bir turistik olgudur. Literatür incelendiğinde bazı araştırmalarda edebi miras turizmine miras (heritage) turizmi, bazılarında kültür (cultural) turizmi içinde yer verildiği; diğer çalışmalarda ise bağımsız bir turizm çeşidi olarak nitelendirildiği görülmektedir. Ayrıca literatürde edebi miras turizmi ile ilgili araştırma sayısının yetersizliği de ilgili turizm çeşidinin kavramsal analizini gerekli kılmaktadır. Buradan hareketle araştırmanın öncelikli amacı edebi miras turizminin kavramsal analizinin gerçekleştirilmesidir. Son dönem turizm paradigmasının talep cephesinde genel yönelim farklı ve özgün deneyimler yaşamaktır. Bu yönelim niş turizm çeşitlerine olan talebi arttırmaktadır. Edebi miras turizmi kaynakları bu kapsamda önemli bir turistik çekicilik ve tanıtım aracıdır. Destinasyonların ve arz edicilerin edebi miras turizmi çekiciliklerini turistik ürüne dönüştürmeleri ve ulusal-uluslararası düzeyde etkinlikler desteği ile bu ürünlerin bilinirliğini arttırmaları, şehirlerin marka değerine olumlu katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda araştırmanın bir diğer amacı edebi miras turizminin bir parçası olarak nitelendirilen turistik çekiciliklerin destinasyon pazarlaması üzerindeki rolünün ikincil veri analizi ile ortaya konulmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Miras Turizmi, Kültür Turizmi, Edebi Miras Turizmi, Destinasyon Pazarlaması

---

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, ozcanzorlu@aku.edu.tr.

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, aliavan@aku.edu.tr.

³ Afyon Kocatepe Üniversitesi, ahmetbaytok@aku.edu.tr.

Uzay Turizmi ve Kazakistan'ın Uzay Turizmi Alanındaki Potansiyeli

Dr. Aktolkin Abubakirova¹-Dr. Aziza Syzdykova²

Özet

Uzay turizmi artık bir efsane değildir, ancak bu konuda önemli araştırma soruları cevapsız kalmaya devam etmektedir. Uzay turizmi Kazakistan'ın turizm geleceğinde de önemli bir alan olarak görülmektedir. Kazakistan'da bulunan Baykonur Uzay İstasyonu dünyanın ilk uzay istasyonlarından biridir. 2001 yılında Kazakistan'ın Baykonur Uzay Üssü'nden uzaya gönderilen ilk uzay turisti Amerika'lı Dennis Tito uzay turizmini başlatmıştır. Tito'nun uzaya gidişinden sonra; bireysel olarak uzaya seyahatler başlamış; uzay turizminin yaygınlaştırılması ve daha çok insan kapasiteli araçların yapılması gündeme gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, uzay turizminin gelişimi, piyasa talebinin mevcut durumu, bu alandaki düzenlemelerin gözden geçirilmesi uzay turizminin özelliklerini inceleyerek uzay turizmi yaklaşımının akademik çerçevesini oluşturmak ve Kazakistan'ın uzay endüstrisi üzerinden uzay turizmini geliştirme potansiyelini belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: Uzay Turizmi, Kazakistan, Baykonur Uzay Üssü.

Space Tourism and Kazakhstan's Potential in Space Tourism

Abstract

Space tourism is no longer a myth, but important research questions remain unanswered. Space tourism is also seen as an important area in Kazakhstan's tourism future. The Baikonur Space Station in Kazakhstan is one of the first space stations in the world. In 2001, Dennis Tito, the first space tourist to be sent to space from Kazakhstan's Baikonur Space Base, launched space tourism. After Tito went to space; individual journeys into space have begun; the spread of space tourism and the construction of vehicles with more human capacity has been on the agenda. The purpose of this study is

---

¹ Ahmet Yesevi Üniversitesi, tolkin24@mail.ru.

² Ahmet Yesevi Üniversitesi, azizayesevi@gmail.com.

to develop the space tourism, the current situation of market demand, to review the regulations in this field, to examine the characteristics of space tourism, to establish the academic framework of the space tourism approach and to determine the potential of Kazakhstan to develop space tourism through space industry.

Keywords: Space Tourism, Kazakhstan, Baikonur Space Base.

Türkçe Öğretmenlerinin Dil Becerilerini Geliştiren Zekâ Oyunları İle İlgili Görüşleri

Teacher Hatice Çelik¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğretim materyali olarak okul içi ile zamandan ve mekândan bağımsız olarak okul dışında da dil becerilerini kazandıracak-geliştirecek nitelikte olan sözel zekâ oyunları hakkında Türkçe öğretmenlerinin görüşlerini belirleyip değerlendirmektir. Özel durum çalışmasının kullanıldığı bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu farklı illerde görev yapan toplam 95 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. İki bölümden oluşan formun ilk bölümünde öğretmenlerin kişisel bilgileri ile mesleki yetkinlik durumları hakkında sorular sorulmuştur. Formun ikinci bölümünde ise öğretmenlere Türkçe dersinde kullandıkları öğretim materyalleri, sözel zekâ oyunları farkındalıkları, yeterlilikleri, oyun oynama sıklıkları, oyunları derslerine taşıma durumları hakkında açık uçlu dört soru sorulmuştur. Görüşme formundan elde edilen veriler, betimsel analiz tekniği ile analiz edilerek tematik çerçeveye göre kodlanmıştır. Kodlanan veriler frekans/yüzde değerleriyle birlikte tablollaştırılmış, öğretmenlerin görüşme sorularına verdikleri cevaplardan birebir alıntılar yapılarak elde edinilen bulgular yorumlanmıştır. Öğretmenlerin tabu, scrabble dışında dil becerilerini geliştiren zekâ oyunu adı belirtmedikleri, Türkçe dersinde öğretim materyali olarak kitap-sözlük gibi geleneksel materyallerin dışında ne kullanabileceği konusunda yetkinlik kazanmak istedikleri, dil becerilerini geliştiren zekâ oyunları hakkında farkındalıklarının olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. (Bu çalışma, 01-05 Temmuz 2019 tarihinde Erzurum’da düzenlenen araştırmacının yürütücüsü olduğu 4005 TÜBİTAK Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları kapsamında desteklenen “Dil

---

¹ MEB, Remzi Sakaoğlu Bilim ve Sanat Merkezi, haticecelik1942@gmail.com.

Becerilerini Geliştiren Zekâ Oyunlarının Türkçe Öğretiminde Kullanımı ve Tasarımı” adlı projenin verilerinden hazırlanmıştır.)

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Türkçe Öğretmenleri, Dil Becerilerini Geliştiren Zekâ Oyunları

Opinions About the Intelligence Games That Improve the Language Skills of Turkish Teachers

Abstract

The aim of this study is to determine and evaluate the opinions of Turkish teachers about verbal intelligence games which will gain and develop language skills both in school and outside the school regardless of time and place . Qualitative research method was used in this research using special case study. The study group consists of a total of 95 Turkish teachers working in different provinces. The data of the study were collected by a semi-structured interview form developed by the researcher. In the first part of the two-part form, questions were asked about the personal information of the teachers and their professional competence status. In the second part of the form, four open-ended questions were asked to teachers about the teaching materials they used in Turkish lessons, their awareness of verbal intelligence games, their proficiency, their frequency of playing games, and their ability to move games to their classes. The data obtained from the interview form were analyzed by descriptive analysis technique and encoded according to thematic framework. The encoded data were tabled together with frequency/percentage values, and the findings obtained by quoting the answers given by the teachers to the interview questions were interpreted. Teachers do not specify the name of the intelligence game that develops language skills other than taboo, scrabble, they want to gain competence in Turkish course teaching material other than traditional materials such as books and dictionaries, they are not aware of the , Intelligence games that improve their language skills.

Keywords: Turkish Teaching, Turkish Teachers, Intelligence Games That Improve Language Skills.

Referandumların Demokratik Gerilemedeki Rolü: Doğu Avrupa Örnekleri

Ph. D. Cand. Çiğdem Çelik¹

Özet

Doğrudan demokrasi araçları, temsili demokrasinin yaşadığı kriz ve demokratik gerileme nedeniyle, özellikle vatandaşların değişen taleplerinin karşılanmasına, karar alma mekanizmalarına doğrudan katılımın sağlanması yoluyla demokrasinin iyileştirilmesine ve rejim meşruiyetinin artırılmasına yardımcı olacağı gerekçesiyle giderek artan sıklıkta kullanılır hale gelmiştir. 2006 yılından buyana küresel bir fenomen haline gelen demokratik gerileme ile artan referandum sayıları arasındaki ilişki Avrupa’da gerçekleştirilen bir dizi halk oylaması ile çarpıcı şekilde pekiştirilmiştir. Bu bağlamda bu çalışmanın hedefi Avrupa genelinde demokratik gerilemenin en belirgin örneklerinin yer aldığı Doğu Avrupa’da ulusal düzeyde gerçekleştirilen referandumların siyasi elitler tarafından iktidar alanlarını genişletmek, güçlendirmek ve liberal demokratik kısıtlamaları bertaraf etmek amacıyla nasıl kullanıldıklarına dair örnekler sunmaktır. Bu kapsamda Macaristan’da (2008 ve 2016), Polonya’da (2015) ve Slovakya’da (2010 ve 2015) gerçekleştirilen referandum örnekleri karşılaştırmalı bir şekilde ele alınacak ve bu referandumların belirli siyasi seçkinler tarafından tercih edilen politikaları teşvik etmek için nasıl yararlı araçlar haline dönüştüğü şu iki soru etrafında açıklanacaktır: Neden bu ülkelerde ulusal düzeyde bir referanduma gidilmiştir ve bu referandumlar iktidarlar tarafından belirli amaçlara dönük olarak hangi yöntemler kullanılarak araçsallaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Referandum, Demokratik Gerileme, Doğu Avrupa.

---

¹ Türk- Alman Üniversitesi, celik@tau.edu.tr.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerde İdeal İkinci Dil (D2) Benliği

Teacher Mine Yayla¹

Özet

Geçtiğimiz yıllarda, ikinci veya yabancı bir dili öğrenmek için motivasyon üzerine akademik araştırmalarda büyük oranda artış olmuştur. Bu çalışma, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler arasında bir motivasyon değişkeni olan ideal ikinci dil benliğini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. İdeal ikinci dil benliği; bir öğrencinin, kendini hedef dili konuşan ideal bir kişi olarak düşündüğü taktirde, ideal ikinci dil benliğinin o dili öğrenmek için güçlü bir motivasyon faktörü olarak işlev göreceğini savunur. Bu araştırmaya, HÜ TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 98 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri ideal ikinci dil benliği ölçeği ile toplanmıştır. Veriler IBM SPSS 23 paket programı ile veriler analiz edilmiştir. Betimleyici istatistiklerin bulguları, katılımcıların %52’sinin yüksek, %22’sinin düşük, %26’sının ise orta düzeyde ideal ikinci dil benliğine sahip olduklarını göstermektedir. Çalışma sonucunda eğitimsel ve kuramsal çıkarımlar elde edilmiştir. Bu çıkarımlar doğrultusunda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler arasında ikinci dil iletişimini geliştirmede ideal ikinci dil benliğinin rolüne dair farkındalık yaratmak istenmiştir. Yine bu doğrultuda, öğretmenlerin, öğrencilerin kendi kendilerine iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaları ve ikinci bir dil öğrenmedeki başarılarını yönlendirmeleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İdeal İkinci Dil Benliği, Yabancı Dil Olarak Türkçe, Motivasyon.

Ideal Second Language (L2) Self Among Learners of Turkish As a Foreign Language

---

¹ MEB., Alpaslan Ali Can Bilim ve Sanat Merkezi, mineyilmaz29@gmail.com.

Abstract

Over the past decades there has been a dramatic increase in academic research on motivation to learn a second or foreign language (L2). The aim of this study was to determine the ideal second language (L2) self which is a motivational variable among Turkish language learners. Ideal second language (L2) self maintain if a student thinks of himself as an ideal person who speaks the target language, the ideal second language (L2) self will function as a strong motivating factor for learning that language. Participants were 98 university students learning Turkish as a foreign language at HU TOMER in Ankara, Turkey. Data were collected using the Ideal L2 Self Scale. The data were analyzed with IBM SPSS 23 package program. The findings of descriptive statistics indicated that levels of the participants' the ideal L2 self, 52% of the participants reported high levels of the ideal L2 self, whereas less than one forth 22% of them had low levels of the ideal L2 self. And 26% of them reported moderate levels of the ideal L2 self. The pedagogical and theoretical implications were obtained as a result of the study. In the direction of these implications, it is desired to raise awareness about the role of ideal L2 self in developing second language communication among Turkish as a foreign language learners. Again in this direction, it has been discussed with teachers to help the students develop the self-guided communication skills and to direct their success in learning a second language.

Keywords: Ideal L2 Self; Turkish As a Foreign Language and Motivation.

Okul Öncesi Çocukların Eğitiminde Oyunun Önemi ve Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Shemsi Morina¹ & Dr. Öğr. Üyesi Serdan Kervan²

Özet

Bu araştırmanın amacı; erken çocukluk dönemindeki okul öncesi eğitimi veren okulöncesi öğretmenlerinin oyun hakkındaki görüş ve beklentilerinin belirlenmesidir. Bu amaçla araştırmanın öğretmen boyutunda; öğretmenlerin oyun hakkındaki görüşleri, öğrenme sürecinde oyunu bir yöntem olarak kullanma tercihleri, bu konudaki uygulamaları ile çocuklara sağladıkları oyun fırsatları, okulun sunduğu oyun ortamları ve çocukların oyun gereksinimi karşısındaki engeller araştırılmıştır. Araştırma çocuk boyutu tarafından da araştırılmış ve çocukların oyun hakkındaki görüşleri, oyun davranışları, oyun fırsatları ile ilgili memnuniyet ve beklentileri incelenmiştir. Araştırmanın yöntemi nitel olup, gözlem ve görüşme yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; çocukların ve öğretmenlerin oyun tanımlarına ilişkin benzer özellikler üzerinde durdukları görülmüştür. Öğretmenler yeni müfredatı dikkate alarak oyunun yöntem ve tekniklerde, araç ve gereçlerde aktif kullandıklarını belirlemişlerdir. Bazı öğretmenlerin görüşlerinde ise oyunun öneminin farkında olduklarının ama olanaklarının yetmediği vurgulanmıştır. Bu konudaki eksikliklerinin farkında oldukları ve desteklenmeye ihtiyaç duydukları belirlenmiştir.

---

¹ University “Ukshin Hoti” Prizren, shemsi.morina@uni-prizren.com

² University “Ukshin Hoti” Prizren, serdan.kervan@uni-prizren.com

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk eğitimi, oyun, öğretmen görüşleri.

**EVLİYA ÇELEBİ SEYAHATNAMESİ'NDE KOTOR,
BUDVA, BAR, ÜLGÜN ŞEHİRLERİ**
*Kotor, Budva, Bar and Ulcinj Cities in th Evliya Çelebi's
Seyahatnam*

Doç. Dr. Abidin Temizer¹ & Dr. Öğr. Üyesi Marijan Premović²

Öz

Bu çalışmada Evliya Çelebi'nin bugün Karadağ'ın Adriyatik Denizi kıyısında bulunan Kotor, Budva, Bar ve Ülgün (Ulcinj) şehirlerine dair izlenimlerine yer verilmiştir. Evliya Çelebi, 1662 yılında Karadağ çevresinde bulunmuş ve bugün Karadağ sınırları içinde kalan Kotor, Budva, Bar ve Ülgün şehirlerine dair izlenimlerini aktarmıştır. Evliya Çelebi bu şehirlerin coğrafik, mimari ve kültürel öğelerine dair bilgiler vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kotor, Budva, Bar, Ülgün, Karadağ, Evliya Çelebi, *Seyahatname*.

Abstract

In this study, Evliya Çelebi's detections, observations and impression about Kotor, Budva, Bar and Ulcinj and its environs are given. Evliya Çelebi, visited around Montenegro on 1662 and he made many observations about Kotor, Budva, Bar and Ulcinj. He convey important knowledge about the history, geography, architectural and cultural structure of this cities.

Keywords: Kotor, Budva, Bar, Ulcinj, Montenegro, Evliya Çelebi, *Seyahatname*.

---

¹ Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. abitem@gmail.com

² Montenegro Üniversitesi, Karadağ. premovicmarijan@yahoo.com

Yugoslavya SFC'nin Parçalanışı Sürecinde Kosova Çerkezlerinin Rusya Federasyonu'na Dönüşü

Prof. Dr. Redžep Škrijelj¹

Özet

Bu çalışmada Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'nin dağılması sürecinde Kosova'dan Rusya'ya göç eden Çerkez muhacirler konu edinilmiştir. Çerkezler 1864 yılında Ruslar tarafından sürgün edilmiş ve bir kısmı Kosova'ya gelerek yerleşmiştir. Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'nin 1992 yılında dağılması ve buna bağlı olarak gelişen politikalar nedeniyle Çerkezler Rusya Federasyonu'na göç etmeye başlamışlardır. Bu çalışmada söz konusu göçlerin nedenleri, göçmenlerin karşılaştıkları sorunlar ve iskanları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çerkezler, göç, Kosova, Yugoslavya, Rusya

---

¹ Novi Pazar Devlet Üniversitesi, Sırbistan.